

Openbaar maken van overheidsinformatie

Deel 2 - De praktijk

18 FEBRUARI 2022

DEFINITIEF

Dit onderzoeksrapport is een document van de Rekenkamer Amsterdam en bevat bevindingen van het onderzoek *Openbaar maken van overheidsinformatie in Amsterdam*.

Dit onderzoeksrapport (deel 2) bevat in detail de bevindingen en beantwoording van de onderzoeksvragen. Het document vormt samen met het bestuurlijk rapport de volledige rapportage van het onderzoek. Beide digitale documenten kunt u raadplegen op [de projectpagina](#).

Inhoudsopgave

Toelichting en leeswijzer	4
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding onderzoek.....	4
1.2 Doel en onderzoeksvragen.....	6
1.3 Afbakening onderzoek	7
1.4 Aanpak	7
1.5 Leeswijzer	10
Gedetailleerde onderzoeksbevindingen	11
2 Zicht op openbaarmaking	11
2.1 Conclusies.....	11
2.2 Zicht op Wob-verzoeken is verbeterd.....	12
2.3 Zicht op bezwaar en beroep ontbreekt.....	22
2.4 Zicht op bestede uren ontbreekt	24
2.5 Zicht op actieve openbaarmaking verbeterd	25
2.6 Zicht op gevolgen Woo voor de praktijk	29
3 Kwaliteit beslissingen Wob-verzoeken	31
3.1 Conclusies.....	31
3.2 Dossieronderzoek en analyse jurisprudentie	32
3.3 Beslissing niet in behandeling nemen Wob-verzoeken vaak terecht.....	33
3.4 Behulpzaamheid preciseren Wob-verzoek ondermaats.....	35
3.5 Wob-besluiten bevatten vaak overzicht van de relevante documenten	37
3.6 Motivatie niet-openbaarmaking redelijk goed, toch te weinig informatie openbaar	39
3.7 Persoonlijke beleidsopvattingen nog niet ruimhartig openbaar gemaakt.....	44
3.8 Gevraagde informatie deels verstrekt in de verzochte vorm	45
3.9 Wob-besluit voorzien van rechtsmiddelenclausule.....	46
3.10 Tijdigheid beslissingen ver onder de maat, maar verbeterd	47

3.11 Derde belanghebbenden nog niet altijd herkend.....	52
3.12 Wob-besluiten nog niet altijd toegankelijk	53
4 Ervaringen ambtenaren.....	56
4.1 Conclusies.....	56
4.2 Enquête onder ambtenaren	57
4.3 Kleine meerderheid handelt meerdere Wob-verzoeken af.....	58
4.4 Ambtenaren zijn vooral betrokken bij uitvoerende taken.....	59
4.5 Afhandelen Wob-verzoek is extra taak die leidt tot werkdruk.....	62
4.6 Weinig zekerheid over tijdige afhandeling Wob-verzoeken	63
4.7 Veel omgevingsfactoren van belang geacht voor tijdige afhandeling	63
4.8 Deel ambtenaren ervaart spanning bij openbaarmaking informatie.....	70
4.9 Nog niet alle ambtenaren zien informatie als recht	71
5 Ervaringen Wob-verzoekers.....	73
5.1 Conclusies.....	73
5.2 Enquête onder Wob-verzoekers	74
5.3 Merendeel Wob-verzoekers heeft één verzoek ingediend	75
5.4 Informatie over indienen Wob-verzoek voldoende, maar ondersteuning kan beter	76
5.5 Wob-verzoekers worden nauwelijks geïnformeerd over voortgang	77
5.6 Het merendeel van de Wob-besluiten wordt te laat genomen.....	78
5.7 Motivering niet-openbaar maken documenten vaak niet begrepen	80
5.8 Niet alle documenten worden (in de juiste vorm) verstrekt.....	80
5.9 Niet alle Wob-besluiten zijn gepubliceerd	81
5.10 Eén op de drie bezwaren leidt tot aanvullende openbaarmaking.....	82
5.11 Ruim een derde van de Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan is in beroep gegaan	83
5.12 Wob-verzoek levert niet altijd gewenste informatie op	83
5.13 Wob-proces resulteert in afname vertrouwen en lagere beoordeling	84
Verantwoording	86
6 Onderzoeksteam	86

7 Dankwoord	86
Bijlagen	87
Bijlage 1 Vragenlijst Wob voor ambtenaren	87
Bijlage 2 Scores beïnvloedende factoren afhandeling Wob-verzoek.....	94
Bijlage 3 Vragenlijst Wob-verzoekers	95
Eindnoten	104

Toelichting en leeswijzer

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

1.1.1 Het college streeft naar open en transparant en onderneemt actie

In het coalitieakkoord *Een nieuwe lente en een nieuw geluid* (mei 2018) heeft het college aangegeven te streven naar een open en transparant bestuur. De gemeente Amsterdam gaat uit eigen beweging meer informatie openbaar maken. Er komt een informatiecommissaris die er samen met de gemeentelijke privacy officer voor zorgt dat de uitgangspunten ‘open tenzij’ en ‘privacy by design’ worden gewaarborgd, aangejaagd en gehandhaafd. Inwoners moeten in staat worden gesteld om beleid beter te volgen. Daarvoor hebben zij niet alleen betere toegang tot keuze informatie nodig, ook belangrijke informatie over wat er in hun buurt nodig is en de besluitvorming daarover is daarbij onontbeerlijk. Raadsinformatie, Wob-verzoeken en documenten worden toegankelijk.¹

1.1.2 De raad dringt aan op een grotere openbaarheid

Raadsleden tonen een grote interesse in het (gebrek aan) openbaar maken van overheidsinformatie. In de huidige raadsperiode dienden ze hiervoor initiatiefvoorstellen en moties in. Bovendien stelden ze verschillende keren raadsvragen over het onderwerp.

1.1.3 Signalen uit rekenkameronderzoek Geheimhouding

De afweging om geheimhouding op te leggen op een document zijn grotendeels dezelfde als de afweging om een document niet (geheel) openbaar te maken. Deze afweging wordt gemaakt op grotendeels dezelfde uitzonderingsgronden en moet deugdelijk gemotiveerd zijn.^a

In het onderzoek *Geheimhouding (oktober 2020)* constateren wij dat de motivering soms ontbreekt (2%), of dat de motivering bestaat uit een kopie van de wettekst van artikel 10 Wob (10%). Ook bij de motiveringen in eigen woorden gaat het niet altijd goed. Ze zijn vaak te algemeen, juridisch verwoord, en doen plichtmatig aan. Daarnaast ontbreekt regelmatig een expliciete belangenafweging waarom het belang van geheimhouding zwaarder zou moeten wegen dan het algemeen belang van openbaarheid. Dat roept vragen op over de kwaliteit van de motivering bij Wob-verzoeken.

^a Voor zowel de afweging om geheimhouding op te leggen als voor de afweging om documenten (gedeeltelijk) openbaar te maken zijn de uitzonderingsgronden van artikel 10 Wob van toepassing. Daarnaast vindt de afweging van het (gedeeltelijk) openbaar maken van documenten plaats op grond van artikel 11 Wob (persoonlijke beleidsopvattingen).

Tot slot constateerden wij dat de afhandeling van het Wob-verzoek van NH Nieuws om een overzicht van de geheime stukken te ontvangen een doorlooptijd heeft van meer dan één jaar.^{b2}

1.1.4 Benchmarkonderzoek NVRR

In april 2021 is de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) een benchmarkonderzoek gestart naar de Wob. Wij hebben besloten hieraan deel te nemen. De resultaten van dit onderzoek worden gepresenteerd in de vorm van een benchmark, waarbij ruim negentig decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) worden vergeleken. Het benchmarkonderzoek van NVRR zal naar verwachting een overzicht bieden over hoe de gemeente Amsterdam het openbaar maken van overheidsinformatie heeft geregeld en hoe ze ervoor staan ten opzichte van andere decentrale overheden (zie kader *Benchmarkonderzoek in het kort*).

Benchmarkonderzoek in het kort

Het benchmarkonderzoek wordt in opdracht van de NVRR door het externe onderzoeksbureau Pro Facto uitgevoerd. Voor wat betreft de Wob-verzoeken en het actief openbaar maken van informatie richt het onderzoek zich op de periode 2018 tot en met 2020. Daarnaast wordt met het onderzoek ook vooruitgekeken naar de voorbereiding op de nog vast te stellen Wet open overheid (Woo).

De hoofdvraag van het benchmarkonderzoek luidt: *Hoe geven de deelnemende decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Woo straks gaat stellen?*

In het benchmarkonderzoek worden zeven deelvragen beantwoord:

1. Hoe hebben de deelnemende decentrale overheden de afhandeling van Wob-verzoeken beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?
2. Tot welke resultaten heeft dit geleid?
3. In hoeverre gebeurt afhandeling van Wob-verzoeken rechtmatig?
4. Hoe wordt informatie openbaar gemaakt over de uitkomsten van besluiten op afzonderlijke Wob-verzoeken?
5. Hoe worden volksvertegenwoordigers geïnformeerd over Wob-verzoeken?
6. Hoe is actieve openbaarmaking van informatie beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?

^b Het Wob-verzoek dateert van 4 januari 2019 en het besluit van 7 januari 2020.

7. Hoe verhouden de antwoorden op vraag 1 tot en met 6 zich tot de eisen die de Woo straks gaat stellen?

Bron: Pro Facto, *Offerte voor de NVRR, Doemee2021 - Wob*, april 2021.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

1.2.1 Doelstelling van het onderzoek

De doelen van dit onderzoek zijn om inzichtelijk te maken of de huidige praktijk rondom het openbaar maken van informatie in lijn is met het door het college geformuleerde beleid en de (landelijke) regels daarover. En of de door het college en de wetgever geformuleerde doelen ook worden gerealiseerd. Daarbij zullen ook de ervaringen van Wob-verzoekers en de ambtenaren die de Wob-verzoeken hebben afgehandeld worden meegewogen. De uitkomsten van dit onderzoek bieden verder inzichten in de verbeteractiviteiten die het college onderneemt en de voorbereidingen die worden getroffen voor de implementatie van de Wet open overheid.

1.2.2 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

In hoeverre handelt het college doeltreffend en rechtmatig bij het actief en passief openbaar maken van overheidsinformatie?

De centrale onderzoeksvraag beantwoorden we aan de hand van de volgende deelvragen:

- 1 In welke mate dragen de beleidsmatige en organisatorische keuzes bij aan een doeltreffende en rechtmatige openbaarmaking van informatie?
- 2 In welke mate dragen de processtappen bij aan een doeltreffende en rechtmatige openbaarmaking van informatie?
- 3 In welke mate laat de praktijk een doeltreffende en rechtmatige openbaarmaking van informatie zien? (*)
- 4 In welke mate leert het college van Wob-verzoeken, -besluiten, beslissingen op bezwaar en uitspraken in (hoger) beroep?^c
- 5 Hoe ervaren de ambtenaren en Wob-verzoekers de afhandeling van een Wob-verzoek? (*)
- 6 In welke mate rapporteert het college over de doeltreffendheid en rechtmatige openbaarmaking van informatie?

^c Wij hebben de onderzoeksvraag uit de onderzoeksopzet aangepast en 'de gemeente' vervangen door 'het college'.

Het openbaar maken van overheidsinformatie is doeltreffend wanneer dit bijdraagt aan het realiseren van de gemeentelijke doelen (zoals het terughoudend toepassen van de uitzonderingsgronden), de realisatie van landelijke doelen (zoals tijdig de Wob-verzoeker voorzien van de gevraagde informatie) en het realiseren van beoogde effecten (zoals ontsluiten van informatie op buurtniveau). Het openbaar maken van overheidsinformatie is rechtmatig als in lijn met het geldend recht wordt gehandeld.

(*) Dit onderzoeksrapport heeft betrekking op deelvragen 3 en 5. Deelvragen 1, 2, 4 en 6 zijn in het eerste onderzoeksrapport beantwoord.

1.3 Afbakening onderzoek

We hebben voor dit onderzoek gekozen voor de onderstaande afbakening.

Tijdsperiode

De onderzoeksperiode heeft betrekking op de huidige raadsperiode, waarbij we de informatie tot november 2021 mee hebben genomen. Voor wat betreft de aantallen hebben we ons primair gericht op de periode 2018 tot en met 2020. Data uit 2021 zijn tot en met november betrokken in het onderzoek.

Onderzoek naar het handelen van het college

Niet de gemeente, maar bestuursorganen van de gemeente nemen besluiten over het (deels) openbaar maken van documenten. De gemeente kent verschillende bestuursorganen, waaronder de gemeenteraad, de burgemeester, de inspecteur, de bezwaarschriftencommissie, de rekenkamer, de leerplichtambtenaar en het college van B en W. Dit onderzoek beperkt zich tot de Wob-verzoeken die (ook) betrekking hebben op het college van B en W.

Onderzoek naar het voor een ieder openbaar maken van informatie

Op grond van de Wob kan informatie op verzoek of uit eigen beweging openbaar worden gemaakt. Die informatie is voor een ieder toegankelijk. Met betrekking tot de informatievoorziening van het college van B en W (artikel 169 Gemeentewet) of van de burgemeester (artikel 180 Gemeentewet) aan de gemeenteraad in verband met de actieve informatieplicht van beide bestuursorganen, beperken wij ons in dit onderzoek tot de informatievoorziening over het uit eigen beweging openbaar maken van informatie, over Wob-verzoeken, en over de Woo en andere ontwikkelingen die daarmee samenhangen. Actieve informatievoorziening aan de gemeenteraad over andere onderwerpen maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek.

1.4 Aanpak

In dit tweede deel van het onderzoek is de aandacht gericht op de praktijk van het afhandelen van Wob-verzoeken en het actief openbaar maken van informatie. Daarbij is ingegaan op de ervaringen van de Wob-verzoekers en de ambtenaren die betrokken zijn geweest bij het afhandelen van deze verzoeken. Daarnaast zijn tweehonderd openbare Wob-

dossiers en veertien gerechtelijke uitspraken over Amsterdamse Wob-verzoeken geanalyseerd. Het was in beperkte mate mogelijk om de resultaten van het benchmarkonderzoek in dit deel van het onderzoeksrapport te verwerken.

1.4.1 Onderzoek naar het zicht op openbaarmaking

In een verdiepend onderzoek zijn wij nagegaan welk zicht de ambtelijke organisatie heeft op openbaarmaking. Specifiek zijn wij nagegaan welk zicht de ambtelijke organisatie heeft op de ontvangen Wob-verzoeken, de afhandeling daarvan, het ingestelde bezwaar en beroep en de benodigde ambtelijke capaciteit om Wob-verzoeken af te handelen. Ook zijn wij nagegaan in hoeverre de ambtelijke organisatie zicht heeft op het actief openbaar maken van informatie.

We gebruikten verschillende onderzoeksmethoden om dit vast te stellen, namelijk documentanalyses, bestand(data-)analyses en interviews. De diepgang kon per onderwerp verschillen. Soms beperkten we ons tot inlichtingen of signalen uit gesprekken, in andere gevallen zijn beweringen getoetst aan de hand van data en/of documenten. Voor dit deel van het onderzoek hebben we gesproken en informatie ontvangen van de stedelijk directeur Dienstverlening tevens Chief Information Officer, de informatiecommissies en medewerkers van CIO-office, het Juridisch Bureau, de directie Juridische Zaken en het Stadsarchief Amsterdam. Van deze gesprekken hebben wij gespreksverslagen opgesteld die feitelijk zijn gewederhoord. Indien wij in dit rapport verwijzen naar informatie afkomstig uit gespreksverslagen dan gebruiken wij een formulering met 'ambtelijke organisatie'.

1.4.2 Dossieronderzoek

Het dossieronderzoek bestond uit de analyse van geselecteerde Wob-dossiers en uit een analyse van veertien gerechtelijke uitspraken.

De analyse van de Wob-dossiers is gemaakt op vijftig dossiers uit 2018, 2019, 2020 en 2021. Uit deze dossiers zijn er tweehonderd geselecteerd door elk tiende dossier te nemen, waarbij is gekeken of een onderwerp (met name erfpacht) niet te vaak voorkwam. Elk dossier is geanalyseerd op de thema's concretisering, eisen, tijdigheid en toegankelijkheid door middel van draaitabellen.

De rechtelijke uitspraken betreffen veertien uitspraken die zijn gepubliceerd op www.rechtspraak.nl en waarvan de beslissing op bezwaar op het Wob-besluit is genomen in de periode 2018 tot en met januari 2021. Het zijn tien uitspraken van de rechtbank Amsterdam (beroep in eerste aanleg) en vier uitspraken in hoger beroep van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De rechtelijke uitspraken zijn beoordeeld op de lijnen die daaruit naar voren komen.

1.4.3 Onderzoek naar ervaringen Wob-verzoekers en ambtenaren

Zover ons bekend, heeft de gemeente tot op heden geen onderzoeken uitgevoerd om de 'klanttevredenheid' van de Wob-verzoekers en de 'medewerkerstevredenheid' van de ambtenaren die betrokken zijn bij de afhandeling van de Wob-verzoeken te meten. We zijn

bekend met enkele individuele uitingen van Wob-verzoekers en ambtenaren over hun ervaringen met een Wob-verzoek. Deze zijn over het algemeen niet rooskleurig. Om beter zicht te krijgen, wilden we de ervaringen breed onderzoeken.

Wij hebben de ambtelijke organisatie verzocht om voor ons de contactgegevens te verzamelen van de Wob-verzoekers waarvan het Wob-verzoek, -besluit en de documenten zijn gepubliceerd op website van de gemeente (wob.amsterdam.nl), zodat wij de Wob-verzoekers konden uitnodigen om deel te nemen aan een enquête. Daarnaast deden wij begin september een oproep via de (social) media met als doel om Amsterdamse Wob-verzoekers te bewegen om hun ervaringen in een enquête met ons te delen.

Wij hebben de enquête onder ambtenaren breed ingestoken. Het was namelijk voor de ambtelijke organisatie te arbeidsintensief om vooraf te bepalen welke ambtenaren wel en welke ambtenaren niet bij de afhandeling van de Wob-verzoeken 2018, 2019 of 2020 waren betrokken. Een brede respons geeft daardoor niet alleen inzicht in de ervaringen maar ook inzicht in welk deel van de ambtenaren betrokken is bij de afhandeling van Wob-verzoeken.

1.4.4 Benchmarkonderzoek NVRR

Het benchmarkonderzoek van de NVRR is uitgevoerd door Pro Facto. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden stelde Pro Facto twee digitale vragenlijsten op die door de ambtenaren zijn beantwoord. De eerste vragenlijst richt zich op de beleidsmatige aspecten, bijvoorbeeld de aan- of afwezigheid van beleid en interne werkinstructies, de manier waarop een Wob-verzoek kan worden ingediend, de ambtelijke capaciteit (fte's) die beschikbaar is voor de afhandeling van Wob-verzoeken, de wijze van openbaarmaking en verantwoording aan samenleving en volksvertegenwoordiging en de inrichting van de actieve openbaarmaking. De tweede vragenlijst richt zich op aantallen, waaronder het aantal ingediende, toegekende en afgewezen Wob-verzoeken, het aantal bezwaarschriften en de doorlooptijden. Ook analyseerde Pro Facto de documenten die de gemeente Amsterdam heeft toegestuurd, raadpleegde het de website van de gemeente en voerde casestudies uit op tien Wob-dossiers. Deze Wob-dossiers zijn deels door ons en deels door de gemeente geselecteerd. Op 28 september 2021 heeft de ambtelijke organisatie een feitelijke reactie verzonden op de concept *factsheet - Gemeente Amsterdam*. Op 7 december 2021 heeft Pro Facto ons de definitieve *factsheet - Gemeente Amsterdam* toegezonden. De informatie uit deze factsheet hebben wij benut bij het opstellen van dit onderzoeksrapport.

Begin december 2021 heeft Pro Facto de resultaten van haar onderzoek opgeleverd in de vorm van twee overkoepelende factsheets. De eerste factsheet bevat informatie over de 83 deelnemende gemeenten en de tweede factsheet bevat informatie over de deelnemende 93 overheden. Deze informatie hebben wij benut om (de praktijk van) Amsterdam te vergelijken met die van andere gemeenten en decentrale overheden. Het concept van dit onderzoeksrapport bevatte een afzonderlijk hoofdstuk over die vergelijking. U treft dit hoofdstuk echter niet aan in dit onderzoeksrapport. Op 19 januari 2022 heeft Pro Facto alle deelnemende rekenkamer(commissie)s laten weten dat in deze factsheets fouten

zitten en die zal aanpassen. Wij hebben daarop besloten om het hoofdstuk uit ons onderzoeksrapport te halen. Het was op het moment van bekendmaking namelijk voor ons niet duidelijk op welke onderdelen de factsheets en daarmee onze bevindingen zouden gaan wijzigen. Wachten op een verbeterde versie van de factsheets was voor ons geen optie. De oplevering daarvan was door Pro Facto gepland in half februari 2022 en dat is gegeven de gemaakte afspraken over de afronding van ons rapport te laat.

1.5 Leeswijzer

Elk hoofdstuk start met de deelvraag en conclusies. Deze conclusies worden in de onderliggende paragrafen uitgewerkt. De bevindingen volgen in sommige hoofdstukken op het door ons gehanteerde beoordelingskader, de normen. In de hoofdstukken waarin over de enquêtes wordt gerapporteerd, zijn bevindingen opgesteld gebaseerd op de uitkomsten van de enquêtes. Met opsommingstekens rapporteren wij informatie en bevindingen, soms afgewisseld met tabellen en figuren. In de kaders hebben wij achtergrondinformatie opgenomen.

Gedetailleerde onderzoeksbevindingen

2 Zicht op openbaarmaking

2.1 Conclusies

In welke mate laat de praktijk een doeltreffende en rechtmatige openbaarmaking van informatie zien?

Het zicht van de ambtelijke organisatie op de Wob-verzoeken is de afgelopen jaren verbeterd (zie paragraaf 2.2):

- De ambtelijke organisatie heeft in december 2021 (nog) geen centraal zicht op het totaal aantal ontvangen Wob-verzoeken en kan slechts schattingen maken van het aantal ontvangen Wob-verzoeken (zie paragraaf 2.2.1). Wel heeft de ambtelijke organisatie vanaf augustus 2019 zicht op de werkvoorraad. De werkvoorraad blijft toenemen (zie paragraaf 2.2.2);
- De ambtelijke organisatie heeft geen zicht op het aantal (deels) ingewilligde en afgewezen Wob-verzoeken (zie paragraaf 2.2.3);
- Het zicht op de achtergrond van de Wob-verzoekers (vanaf eind 2020) en het onderwerp (vanaf begin 2019) is verbeterd (zie paragrafen 2.2.4 en 2.2.5);
- De ambtelijke organisatie heeft geen inzicht in welk bestuursorgaan bevoegd is om een Wob-besluit te nemen, waardoor de kans bestaat dat niet het juiste bestuursorgaan het Wob-besluit neemt (zie paragraaf 2.2.6);
- De ambtelijke organisatie heeft sinds augustus 2019 centraal zicht op de afhandeltermijnen van lopende Wob-verzoeken. In november 2021 is 64% van de lopende Wob-verzoeken langer dan acht weken in behandeling (zie paragraaf 2.2.7);
- Vanaf oktober 2020 heeft de ambtelijke organisatie zicht op de doorlooptijd van de afgehandelde Wob-verzoeken. In 2021 is 42% van de Wob-besluiten binnen de termijn van maximaal acht weken genomen en 58% van de Wob-besluiten buiten die termijn (zie paragraaf 2.2.8);
- De ambtelijke organisatie heeft geen zicht op Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie en waarvoor een verkorte beslistermijn geldt (zie paragraaf 2.2.9).

Centraal zicht op de bezwaren, beroepen en hoger beroepen ontbreekt, terwijl er geregeld in bezwaar wordt gegaan tegen een Wob-besluit en (hoger) beroep wordt ingesteld tegen een beslissing op bezwaar (zie paragraaf 2.3).

De ambtelijke organisatie heeft geen zicht op het aantal fte dat betrokken is geweest bij de afhandeling van Wob-verzoeken. Uit onze enquête blijkt dat de afgelopen jaren het aantal fte met 50% is toegenomen (zie paragraaf 2.4).

De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen meer zicht gekregen op de documenten die actief openbaar worden gemaakt, maar heeft minder (soorten) documenten openbaar gemaakt dan het college ambieert (zie paragraaf 2.5).

De ambtelijke organisatie heeft zicht op gevolgen van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022 en heeft voorbereidingen getroffen voor de invoering daarvan. Verdere (procedurele) aanpassingen moeten nog wel worden gemaakt.

2.2 Zicht op Wob-verzoeken is verbeterd

De ambtelijke organisatie heeft de kwaliteit van de centrale registratie van de lopende en afgehandelde Wob-verzoeken verbeterd. Deze is grotendeels volledig en wordt maandelijks geactualiseerd. Dit geeft de ambtelijke organisatie sturingsinformatie met meer mogelijkheden voor een rechtmatige en doelmatige afhandeling van Wob-verzoeken.

Juist nu het zicht is verbeterd, blijkt dat Amsterdam jaarlijks minder Wob-verzoeken ontvangt dan de ruim 600 Wob-verzoeken die in februari 2021 met de gemeenteraad zijn gecommuniceerd. Ook blijkt dat in 2021 42% van de Wob-besluiten binnen de termijn van maximaal acht weken is genomen en 58% buiten die termijn.

2.2.1 Nog geen exact zicht op aantal ontvangen Wob-verzoeken

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de ontvangen Wob-verzoeken.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft in december 2021 (nog) geen centraal zicht op het totaal aantal ontvangen Wob-verzoeken en kan slechts schattingen maken van het aantal ontvangen Wob-verzoeken (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1 - Aantal geschatte ontvangen Wob-verzoeken per jaar

Jaar	Ontvangen Wob-verzoeken (schatting)
2018	550
2019	365
2020	496

Jaar	Ontvangen Wob-verzoeken (schatting)
2021 (tot en met november)	363

Bron: Opgaven CIO-office, 1 oktober en 10 december 2021.

- De registratie van de Wob-verzoeken 2018 kon niet aan ons worden overlegd. Alleen in het jaarverslag van 2018 is het aantal Wob-verzoeken (550) opgenomen.³
- De registratie van het aantal Wob-verzoeken voor 2019 (365) is onvolledig.⁴
 - > In 2019 staan er 353 Wob-verzoeken op de lijst die in 2019 zijn ingediend: er staan twee verzoeken uit 2016 op en tien verzoeken uit 2018. De eerste datum van binnenkomst in 2019 is 4 januari.⁵
 - > CIO-office heeft aangegeven dat deze lijst betrekking heeft op de periode vanaf week 28 in 2019. Eerdere informatie (week 1-27) is niet op deze manier bijgehouden.⁶
- De registratie van het aantal Wob-verzoeken voor 2020 (496) betreft een schatting.
 - > Wij hebben van CIO-office een schatting van het aantal Wob-verzoeken 2020 ontvangen (619).⁷ En een overzicht met daarin onder andere informatie over de datum van binnenkomst van het Wob-verzoek, het soort aanvrager, het onderwerp en de datum van afhandeling. Deze lijst bevat 618 Wob-verzoeken.
 - > Van 496 van de 618 Wob-verzoeken zijn daadwerkelijk in 2020 ingediend.
 - > De overige 122 Wob-verzoeken waren in 2020 nog in behandeling, maar zijn in eerdere jaren ingediend. 3 verzoeken zijn in 2016 ingediend, 1 verzoek in 2018 en 118 verzoeken zijn in 2019 ingediend.⁸
 - > CIO-office bevestigt dat het aantal Wob-verzoeken (619) een schatting betreft.⁹
 - > Het valt ons op dat het aantal Wob-verzoeken aanzienlijk lager is dan in de gemeente Utrecht (2020: 1.028).¹⁰ Een mogelijke oorzaak voor het verschil heeft volgens de ambtelijke organisatie vooral te maken met het feit dat Utrecht wel een centraal registratiesysteem heeft en Amsterdam nog niet.¹¹
- De registratie van het aantal Wob-verzoeken voor 2021 (363) betreft een schatting.
 - > Uit een door ons op 10 december 2021 ontvangen Excel-bestand blijkt dat de gemeente op of na 1 januari 2021 363 Wob-verzoeken heeft ontvangen.¹² De ambtelijke organisatie geeft aan dat dit een schatting betreft van het aantal ontvangen Wob-verzoeken. Het exacte aantal is niet bij hen bekend, omdat 1. het aantal ontvangen Wob-verzoeken niet centraal wordt geregistreerd, maar is geconstrueerd uit de aangeleverde informatie van directies en stadsdelen, 2. de ambtelijke organisatie voor een volledig en juist overzicht sterk afhankelijk is van de aanleverende directies en stadsdelen en 3. het

ontdubbelen van de geregistreerde ontvangen Wob-verzoeken handmatig is gebeurd en daarbij soms fouten zijn gemaakt, in de zin dat er te veel ontvangen Wob-verzoeken niet zijn meegeteld.¹³

- > Het aantal van ontvangen Wob-verzoeken (363) wijkt bovendien licht af van het aantal dat uit het Excel-bestand dat wordt gebruikt om de burgemeester te informeren (356). Uit dat Excel-bestand blijkt dat het college van B en W in de periode januari tot en met november 2021 356 Wob-verzoeken heeft ontvangen. Daarvan zijn er eind november 219 afgehandeld en 137 in behandeling.¹⁴ Desgevraagd geeft de ambtelijke organisatie aan dat het verschil mogelijk wordt veroorzaakt, doordat zij afhankelijk is van de toegestuurde informatie uit de organisatie. Daarin komt het voor dat de toegestuurde informatie niet altijd op tijd binnenkomt of dat er navraag moet worden gedaan.¹⁵
- Voor de stelling van het college van B en W dat Amsterdam jaarlijks meer dan 600 Wob-verzoeken ontvangt, hebben wij geen onderbouwing aangetroffen.
- > In de raadsbrief 3 februari 2021 schrijft de burgemeester: *"De Wob-verzoeken nemen zowel in aantal als in complexiteit toe. Jaarlijks ontvangen we meer dan 600 Wob-verzoeken. Daarbij hebben we moeite met het halen van de wettelijke afhandeltermijn en met het leveren van de gevraagde kwaliteit. Dit komt vooral omdat het Wob-proces niet overal binnen de gemeentelijke organisatie goed georganiseerd is: zo zijn verantwoordelijkheden bijvoorbeeld niet (goed) belegd, is er sprake van beperkte capaciteit en middelen of zijn technische hulpmiddelen niet voorhanden."*¹⁶

2.2.2 Vanaf najaar 2019 zicht op toenemende werkvoorraad

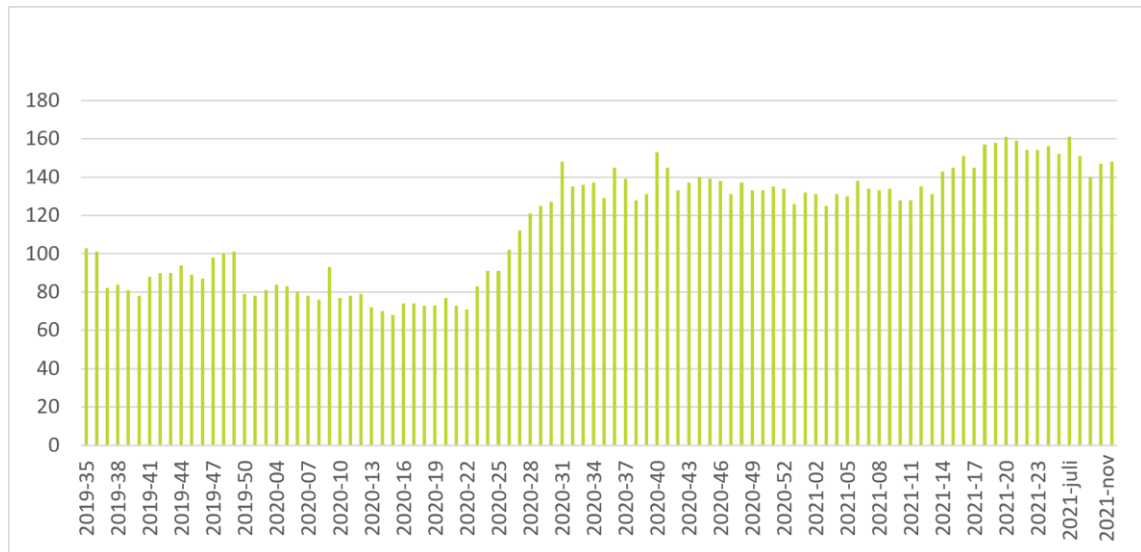
Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de af te handelen Wob-verzoeken.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft sinds augustus 2019 zicht op de af te handelen Wob-verzoeken. De werkvoorraad is vanaf eind augustus 2019 tot en met september 2021 gestegen, van 103 tot 140 af te handelen Wob-verzoeken in september 2021 (zie figuur 2.1). Eind november 2021 is het aantal af te handelen Wob-verzoeken opgelopen tot 148.

Figuur 2.1 - Werkvoorraad af te handelen Wob-verzoeken

Bron: Rapportages van de ambtelijke organisatie aan de burgemeester (augustus 2019 tot en met november 2021).^d

- De ambtelijke organisatie weet niet over hoeveel Wob-verzoeken uit 2018 tot en met eind 2019 nog een Wob-besluit moet worden genomen en schat dat dit aantal rond de dertig Wob-verzoeken ligt.¹⁷
- Sinds het najaar 2019 is centrale monitoringsinformatie over de afhandeling van Wob-verzoeken beschikbaar (zie paragraaf 5.2 in deel 1). Over de voorliggende periode ontbreekt een centrale registratie van de lopende Wob-verzoeken.
 - De burgemeester wordt sinds oktober 2019 elke vijf tot zes weken geïnformeerd over de lopende Wob-verzoeken in de afgelopen weken. DJZ heeft de burgemeester tot maart 2020 geïnformeerd. Vanaf maart 2020 informeert CIO-office de burgemeester. Vanaf juli 2021 wordt de burgemeester daarover maandelijks geïnformeerd en wordt het aantal lopende Wob-verzoeken per maand benoemd (zie paragraaf 5.3.1 in deel 1).
 - De rapportages aan de burgemeester worden door de tijd heen steeds vollediger, in die zin dat van steeds meer clusters de informatie over de lopende Wob-verzoeken wordt vermeld. Vanaf oktober 2020 maken ook de lopende Wob-verzoeken van het cluster Interne Dienstverlening onderdeel uit van de rapportage aan de burgemeester (zie paragraaf 5.3.1 in deel 1). De ambtelijke organisatie heeft in de feitelijke reactie aangegeven dat in de rapportage van vóór oktober 2020 niet over het cluster Interne Dienstverlening is gerapporteerd omdat dit cluster geen Wob-verzoeken zou hebben ontvangen. Dit is door ons niet vast te stellen.¹⁸

^d Voor de maanden oktober en november in 2021 hebben wij de onderliggende registraties voor de rapportage aan de burgemeester gebruikt.

- > Dat de rapportages aan de burgemeester steeds vollediger worden, komt volgens de ambtelijke organisatie omdat er ook meer informatie wordt opgevraagd bij de directies en stadsdelen, en wordt gekanaliseerd.
- In de rapportages aan de burgemeester staat een hoger aantal lopende Wob-verzoeken dan blijkt uit onderliggende registratie van CIO-office.
- > Wij vergeleken het aantal af te handelen Wob-verzoeken uit de rapportage aan de burgemeester over augustus 2021 (151)¹⁹ met de registratie over augustus in Excel (143). Daaruit blijkt dat het aantal lopende Wob-verzoeken eind augustus 2021 niet overeenkomt.
- > De ambtelijke organisatie geeft in aanvulling op de in paragraaf 2.2.1 genoemde oorzaken aan dat de Excel-bestanden 'levende documenten' zijn die worden aangevuld en aangepast als er nieuwe informatie binnenkomt over die maand.²⁰ Hieruit maken wij op dat de onderbouwing van het aantal af te handelen Wob-verzoeken zoals dat wordt gerapporteerd aan de burgemeester niet bewaard blijft. De ambtelijke organisatie geeft verder aan dat in de maand augustus het aantal lopende Wob-verzoeken ook hoger kan zijn als gevolg van een verminderde beschikbare ambtelijke capaciteit tijdens het zomerreces.²¹
- Sinds september 2021 worden de lopende Wob-verzoeken ook gepubliceerd op de gemeentelijke website. Eind november 2021 had de gemeente 154²² Wob-verzoeken in behandeling, uit de interne registratie blijkt evenwel een lager aantal (148) verzoeken.^{e23}
- > De website presenteert eind november 2021 221 lopende Wob-verzoeken. Daarvan hebben 57 Wob-verzoeken de status "afgehandeld" en tien de status "informeel afgehandeld". Afgehandelde Wob-verzoeken worden gelijktijdig gedurende een maand op deze website en de website van het Stadsarchief Amsterdam gepubliceerd.²⁴

2.2.3 Zicht op (deels) ingewilligde Wob-verzoeken ontbreekt

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op hoeveel Wob-verzoeken volledig zijn ingewilligd, deels zijn ingewilligd, geheel zijn afgewezen of buiten behandeling zijn gesteld.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie registreert niet per Wob-verzoek of het college van B en W dit volledig of deels heeft ingewilligd, geheel heeft afgewezen of buiten behandeling heeft gesteld. Ook wordt niet geregistreerd of er sprake was van

^e Dit betreft de Wob-verzoeken met de status 'doorgestuurd intern', 'lopend', 'opgeschort' of 'verdaagd'.

misbruik van recht door de Wob-verzoeker.²⁵

2.2.4 Zicht op achtergrond Wob-verzoekers verbeterd

Normen

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de achtergrond van de Wob-verzoekers.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft sinds oktober 2020 zicht op de achtergrond van de Wob-verzoeker. Daarvóór ontbrak dit inzicht. De gemeente Utrecht verstrekt op haar website informatie over de achtergrond van de Wob-verzoeker, Amsterdam doet dit niet.
 - Vanaf oktober 2020 wordt geregistreerd wat de achtergrond van de Wob-verzoeker is.²⁶
 - > De achtergronden zijn verdeeld over zeven categorieën: advocaat, bedrijf, bewoner, burger, media, stichting en vereniging.²⁷
 - Het college van B en W deelt op de gemeentelijke website geen informatie over de achtergrond van de Wob-verzoekers, de gemeente Utrecht doet dit wel.
 - > Sinds 2018 publiceert het college informatie over de afgehandelde Wob-verzoeken via de gemeentelijke website (zie paragraaf 3.2.1).
 - > De lopende Wob-verzoeken worden sinds september 2021 gepubliceerd op de gemeentelijke website (zie paragraaf 2.2.2), maar hierin is geen informatie over de achtergrond van de Wob-verzoeker opgenomen.
 - > Utrecht publiceert data over de ontvangen Wob-verzoeken op *Open data van de overheid* (data.overheid.nl) en geeft daarbij informatie over de achtergrond van de Wob-verzoeker. In een Excel-overzicht is weergegeven of het Wob-verzoek afkomstig is van een natuurlijk persoon of van een bedrijf, dat met naam en toenaam is genoemd (bijvoorbeeld een advocaat of media) Zie bijvoorbeeld <https://data.overheid.nl/dataset/wob-verzoeken-overzicht-2020>.

2.2.5 Vanaf begin 2019 zicht op onderwerp Wob-verzoek

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de onderwerpen van de Wob-verzoeken.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft vanaf begin 2019 centraal zicht op de onderwerpen van de lopende Wob-verzoeken. Daarvoor ontbrak dit centraal inzicht. Wel is vanaf 2018 op de gemeentelijke website informatie te vinden over het onderwerp voor zover het Wob-dossier van een afgehandeld Wob-verzoek is

gepubliceerd. Vanaf september 2021 wordt deze informatie ook verstrekt over de lopende Wob-verzoeken.

- Begin 2019 werden stadsdelen en directies voor het eerst verplicht om informatie over de lopende Wob-verzoeken via een vast Excel-sjabloon wekelijks aan te leveren bij DJZ.²⁸ Daarbij is geregistreerd wat het onderwerp van het Wob-verzoek is.²⁹ Bijvoorbeeld 'Aanbesteding straatverlichting', 'BSQ van [adres]', 'Demonstratie Museumplein 28 maart'.
- Het college van B en W deelt op de gemeentelijke website informatie over het onderwerp van de afgehandelde Wob-verzoeken.
 - > Sinds 2018 publiceert het college informatie over de afgehandelde Wob-verzoeken via de gemeentelijke website (zie paragraaf 3.2.1). Uit de omschrijving en het gepubliceerde Wob-verzoek en Wob-besluit blijkt het onderwerp.
 - > De lopende Wob-verzoeken worden sinds september 2021 gepubliceerd op de gemeentelijke website (zie paragraaf 2.2.2). Per Wob-verzoek is informatie over het onderwerp opgenomen, bijvoorbeeld 'beleid informatie verzameling en -deling demonstraties' of 'Voorzieningen in openbare ruimte Gershwin'.

2.2.6 Zicht op betrokken bestuursorgaan ontbreekt

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op aan welk bestuursorgaan (waaronder het college van B en W, de gemeenteraad, de burgemeester, bezwaarschriftencommissie, leerplicht ambtenaar, heffingsambtenaar) het Wob-verzoek is gericht.
 - Dit zicht is noodzakelijk omdat alleen het bestuursorgaan zelf - of gemandateerde ambtenaren voor het bestuursorgaan - het Wob-besluit kan nemen.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie registreert niet aan welk bestuursorgaan het Wob-verzoek is gericht en heeft daardoor ook geen zicht daarop.³⁰ Dit kan tot gevolg hebben dat niet het juiste bestuursorgaan beslist op een Wob-verzoek.
 - Bij een Wob-verzoek van het Financieel Dagblad over AEB heeft de gemeenteraad de door het college opgelegde geheimhouding bekrachtigd, aldus de raadsgriffie. Het besluit tot opheffing van de geheimhouding en het Wob-besluit zou dan ook door de raad moeten worden genomen, maar is namens het college van B en W genomen.³¹
 - > Zie <https://wob.amsterdam.nl/2019/oktober/wob-besluit-financieel-dagblad-omtrent/> voor het Wob-besluit.

2.2.7 Vanaf augustus 2019 zicht op tijdigheid beslissen lopende Wob-verzoeken

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de termijnen van de lopende Wob-verzoeken en weet of Wob-besluiten tijdig kunnen worden genomen.
 - De ambtelijke organisatie heeft zicht op de termijn dat de lopende Wob-verzoeken in behandeling zijn.
 - Met 'tijdig' wordt bedoeld dat het college het Wob-besluit neemt binnen de wettelijke beslistermijn van artikel 6 Wob (zie uitgebreid paragraaf 3.10).

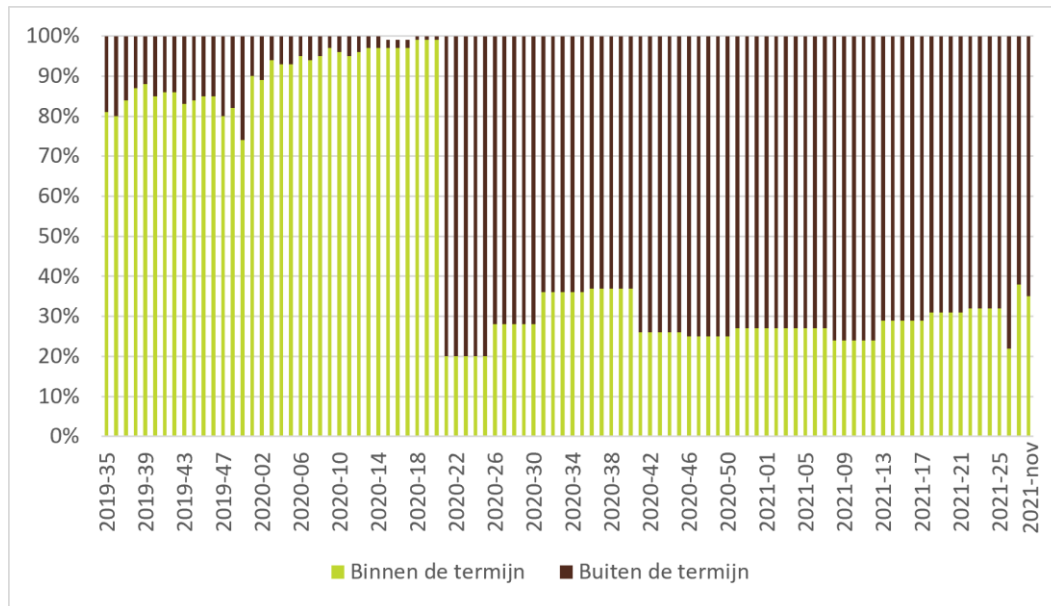
Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft sinds augustus 2019 centraal zicht op de afhandeltermijnen van lopende Wob-verzoeken en rapporteert hierover aan de burgemeester. In november 2021 is 64% van de lopende Wob-verzoeken langer dan acht weken in behandeling. Dit terwijl de Wob bepaalt dat het college van B en W zo spoedig mogelijk beslist op een Wob-verzoek, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het Wob-verzoek. En dat het college de beslistermijn eenmalig met maximaal vier weken mag verlengen.
 - De ambtelijke organisatie heeft sinds het najaar van 2019 zicht op de periode dat Wob-verzoeken in behandeling zijn. Het percentage lopende Wob-verzoeken dat buiten de wettelijke termijn loopt, is gestegen van 19% in augustus 2019 naar 64% in november 2021 (zie figuur 2.2).³²
 - In de periode eind maart tot half mei 2020 stijgt het percentage van lopende Wob-verzoeken dat buiten de termijn loopt van 3%³³ naar 80%³⁴.
 - > De ambtelijke organisatie geeft de volgende verklaring voor de grote verandering in het voorjaar van 2020. In deze periode nam CIO-office de rapportages aan de burgemeester over van DJZ. DJZ rekende alle verzoeken die buiten de wettelijke termijn van acht weken liepen, maar waarover afspraken waren gemaakt met de verzoeker, tot de verzoeken 'binnen termijn'. In de feitelijke reactie is aangegeven dat DJZ in de achterliggende Excel-sjablonen per Wob-verzoek aangaf of het verzoek buiten de wettelijke termijn liep waarbij er afspraken met de verzoeker waren gemaakt over de beslistermijn (geel), of het verzoek buiten de wettelijke termijn liep (rood) of dat het verzoek nog binnen de wettelijke termijn liep (groen).³⁵
 - > CIO-office introduceerde in haar rapportages aan de burgemeester deze driedeling van de verzoeken in een 'stoplichttabel': rood stond voor geen geldige reden buiten termijn, geel voor buiten wettelijke termijn maar met afspraken met de verzoeker en groen voor binnen de wettelijke termijn. Het verschil ontstond dus door de 'geel' gemaakte verzoeken.³⁶
 - > We merken hierbij op dat in de periode dat er met de stoplichttabel werd gewerkt (voorjaar 2020 – april 2021) er volgens de rapportages aan de burgemeester nooit 'rode' verzoeken waren. Dit zou betekenen dat voor alle verzoeken die buiten termijn van acht weken lopen, afspraken zouden zijn

gemaakt met de verzoekers. In de enquête geven een aantal Wob-verzoekers aan dat ook als de termijn (van acht weken) is overschreden, er met hen geen contact is gezocht. In die gevallen kunnen er dus ook geen afspraken zijn gemaakt. (zie paragraaf 5.5).

- Vanaf mei 2021 wordt niet meer met de stoplichttabel gewerkt. Er wordt nog alleen gerapporteerd over verzoeken die binnen en buiten de wettelijke termijn van acht weken lopen.

Figuur 2.2 – Lopende Wob-verzoeken naar binnen en buiten beslistermijn

Bron: Rapportages van de ambtelijke organisatie aan de burgemeester (augustus 2019 tot en met november 2021).^f

- In de feitelijke reactie geeft de ambtelijke organisatie aan dat het sturen op de lopende Wob-verzoeken en de afhandeling georganiseerd is, ondanks dat het niet beschreven is in een procedure. Door middel van de rapportagelijijn aan de burgemeester, wethouders en GMT worden zij in staat gesteld te sturen op lopende Wob-verzoeken en de afhandeling daarvan.³⁷

2.2.8 Zicht op tijdigheid beslist en afgehandelde Wob-verzoeken

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op doorlooptijd waarbinnen de Wob-verzoeken zijn afgehandeld en weet of Wob-besluiten tijdig worden genomen.

^f Voor de maanden september, oktober en november in 2021 hebben wij de onderliggende registraties voor de rapportage aan de burgemeester gebruikt.

- De ambtelijke organisatie heeft zicht op tijdige afhandeling van afgehandelde Wob-verzoeken.
- Met ‘tijdig afhandelen’ wordt bedoeld dat het college het Wob-besluit neemt binnen de wettelijke beslistermijn van artikel 6 Wob (zie uitgebreid paragraaf 3.10)

Bevindingen

- Vanaf oktober 2020 heeft de ambtelijke organisatie zicht op de doorlooptijd van de afgehandelde Wob-verzoeken. In 2021 is 42% van de Wob-besluiten binnen de termijn van maximaal acht weken genomen en 58% van de Wob-besluiten buiten die termijn.
- De ambtelijke organisatie heeft sinds oktober 2020 gedeeltelijk centraal zicht op de beslistermijnen van de afgehandelde Wob-verzoeken. In de periode daarvóór ontbreekt dit zicht.³⁸
 - > Van 211 van de 228 geregistreerde afgehandelde Wob-verzoeken in 2021 (november) is de doorlooptijd bekend. Van de overige 17 Wob-verzoeken ontbreekt de ontvangstdatum en of de datum van het besluit.³⁹
 - > 41% van de Wob-besluiten is binnen de termijn van acht weken genomen, 59% van de Wob-besluiten is buiten de termijn van acht weken genomen.⁴⁰
 - > In de feitelijke reactie is aangegeven dat het percentage Wob-verzoeken dat binnen de termijn is afgehandeld in oktober 2021 is gestegen naar 42%. Daarnaast geeft de ambtelijke organisatie aan dat voor omvangrijke verzoeken, waarin vooraf door de ambtelijke organisatie de inschatting werd gemaakt dat deze niet binnen acht weken konden worden afgehandeld, in gesprek wordt gegaan met de verzoeker om een andere, langere beslistermijn af te spreken.⁴¹
- Sinds september 2021 worden de lopende Wob-verzoeken ook gepubliceerd op de gemeentelijke website. Van de 146 van de 154 lopende Wob-verzoeken (zie paragraaf 2.2.2) is bekend hoe lang ze in behandeling zijn. 69% van deze verzoeken was in november 2021 langer dan acht weken in behandeling.⁴²
 - > 45 Wob-verzoeken lopen binnen de termijn, en zijn gemiddeld 40 dagen in behandeling.
 - > 101 Wob-verzoeken lopen buiten de termijn, en zijn gemiddeld 177 dagen (ruim 25 weken) in behandeling.^g
 - > Van 8 Wob-verzoeken is de termijn niet genoteerd op de website. Het betreft 7 Wob-verzoeken die zijn opgeschort en 1 Wob-verzoek dat is verdaagd.

^g Het minimaal aantal dagen bedraagt 60, het maximaal aantal dagen bedraagt 1.273.

2.2.9 Zicht op Wob-verzoek milieu-informatie ontbreekt

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op welke Wob-verzoeken betrekking hebben op milieu-informatie.
 - Op een Wob-verzoek moet zo spoedig mogelijk worden beslist, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het Wob-verzoek (art. 6 eerste lid Wob). Heeft het Wob-verzoek betrekking op milieu-informatie dan bedraagt de uiterste beslistermijn twee weken (art. 6 zesde lid onder a Wob).
 - Het Wob-besluit kan voor ten hoogste vier weken worden verdaagd (art. 6 tweede lid Wob). Daarmee komt de beslistermijn op maximaal zes weken voor een Wob-verzoek dat betrekking heeft op milieu-informatie.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft geen zicht op Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie. Dit heeft tot gevolg dat het college niet tijdig besluit op Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie.
 - In de procedure voor het afhandelen van Wob-verzoeken (maart 2021) wordt geen onderscheid gemaakt in beslistermijnen tussen Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie en andere onderwerpen (zie paragraaf 3.3.3 in deel 1).
 - Bij het registreren van het Wob-verzoek wordt niet vastgesteld en geregistreerd of het Wob-verzoek betrekking heeft op milieu-informatie (zie paragraaf 3.3.3 in deel 1).⁴³
 - Bij alle zeven door ons onderzochte Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie, heeft het college geen rekening gehouden met een verkorte beslistermijn van twee weken. In plaats daarvan heeft het college een beslistermijn van vier weken gehanteerd (zie paragraaf 3.10.2).

2.3 Zicht op bezwaar en beroep ontbreekt

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen centraal zicht op het aantal bezwaar-, beroep- en hoger beroepszaken tegen beslissingen op bezwaar op Wob-verzoeken.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen geen centraal zicht op het aantal bezwaar-, beroep- en hoger beroepszaken tegen beslissingen op bezwaar op Wob-verzoeken. In de periode 2018 tot en met juni 2021 is minimaal 196 maal bezwaar gemaakt tegen een Wob-besluit en 75 maal (hoger) beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar.

- Bezwaar-, beroep- en hoger beroepzaken worden niet centraal, maar decentraal, bij de directies geregistreerd (zie paragraaf 5.2 in deel 1).
 - > Een deel van de directies registreert de zaken vanaf februari 2018 in Octopus (module TrueLime)⁴⁴ en een ander deel doet dat op een eigen wijze.⁴⁵
- Het ontbreekt de ambtelijke organisatie aan informatie over of er bezwaar of beroep is ingesteld tegen het niet (tijdig) nemen van een besluit op een Wob-verzoek.
 - > De ambtelijke organisatie heeft in de vragenlijst voor de benchmark aangegeven dat het niet is voorgekomen dat bezwaar is gemaakt tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een Wob-verzoek. Ook zou het niet zijn voorgekomen dat beroep of hoger beroep is ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit op het Wob-verzoek.⁴⁶
 - > Uit het door ons ontvangen databestand blijkt dat er meerdere malen bezwaar is gemaakt tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit. Ook is er meerdere malen beroep en hoger ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit. Dit blijkt ook een uitspraak van de rechtbank Amsterdam van mei 2021, waarbij het college wordt opgedragen om binnen twee weken alsnog een besluit te nemen.⁴⁷ In de feitelijke reactie is dit beeld bevestigd. Het Juridisch Bureau en DJZ voeren elk jaar enkele beroepzaken over het niet-tijdig nemen van een primair besluit op een Wob-verzoek. Daarnaast is er (vaker) beroep ingesteld tegen het niet-tijdig nemen van een beslissing op bezwaar over een Wob-besluit.⁴⁸
- Op ons verzoek is door de ambtelijke organisatie in augustus 2021 een overzicht opgesteld van de bezwaar-, beroep- en hoger beroepzaken.⁴⁹ Daaruit blijkt dat er in de periode 2018 tot en met juni 2021 196 bezwaarschriften zijn ingediend en dat er 75 (hoger) beroep is ingesteld (zie tabel 2.2)

Tabel 2.2 – Aantal bezwaar en (hoger)beroepszaken Wob

Periode	Aantal bezwaar zaken	Aantal beroepszaken
2018	52	18
2019	85	33
2020	47	16
2021 (tot en met juni)	4	8
Niet gekoppeld aan een jaar	8	-
Totaal	196	75

Bron: Ambtelijke organisatie, Excel bestand Overzicht bez, ber, hober, augustus 2021.

- We plaatsen een kanttekening bij voorgenoemde cijfers, omdat de kwaliteit van het ontvangen databestand onder de maat is:
 - > Soms zijn gegevens niet ingevuld (bijvoorbeeld de specificatie van het Wob-verzoek), terwijl vooral de directies met minder bezwaren minder gegevens bijhouden of veel globalere gegevens bijhouden.
 - > Enkele directies vermelden als startdatum slechts een bepaald jaar en niet een datum.
 - > Alleen DJZ en het Juridisch Bureau houden bij of er een hoorzitting heeft plaatsgevonden en of de beslissing op het bezwaar is verdaagd.⁵⁰
- De ambtelijke organisatie heeft geen inzicht in de gemiddelde doorlooptijd van het nemen van de beslissing op bezwaar op een Wob-besluit.⁵¹ Het aan ons geleverde databestand geeft ook geen inzicht in de (gemiddelde) doorlooptijd.

2.4 Zicht op bestede uren ontbreekt

Norm

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op het aantal fte dat betrokken is bij de afhandeling van Wob-verzoeken.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft geen zicht op welke ambtenaren betrokken zijn (geweest) bij het afhandelen van Wob-verzoeken en daarmee ook geen inzicht in het aantal fte dat betrokken is (geweest) bij de afhandeling van Wob-verzoeken.⁵² Dat is voor ons de reden geweest dat wij de enquête onder alle ambtenaren hebben uitgezet (zie paragraaf 4.2). Uit onze enquête blijkt dat het aantal ambtenaren dat betrokken is geweest bij het afhandelen van Wob-verzoeken met ruim 50% is toegenomen en dat het afhandelen van Wob-verzoeken steeds vaker een hoofdtak is geworden van ambtenaren.⁵³
 - Het aantal ambtenaren dat betrokken is bij de afhandeling van een of meerdere Wob-verzoeken stijgt jaarlijks: van 314 ambtenaren in 2018 naar 475 in de eerste helft van 2021 (+ 51%).
 - > Iets meer dan de helft (57%)^h van de ambtenaren die onze enquête heeft ingevuld is betrokken geweest bij de afhandeling van meerdere Wob-verzoeken die zijn binnengekomen in 2018, 2019, 2020 of in de periode januari tot en met juni 2021 (zie hoofdstuk 5).
 - > De overige 43% is enkel bij de afhandeling van één Wob-verzoek betrokken geweest.
 - In 2018 was circa acht fte nodig voor het afhandelen van Wob-verzoeken. In 2019 was dit circa elf fte, in 2020 circa twintig fte en in de eerste helft van 2021 was dit circa twaalf fte (+50%).

^h 588 van de 1.029 ambtenaren die de enquête hebben ingevuld.

- > 78% van de ambtenaren heeft een schatting gemaakt van de hoeveelheid uren die zijn besteed aan het afhandelen van Wob-verzoeken. Op basis van die schatting hebben wij het aantal bestede uren omgerekend naar het aantal ingezette fte's per jaar.ⁱ
- In 2018 hadden twee ambtenaren het afhandelen van Wob-verzoeken als hoofdtak, in 2021 zijn dit er achttien.
 - Bij het merendeel van de ambtenaren (77%) past de afhandeling van Wob-verzoeken zijdelings binnen de functie, voor 11% is het een van de taken en bij slechts 2% van de ambtenaren is het afhandelen van Wob-verzoeken een hoofdtak.

2.5 Zicht op actieve openbaarmaking verbeterd

Normen

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen zicht op de documenten die actief openbaar worden gemaakt. Specifiek voor die documenten waarvoor het college heeft aangegeven dat ze actief openbaar worden gemaakt.
 - Het college heeft aangegeven meer informatie actief openbaar te maken, zoals de eigen declaraties, maar ook eventueel adviezen en andere documenten ter voorbereiding van besluitvorming.
 - Het college heeft aangegeven informatie over de elf informatiecategorieën (zie kader *Elf informatiecategorieën Woo*) actief openbaar te gaan maken.
 - Het college maakt overige documenten, zover wettelijk mogelijk is, in hun geheel openbaar.
 - Dit geldt specifiek voor de twee projecten rond actieve openbaarmaking: Erfpacht en Shell.

Elf informatiecategorieën Woo

Het college van B en W (en andere bestuursorganen van de gemeente) maakt op grond van artikel 3.3. Woo de volgende informatie uit eigen beweging openbaar:

1. Wet- en regelgeving: algemeen verbindende voorschriften, alsmede ontwerpen van wetten en andere algemeen verbindende voorschriften waarover een extern advies is gevraagd, overige besluiten van algemene strekking en emissiegegevens;
2. Organisatiegegevens: inzicht in zijn organisatie en werkwijze, waaronder de taken en bevoegdheden van de organisatieonderdelen, en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en zijn organisatieonderdelen en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend;

ⁱ Bij het berekenen van het aantal fte is uitgegaan van een 36-urige werkweek en 52 werkweken per jaar.

3. Raadsstukken: bij de gemeenteraden ingekomen stukken en vergaderstukken en verslagen van gemeenteraden en hun commissies, tenzij krachtens de Gemeentewet anders is bepaald;
4. Bestuursstukken: agenda's, besluiten en besluitenlijsten van vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders;
5. Stukken van adviescolleges: adviezen van adviescolleges of -commissies, alsmede de adviesaanvragen en -voorstellen;
6. Convenanten: convenanten, beleidsovereenkomsten en andere soortgelijke afspraken van een bestuursorgaan met een of meer wederpartijen;
7. Jaarplannen en -verslagen: jaarplannen, jaarverslagen, evaluaties en andere documenten inzake de voorgenomen uitvoering van de taak of verantwoording van die uitvoering, en beslissingen over uitgaven hoger dan € 250.000;
8. Woo-verzoeken: de inhoud van de schriftelijke verzoeken op grond van artikel 4.1, van de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en, behoudens bij gehele afwijzingen, de daarbij verstrekte informatie;
9. Onderzoeken: op verzoek van een bestuursorgaan ambtelijk of extern opgestelde documenten ter voorbereiding van besluitvorming over te voeren beleid of te treffen maatregelen die voornamelijk feitelijk materiaal betreffen;
10. Beschikkingen: met uitzondering van expliciet benoemde categorieën van beschikkingen;
11. Klachten: schriftelijke oordelen in klachtprocedures over gedragingen van een bestuursorgaan.

Bron: Staatsblad 2021, 499.

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie heeft door de jaren heen meer zicht gekregen op de documenten die actief openbaar worden gemaakt. Er zijn door de ambtelijke organisatie minder (soorten) documenten actief openbaar gemaakt dan het college ambieert.
 - De kosten van binnen en buitenlandse dienstreizen, opleiding, lidmaatschappen en representatie over de periode 2017 tot en met 2021 zijn openbaar gemaakt op de gemeentelijke website. Eventueel adviezen en andere documenten ter voorbereiding van besluitvorming worden deels actief openbaar gemaakt.
 - > Het betreft de kosten van het college over de periode 2017 tot en met 2021. Voor de leden van het dagelijks bestuur van stadsdelen en directeurs van de ambtelijke organisatie is de informatie over de kosten openbaar gemaakt

- voor de periode 2017 en 2019. De informatie is raadpleegbaar via:^j
<https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/organisatie/specifieke-kosten/>
- > Documenten voor lopende inspraaktrajecten worden gepubliceerd op de website. Dat betreft met name beleidsnota's en verordeningen, maar geen adviezen. De informatie is raadpleegbaar via:^k
<https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/meedenken-meepraten-en-meedoen/lopende-inspraak/lopende-inspraaktrajecten/>
 - Van de elf informatiecategorieën van de Woo zijn tot en met oktober 2021 vijf categorieën deels openbaar gemaakt. Een eenduidig proces voor actieve openbaarmaking ontbreekt. Met de komst van de informatiecommissaris is er binnen de ambtelijke organisatie meer aandacht voor actieve openbaarheid. Plannen om tot actieve openbaarmaking te komen, zijn geregeld bijgesteld:
 - > Algemeen verbindende voorschriften (onderdeel van nummer 1) worden openbaar gemaakt via <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/>
 - > Raadsstukken (nummer 3) worden openbaar gemaakt via <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/>. De ambtelijke organisatie geeft aan dat nog niet alle raadsstukken worden gepubliceerd.⁵⁴
 - > Wob-besluit (nummer 8) vooruitlopende op de publicatieplicht van Woo-verzoeken, wordt een deel van de afgehandelde Wob-verzoeken sinds 2018 openbaar gemaakt op de gemeentelijke website (zie paragraaf 3.11).
 - > Onderzoeken (nummer 9) worden deels openbaar gemaakt via <https://openresearch.amsterdam/>
 - > Informatie over subsidiebeschikkingen (nummer 10) wordt deel openbaar gemaakt via het [openbare subsidieregister](#).
 - In oktober 2021 is er geen gestandaardiseerd werkproces voor het actief openbaar maken van informatie. Het kost CIO-office ook in juni 2021 nog veel inspanning om de ambtelijke organisatie documenten actief te laten publiceren.⁵⁵
 - Sinds 2019 heeft het college toezeggingen aan de gemeenteraad gedaan over het actief openbaar maken van informatie. In november 2021 zijn de eerste voorbereidende werkzaamheden gestart voor het actief openbaar maken van informatie.
 - > In de raadsbrief van 4 juni 2019 heeft het college de toezegging gedaan dat het de informatie uit de elf categorieën in de Woo actief openbaar gaat maken.⁵⁶
 - > In de raadsbrief van 3 februari 2021 wordt dit voornemen herhaald. Het college zegt een pilot te zijn gestart met het openbaar maken van bestuursstukken. Bovendien wil het samen met de VNG en het Rijk kijken

^j Laatst geraadpleegd op 30 november 2021.

^k Laatst geraadpleegd op 30 november 2021.

- naar de beste manier om informatie actief openbaar te maken en hieruit lessen trekken.⁵⁷
- > In de beantwoording van technische vragen bij de Voorjaarsnota 2021 zegt het college over actieve openbaarmaking dat het met prioriteit gaat starten met de verplichte categorieën uit de Woo (onder andere raadsstukken, convenanten, onderzoeken en klachten) en de vitale processen. Het wil daarbij aansluiten op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI)⁵⁸.
 - > Actieve openbaarmaking is onderdeel van het concept programma *Open Amsterdam* (oktober 2021). Doelstelling van het programma is om te komen tot een eenduidige toegang tot alle actief openbaar gemaakte informatie. Waarbij een continue toevoeging van nieuwe, actief openbaar gemaakte informatie plaatsvindt. Integraal zoeken van alle gerelateerde informatie moet mogelijk worden. En de informatie moet ook op langere termijn beschikbaar blijven.⁵⁹
 - > In november 2021 is een programmamanager gestart met het maken van een nulmeting op de elf informatiecategorieën. Ook wordt een vergelijking gemaakt tussen de bestaande en een gewenste situatie (een zogenaamde Gap-analyse).⁶⁰
 - Het college heeft een deel van de documenten rond erfpacht en twee overzichten van documenten waarop geheimhouding is opgelegd actief openbaar gemaakt. De documenten over Shell zijn nog niet actief openbaar gemaakt.⁶¹
 - > In de raadsbrief van 1 april 2021 heeft het college beschreven hoe het een deel van de circa 40.000 documenten openbaar wil maken. Zoveel mogelijk wordt begonnen met het openbaar maken van informatie waar in lopende Wob-verzoeken om is gevraagd. Het college zal transparant zijn over welke informatie er nog meer is en wat daarvan actief openbaar zal worden gemaakt.⁶²
 - > De aanpak van het actief openbaar maken van de erfpachtdocumenten is volgens de ambtelijke organisatie niet leidend voor de rest van de organisatie. Het dient als voorbeeld en om ervaring op te doen. Om vervolgens een organisatiebrede aanpak te ontwikkelen.⁶³
 - > De documenten worden en zijn gepubliceerd op de [website](#) van de Inventaris van het Archief van de gemeente Amsterdam: Vernieuwing Erfpachtstelsel (VES).
 - > Het betreft documenten over zeven thema's: 1. Organisatie en overleg, 2. Bestuurlijk, 3. Juridische effecten, 4. Planning, 5. Dwarskijksessies, 6. Risicoanalyses en 7. Expertsessies en consultaties.⁶⁴
 - > In december 2021 spreekt de ambtelijke organisatie de verwachting uit dat de laatste beoordeelde documenten rondom de vernieuwing van het erfpachtstelsel dezelfde maand actief openbaar worden. Voor twee categorieën van documenten kan de ambtelijke organisatie geen inschatting

maken wanneer deze actief openbaar worden gemaakt. Enerzijds betreft het de documenten waarop aan derde belanghebbenden een zienswijze is gevraagd. Anderzijds gaat het om documenten die nog inhoudelijk moeten worden beoordeeld door de afdeling Erfpacht en Uitgifte. De ambtelijke organisatie geeft aan dit een arbeids- en tijdsintensief werk is.⁶⁵

- > In november 2021 zijn nog geen stukken actief openbaar gemaakt over Shell.
- > In september 2020 zijn de ambtelijke instructies opgesteld voor het openbaar maken van informatie van Shell.⁶⁶
- > De omgevingsdienst is in november 2021 gestart met het zoeken van documenten die betrekking hebben op het Shell-dossier.⁶⁷
- > Een overzicht van de documenten waarop geheimhouding is opgelegd in 2019 en 2020 is gepubliceerd op de gemeentelijke website <https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/openbaarmakingen/geheime-documenten/>

2.6 Zicht op gevolgen Woo voor de praktijk

Normen

- De ambtelijke organisatie heeft zicht op de gevolgen van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) voor de praktijk en treft voorbereidingen.

Bevindingen

- De Woo vergt van de decentrale overheden een intensieve voorbereiding waarbij ook veel aandacht moet worden besteed aan de informatiehuishouding en het aanpassen van processen op de nieuwe wettelijke bepalingen. Amsterdam is bezig met de voorbereiding. Het college heeft wel stappen gezet in de verbetering van de informatiehuishouding. Maar ook voor Amsterdam geldt het nog de nodige verbeteringen voor zowel de informatiehuishouding als de procedures tot stand moet brengen.¹
- De Woo treedt in werking op 1 mei 2022, met uitzondering van het deel van het actief openbaar maken van de elf informatiecategorieën. Dit heeft consequenties voor de Amsterdamse informatiehuishouding, de informatievoorziening in de begroting en jaarrekening van Amsterdam, het actualiseren van juridische kennis en aanpassen van de Amsterdamse werkwijze in verband met nieuwe inzagemogelijkheden en korte beslistermijnen.

¹ Onderstaande bevindingen hebben wij ontleend aan de wettekst van de Woo (geldend 16 december 2021) en het rapport *NVRR DoeMee-onderzoek 2021 (Wet openbaarheid van bestuur) De praktijk van de Wob bij decentrale overheden – eindrapportage* (Pro Facto, versie 30 november 2021).

- De Woo erkent dat een goede informatiehuishouding van belang is om de doelen van de wet te bereiken. De Woo bevat daarom een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden.
- De Woo bepaalt dat er in de begroting en in de jaarlijkse verantwoording van elke gemeente een openbaarheidsparaagraaf moet worden opgenomen en schrijft voor dat er maatregelen worden getroffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten.
- De systematiek van absolute en relatieve uitzonderingsgronden op basis waarvan de openbaarmaking van informatie kan worden geweigerd, blijft gehandhaafd (artikel 5.1).
- De Woo voegt wel een aantal nieuwe uitzonderingsgronden toe.
 - > De specifiek voor milieu-informatie geldende uitzonderingsgronden worden veralgemeniseerd. Informatie komt niet voor openbaarmaking in aanmerking als het belang daarvan niet opweegt tegen de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft. In de Wob gold deze uitzonderingsgrond alleen voor milieu-informatie. In de Woo is deze uitzonderingsgrond verplaatst naar de lijst met algemene uitzonderingsgronden en dus van toepassing op de openbaarmaking van alle soorten informatie.
 - > De Woo gaat er ook van uit dat tijdsverloop kan betekenen dat uitzonderingen minder snel kunnen worden ingeroepen (artikel 5.3).
 - > Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad hoeven in beginsel niet openbaar te worden gemaakt, tenzij het gaat om documenten ten behoeve van de formele bestuurlijke besluitvorming van een aantal specifieke (bestuurs-)organen (op rijks, provinciaal- en gemeenteniveau) (artikel 5.2 lid 3, Woo). Persoonlijke beleidsopvattingen in die documenten moeten straks door deze bestuursorganen in beginsel wél openbaar worden gemaakt in niet tot personen herleidbare vorm.
- De Wob-verzoeker moet met een link worden gewezen op informatie die al openbaar is.
- De Woo geeft inzagemogelijkheden voor personen om hun eigen dossier, voor hen die een klemmend belang kunnen opvoeren of voor onderzoekers (artikelen 5.5-5.7 Woo).
- De termijnen worden in algemene zin korter (vier weken met de mogelijkheid tot verdagen met twee weken) (artikel 4.4 Woo). Bovendien kan een beslissing alleen nog verdaagd worden als de omvang of de gecompliceerdheid van de informatie een verlenging rechtvaardigt.
- De verplichting tot het 'actief' openbaar gaan maken van de elf categorieën documenten treedt nog niet in werking op 1 mei 2022.
 - Er is voorzien in specifiek het overgangsrecht voor de verplichtingen op het gebied van het uit eigen beweging openbaar maken op grond van artikel 3.3 Woo (artikel 10.2 Woo).

- Deze plicht voor het uit eigen beweging openbaar maken van informatie heeft geen betrekking op documenten van voor de inwerkingtreding van de Woo (artikel 10.2a eerste lid Woo).
- De verwachting van de initiatiefnemers van het Wetsvoorstel is dat de informatiehuishouding met een termijn van acht jaar op orde zal zijn. Op dat moment zal artikel 3.3 dan ook in volle omvang gelden. Minister Ollongren kondigde op 28 september 2021 bij de behandeling in de Eerste Kamer aan dat de verwachting is dat het Rijk in 2023 voor vijf categorieën een en ander gereed zal hebben om te voldoen aan de eisen die artikel 3.3 Woo stelt.
- Amsterdam bereidt zich voor op het in werking treden van de Woo (zie paragraaf 4.4. deel 1), door bijvoorbeeld deel te nemen aan de VNG-proeftuinen en met het programma *Open Amsterdam*. Bovendien maken de doelen, die met de Woo worden beoogd, al deels herkenbaar onderdeel uit van het Amsterdamse beleid (zie paragraaf 2.2.5 in deel 1). Het Amsterdamse informatiebeheer is nog onvoldoende op orde en vormt niet alleen een belangrijke voorwaarde voor het op verzoek openbaar maken van informatie, maar ook voor de actieve openbaarmaking. Gegeven de wijzigingen van de wettelijke bepalingen van de Woo ten opzichte van Wob moet Amsterdam, de procedures daar nog op aanpassen. Vanwege de overgangsregeling heeft Amsterdam nog wel enige tijd om ook de actieve openbaarmaking op orde te krijgen.
- Hoewel het informatiebeheer in de afgelopen twee jaar in Amsterdam is verbeterd, is het nog onvoldoende op orde. Er wordt centraal wel handmatig informatie ingevoerd in een registratie, maar er is nog geen sprake van een centrale registratie. De directies beschikken nog over eigen registratiesystemen (zie ook paragraaf 2.3.3 in deel 1).

3 Kwaliteit beslissingen Wob-verzoeken

3.1 Conclusies

In welke mate laat de praktijk een doeltreffende en rechtmatige openbaarmaking van informatie zien?

Het dossieronderzoek, waarbij tweehonderd Wob-dossiers zijn geanalyseerd over de periode 2018 tot en met juni 2021, en de analyse van de gepubliceerde jurisprudentie over Amsterdam (zie paragraaf 3.2) laten zien dat de kwaliteit van het beslissingsproces op Wob-verzoeken leidt tot een onvoldoende doeltreffende en de rechtmatige openbaarmaking van overheidsinformatie:

- De (sporadische) beslissing van het college van B en W om een Wob-verzoek niet in behandeling te nemen is vaak terecht (zie paragraaf 3.3);

- De mate waarin het college behulpzaam is bij het preciseren van een Wob-verzoek is onder de maat, en lost algemeenheden in het Wob-verzoek onvoldoende op (zie paragraaf 3.4);
- Wob-besluiten bevatten vaak een overzicht van de relevante documenten, zodat de Wob-verzoeker weet op welke documenten het verzoek betrekking heeft (zie paragraaf 3.5);
- De beslissing om document(en) niet (geheel) openbaar te maken is redelijk goed gemotiveerd. Maar het komt voor dat er te weinig informatie openbaar wordt gemaakt omdat de beoordeling niet plaatsvindt op passage, maar op documentniveau (zie paragraaf 3.6);
- Persoonlijke beleidsopvattingen worden nog niet ruimhartig openbaar gemaakt (zie paragraaf 3.7);
- De gevraagde informatie wordt deels verstrekt in de door de Wob-verzoeker verzochte vorm (zie paragraaf 3.8);
- Wob-besluiten zijn regelmatig voorzien van een rechtsmiddelenclausule (zie paragraaf 3.9);
- De tijdigheid van het beslissen op Wob-verzoeken is ver onder de maat (zie paragraaf 3.10). Op maar een derde van de door ons onderzochte Wob-verzoeken is tijdig beslist. In de loop der jaren wordt steeds vaker tijdig beslist. Tegelijkertijd zijn de beslistermijnen ook vaker verlengd ('verdaagd' en 'opgeschort') (zie paragraaf 3.10.1). Het college onderkent niet dat voor milieu-informatie een verkorte beslistermijn geldt (zie paragraaf 3.10.2). Ruim driekwart van de verlengingen van de beslistermijn is rechtmatig (zie paragraaf 3.10.3);
- Maar derde belanghebbenden worden nog niet altijd herkend, en daarmee het recht geboden om een zienswijze te geven op het voornemen om documenten openbaar te maken (zie paragraaf 3.11);
- Wob-besluiten zijn nog niet altijd toegankelijk (zie paragraaf 3.12).

3.2 Dossieronderzoek en analyse jurisprudentie

3.2.1 Dossieronderzoek

Pro Facto heeft tien Wob-dossiers geanalyseerd die door ons en de ambtelijke organisatie zijn geselecteerd ten behoeve van de benchmark (zie paragraaf 1.1.4). Een Wob-dossier bestaat uit een geanonimiseerd Wob-verzoek, Wob-besluit en de (deels) openbaar gemaakte documenten naar aanleiding van het Wob-verzoek. De gemeente Amsterdam publiceert de Wob-dossiers van de afgehandelde Wob-verzoeken op één van de twee gemeentelijke websites:

- Wob-besluiten die zijn genomen vóór 1 februari 2021, zijn gepubliceerd op de website: www.wob.amsterdam.nls
- Wob-besluiten die zijn genomen vanaf 1 februari 2021, zijn gepubliceerd op de website:

<https://archief.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5>

Wij onderzochten naast de tien voorgenoemde dossiers, nog eens 190 extra Wob-dossiers. Zodat voor elk jaar, in de periode 2018 tot en met 2021, vijftig Wob-dossiers door ons zijn onderzocht.^m Elk Wob-dossier hebben wij op meerdere aspecten getoetst, de uitkomsten van die toetsing staan in de paragrafen 3.3 tot en met 3.11.ⁿ⁶⁸

3.2.2 Analyse jurisprudentie

We hebben rechterlijke uitspraken bestudeerd die betrekking hebben op Wob-procedures van en tegen het gemeentebestuur van Amsterdam. Het gaat om veertien uitspraken die zijn gepubliceerd op www.rechtspraak.nl en waarvan de beslissing op bezwaar op het Wob-besluit is genomen in de periode 2018 tot en met januari 2021.º Het betreffen tien uitspraken van de rechtbank Amsterdam (beroep in eerste aanleg).^p En vier uitspraken in hoger beroep van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de afdeling). Drie keer is de Wob-verzoeker in hoger beroep gegaan, één keer heeft het college van B en W hoger beroep ingesteld.

3.3 Beslissing niet in behandeling nemen Wob-verzoeken vaak terecht

Norm

- Het college hoeft een Wob-verzoek niet in behandeling te nemen als het Wob-verzoek geen bestuurlijke aangelegenheid betreft, als het verzoek betrekking heeft op het nagaan van de juiste verwerking van persoonsgegevens of als er sprake is van misbruik van recht.

Bevindingen

- Het college heeft driemaal terecht gesteld dat het Wob-verzoek geen bestuurlijke aangelegenheid betreft.

^m Daarbij is per jaar gestart met het selecteren van elk 10e Wob-dossier, gevolgd door elk 5e Wob-dossier. Omdat het aantal gepubliceerde Wob-dossiers voor het jaar 2018 beperkter was hebben we elk tweede Wob-dossier onderzocht. Viel een onderwerp, bijvoorbeeld erfpacht, vaker in onze steekproef, dan hebben wij een voorliggend of opvolgend Wob-dossier geselecteerd, om meer variatie aan te brengen in thema's van de Wob-verzoeken.

ⁿ Dit toetskader is grotendeels ontleend aan het toetskader dat Pro Facto heeft ontwikkeld en gebruikt in de benchmark, en dat met de deelnemende rekenkamer(commissie)s is gedeeld. Wij hebben de 200 Wob-dossiers aan een deel van deze aspecten getoetst. Pro Facto heeft elk toetsaspect voorzien van een standaard normering variërend van 'onvoldoende' tot 'zeer goed'. Wij hebben de waardering van een beperkt aantal oordelen aangepast. Wat een oordeel bij een specifiek toetsaspect betekent is in de tekst van de paragrafen 3.3 tot en met 3.11 toegelicht.

^o Wij merken op dat veel van de uitspraken niet worden gepubliceerd op rechtspraak.nl. Wij sluiten daarom niet uit dat er meer uitspraken over de Wob zijn geweest in beroep en hoger beroep.

^p Drie van de tien beroepszaken zijn ingesteld tegen de burgemeester. Deze uitspraken hebben betrekking op hetzelfde Wob-verzoek.

- De Wob heeft alleen betrekking op bestaande documenten met *informatie over een bestuurlijke aangelegenheid*.^{q69}
- In drie uitspraken heeft het college (onderdelen van) het Wob-verzoek en/of bezwaar terecht afgewezen, omdat het geen bestuurlijke aangelegenheid betrof. In twee van die zaken ging het om activiteiten die niet onder verantwoordelijkheid van het college vielen (maar onder een externe commissie en de commerciële taken van het Havenbedrijf). In de derde zaak werd gevraagd om een handtekening. Een handtekening is geen bestuurlijke aangelegenheid.^{r70}
- Bij twee uitspraken heeft het college het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard vanwege misbruik van recht. In één van de twee zaken is het college in dat oordeel door de rechter bevestigd en in de andere zaak niet.
 - Het ging in beide zaken om een persoon die naar het oordeel van het college disproportioneel veel verzoeken indiende en ook op andere wijzen veelvuldig contact met de gemeente zocht.
 - Uit de vaste jurisprudentie van de afdeling blijkt dat misbruik van recht niet snel wordt aangenomen. Het indienen van veel Wob-verzoeken kan als zodanig niet worden beschouwd als misbruik van recht, maar wel in combinatie met andere bijkomende omstandigheden (zie kader *Misbruik van recht*).⁷¹
 - Naar het oordeel van de rechter had het college in de eerste zaak onterecht en de tweede zaak terecht misbruik van recht geconstateerd op basis van deze bijzondere omstandigheden.
 - > In de eerste zaak waarbij geen sprake was van misbruik van recht, oordeelde de rechter dat er geen sprake was van bijzondere omstandigheden, omdat het scherp willen houden c.q. opvoeden van de gemeente valt onder het doel van de Wob en verder ook nog niet was gebleken dat de indiener zich niet zou willen houden aan spelregels van de gemeente om de communicatie beheersbaar te houden.⁷²
 - > In de tweede zaak waar wel sprake was van misbruik van recht, was in hoger beroep al eerder misbruik van recht vastgesteld en dit betrof eenzelfde Wob-verzoek, alleen dan voor een andere tijdsperiode. Hieruit bleek volgens de afdeling dat het doel van de indiener hetzelfde was gebleven, namelijk het frustreren van de gemeente. Daarnaast was de verzoeker niet bereid het Wob-verzoek nader te specificeren; gezien het misbruik van recht had het college daar ook niet naar hoeven vragen.⁷³

^q Volgens artikel 1 lid en onder a Wob is een bestuurlijke aangelegenheid een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan.

^r De niet-ontvankelijkheid van het bezwaar dat hieruit volgde was overigens weer onterecht, omdat de reactie op het Wob-verzoek wel als een besluit gecategoriseerd moet worden.

Misbruik van recht

Voor het niet-ontvankelijk verklaren van een verzoek, bezwaar en beroep wegens misbruik van recht zijn zwaarwichtige gronden vereist. Hiervan kan sprake zijn indien rechten of bevoegdheden zodanig evident zijn aangewend zonder redelijk doel of voor een ander doel dan waartoe zij gegeven zijn dat het aanwenden van die rechten of bevoegdheden blijk geeft van kwade trouw.⁷⁴ Daar waar de bestuursrechters misbruik van recht hebben aangenomen, is dat met name gebaseerd op de hoeveelheid Wob-verzoeken, de wijze van indiening daarvan, de wijze van communicatie over die Wob-verzoeken, bewust frustreren of ontregelen en het bewust gebruiken van de Wob-procedure voor het incasseren van dwangsommen en proceskosten.⁷⁵

3.4 Behulpzaamheid preciseren Wob-verzoek ondermaats

Norm

- Indien een Wob-verzoek algemeen is, is het college van B en W behulpzaam bij het preciseren van het Wob-verzoek, bijvoorbeeld door het voeren van een concretiseringsgesprek met de Wob-verzoeker.
 - Een verzoek is te algemeen geformuleerd indien het Wob-verzoek betrekking heeft op een onbegrensde verscheidenheid aan onderwerpen, oftewel als het bestuursorgaan het onderwerp van het verzoek niet kan afbakenen.⁷⁶

Bevindingen

- De ambtelijke organisatie voert concretiseringsgesprekken. De mate van behulpzaamheid bij het preciseren van het Wob-verzoek is grotendeels onder de maat.
 - Het overgrote deel van de Wob-verzoeken (180) is naar ons oordeel niet te algemeen geformuleerd (90%).
 - > Het gaat hier om 48 Wob-verzoeken uit de eerste helft van 2021, 43 uit 2020, 44 uit 2019 en 45 Wob-verzoeken uit 2018.
 - > De ambtelijke organisatie heeft bij een van deze verzoeken de Wob-verzoeker verzocht het verzoek te preciseren omdat het verzoek te algemeen zou zijn. Voor ons is niet navolgbaar hoe ze tot het oordeel is gekomen dat dit verzoek te algemeen is geformuleerd. Het Wob-verzoek bevat een opbouw naar welke informatie wordt gevraagd. Het betreft enerzijds de financiële documenten die betrekking hebben op de (her)ontwikkeling van het boerenerf aan de Durgerdammerdijk 138, en op de verplaatsing van dat boerenerf naar de Liergouw. En anderzijds de documenten waaruit blijkt hoe de gemeente daarbij is omgegaan met het beleidsinstrument Ruimte voor Ruimte en de afwegingen die daarbij gemaakt zijn.⁷⁷

- Van de overige twintig Wob-verzoeken zijn er naar ons oordeel elf te algemeen geformuleerd (5,5%). In negen Wob-dossiers was het Wob-verzoek niet opgenomen (4,5%), waardoor wij dit aspect niet hebben kunnen onderzoeken.
- De ambtelijke organisatie heeft bij 21 van de 200 geanalyseerde Wob-verzoeken een concretiseringsgesprek gevoerd. Naar ons oordeel zijn maar 11 Wob-verzoeken te algemeen geformuleerd (zie het vorige punt). Op basis van de tekst van het Wob-besluit constateren wij dat de mate van behulpzaamheid grotendeels onder de maat is.
 - > 12 van de 21 concretiseringsgesprekken gaan over de algemeenheid van het Wob-verzoek. De mate van het behulpzaam zijn bij het preciseren van het verzoek, is in deze Wob-dossiers onder de maat (zie tabel 3.1). Uit de tekst van het Wob-besluit blijkt dat in 9 van de 12 dossiers de Wob-verzoeker enkel is gevraagd om het verzoek te preciseren. Uit de tekst van het Wob-besluit blijkt dat in 3 van de 12 dossiers de ambtelijke organisatie de Wob-verzoeker wel behulpzaam is geweest.

Tabel 3.1 – Oordeel over mate van behulpzaamheid

Oordeel over mate van behulpzaamheid	Aantal
Goed: uit het dossier blijkt dat het de ambtelijke organisatie heeft geprobeerd om de Wob-verzoeker het verzoek te laten preciseren en mogelijke oplossingen heeft aangedragen	1
Voldoende: uit het dossier blijkt dat de ambtelijke organisatie de Wob-verzoeker heeft gevraagd het verzoek te preciseren en daarbij heeft meegedacht over oplossingen	2
Matig: uit het dossier blijkt dat de Wob-verzoeker enkel is gevraagd het verzoek te preciseren.	9
Totaal aantal beoordeelde concretiseringsgesprekken	12

- Acht gesprekken gaan over een afbakening van het verzoek. Hierbij duiden de verzoeken naar het oordeel van het college op dermate veel documenten dat de ambtelijke organisatie de Wob-verzoeker namens het college vraagt het Wob-verzoek in omvang te verkleinen.
- Bij één verzoek is onbekend waarom er een concretiseringsgesprek is gevoerd. Dit verzoek is niet gepubliceerd op de gemeentelijke website en uit het Wob-besluit blijkt ook niet wat de aanleiding was voor het concretiseringsgesprek.⁷⁸

3.5 Wob-besluiten bevatten vaak overzicht van de relevante documenten

Norm

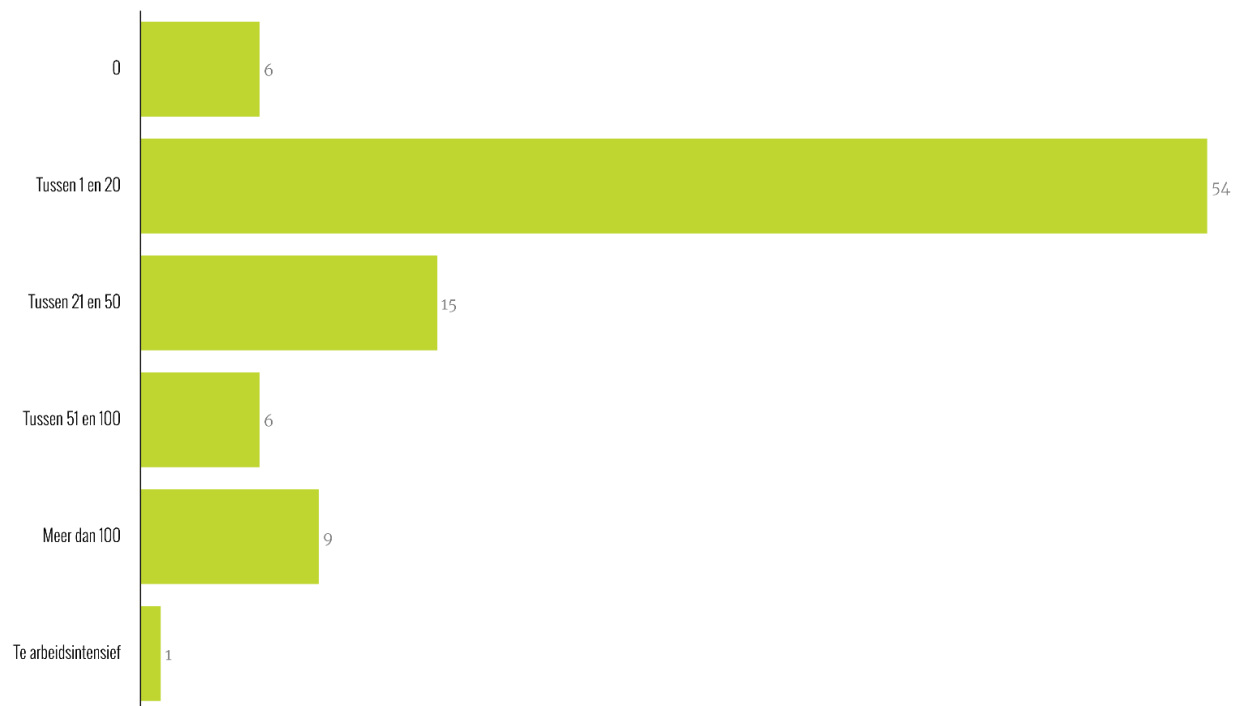
- Het Wob-besluit bevat een overzicht (inventarisatielijst) van de documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft.

Bevindingen

- Het merendeel van de onderzochte Wob-besluiten (181; circa 90%) bevat informatie over het aantal documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft. Dat is gebeurd in de vorm van een inventarislijst of door een beschrijving van het aantal documenten in het Wob-besluit.
 - 127 Wob-besluiten bevatten een inventarislijst.
 - Twaalf Wob-besluiten hebben in de tekst van het Wob-besluit een opsomming van het aantal documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft.
 - Bij twaalf Wob-besluiten is aangegeven dat er geen documenten zijn aangetroffen die betrekking hebben op het Wob-verzoek.
 - Bij de overige dertig Wob-besluiten is het aantal documenten genoemd waarop het Wob-verzoek betrekking heeft.
- De overige negentien Wob-besluiten bevatten geen overzicht of inventarislijst van het aantal documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft (circa 10 %).
- Een kleine meerderheid van de Wob-besluiten (54%) heeft betrekking op twintig of minder documenten (zie figuur 3.1). Wij zien weinig onderscheid tussen het aantal documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft en het jaar waarin het Wob-verzoek is ingediend. Met andere woorden: uit onze steekproef blijkt niet dat de Wob-verzoeken op steeds meer documenten betrekking hebben en dat daarmee de ambtelijke organisatie per Wob-verzoek zwaarder wordt belast.
 - > Bij twee Wob-besluiten is de inventarislijst niet (doorlopend) genummerd, voor deze twee besluiten hebben wij het aantal documenten niet geteld.
- De jurisprudentie geeft aanwijzingen dat het zoekproces naar documenten niet altijd zorgvuldig is gedaan, maar laat ook zien dat het aannemelijk is dat informatie niet (meer) beschikbaar is.
 - Bij twee uitspraken moest de beslissing op bezwaar worden herzien of worden aangevuld, omdat er aanvullende documenten waren aangetroffen.
 - > In de eerste zaak zijn er na een onafhankelijk onderzoek drie extra vertrekregelingen gevonden. In een aanvullend besluit op bezwaar heeft het college deze vertrekregelingen vervolgens nog beoordeeld.⁷⁹
 - > In de tweede zaak moest de gegrondverklaring van het bezwaar worden ingetrokken. De reden was dat in het Wob-verzoek niet om de betreffende e-mail was gevraagd, zodat er toch geen sprake was geweest van een onzorgvuldige beoordeling bij het primaire besluit.⁸⁰
 - Soms moest het college van B en W in de beroepsfase aanvullend onderzoek doen om vast te stellen of er nog andere documenten aanwezig waren.

- > In twee zaken is het wel de vraag of het onvolledige onderzoek in de besluit- en bezwaarfase het college te verwijten valt. In de eerste zaak werd pas na de bezwaarfase met een uitspraak van de afdeling (maart 2019)⁸¹ duidelijk dat ook app- en sms-berichten onder de reikwijdte van de Wob vallen, inclusief op privé-telefoons voor zover het bestuurlijke aangelegenheden betreft.⁸² In de tweede zaak was het Wob-verzoek niet geheel duidelijk, zodat de rechter het niet onbegrijpelijk achtte dat het college het verzoek eerst anders had geïnterpreteerd. In beide zaken was in de beroepsfase volgens de rechter alsnog deugdelijk onderzoek door het college gedaan.⁸³
- > In de derde zaak ging het om het verzoek om een voorlopige voorziening. De zitting is geschorst om het college in de gelegenheid te stellen nog een aanvullend onderzoek te doen. Na dit onderzoek zijn aan de Wob-verzoeker extra stukken toegezonden en deed het college de toezegging dat er nog meer documenten zouden volgen.⁸⁴
- Uit de uitspraken blijkt dat de rechter het aannemelijk acht dat informatie niet (meer) beschikbaar is.
 - > In verschillende zaken vermoedde de Wob-verzoeker dat het college van B en W nog over meer informatie beschikte. Uit vaste jurisprudentie van de afdeling blijkt dat wanneer een bestuursorgaan na onderzoek stelt dat een bepaald document niet of niet meer onder hem berust en een dergelijke mededeling niet ongeloofwaardig voorkomt, het in beginsel aan de Wob-verzoeker is om aannemelijk te maken dat een bepaald document toch bij het bestuursorgaan berust.⁸⁵
 - > In vier zaken vond de rechter de stelling van het college dat het niet over meer informatie beschikte niet ongeloofwaardig.⁸⁶ In een vijfde zaak oordeelde de rechter dat het college op een bepaald onderdeel niet over meer informatie beschikte niet ongeloofwaardig was, gezien de beschreven zoekslag. Op bepaalde andere onderdelen vond hij de zoekslag echter onvolledig of bleek uit het besluit dat er nog meer informatie (e-mailcorrespondentie) beschikbaar was.⁸⁷
 - > Uit twee zaken bleek dat het college digitale communicatie niet goed bewaart. Wanneer telefoons en laptops van eigenaar wisselen, wordt de informatie erop gewist en niet veiliggesteld.⁸⁸

Figuur 3.1 – Aantal documenten per Wob-dossiers (percentage)

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam, analyse 200 Wob-dossiers.

3.6 Motivatie niet-openbaarmaking redelijk goed, toch te weinig informatie openbaar

Norm

- De beslissing om documenten (deels) niet-openbaar te maken, moet worden gemotiveerd. Daar waar het absolute uitzonderingsgronden betreft (zie artikel 10, eerste lid Wob) moet worden gemotiveerd waarom die absolute uitzonderingsgrond van toepassing is. Daar waar het relatieve uitzonderingsgronden betreft (zie artikel 10, tweede lid Wob), moet daarnaast worden gemotiveerd waarom dit belang zwaarder weegt dan het algemene belang van openbaarheid van informatie. De motivering wordt in eigen bewoording opgesteld en is begrijpelijk voor niet-juristen.
 - Wob-besluiten zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voor deze besluiten geldt dat belangen moeten zijn afgewogen en dat ze deugdelijk gemotiveerd moeten zijn (artikel 3:4 en 3:46 Awb).
- Uit het Wob-besluit moet blijken welke documenten wel, deels en niet-openbaar zijn gemaakt.

Bevinding

- Wanneer documenten (deels) niet-openbaar worden gemaakt, is die beslissing grotendeels (89%) deugdelijk gemotiveerd. De kwaliteit van de motivering stijgt

vanaf 2020 licht. Bij twee derde van de documenten die (deels) niet-openbaar zijn gemaakt is een beroep gedaan op de uitzonderingsgrond ‘eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer’. Het college gaat evenwel niet altijd secuur te werk bij het toepassen van de uitzonderingsgronden.

- In 70% van de onderzochte Wob-besluiten zijn een of meerdere documenten (deels) niet-openbaar gemaakt (140). In de overige zestig dossiers zijn geen documenten aangetroffen of zijn alle documenten volledig openbaar gemaakt.
- In die besluiten is in totaal 269 keer het gebruik van een uitzonderingsgrond gemotiveerd. Uit tabel 3.2 blijkt dat 89% van de motiveringen deugdelijk is (oordelen voldoende, goed of zeer goed) en 11% niet deugdelijk (oordeel matig of onvoldoende). Het kader *Motiveringen* bevat voorbeelden van motivering bij elk oordeel.^s

Tabel 3.2 – Oordeel motivering

Oordeel deugdelijkheid motivering uitzonderingsgronden	Aantal
Zeer goed: de toepassing van de uitzonderingsgrond is zeer uitgebreid en begrijpelijk gemotiveerd, waaruit blijkt waarom de absolute uitzonderingsgronden bij een specifieke passage of document van toepassing zijn en hoe zich dit verhoudt tot het algemeen belang van openbaarheid van informatie bij relatieve uitzonderingsgronden.	2
Goed: de toepassing van de uitzonderingsgrond is ruimer gemotiveerd dan enkel een standaardmotivering, waaruit blijkt waarom de absolute uitzonderingsgronden bij een specifieke passage of document van toepassing zijn en hoe zich dit verhoudt tot het algemeen belang van openbaarheid van informatie bij relatieve uitzonderingsgronden.	208
Voldoende: er is volstaan met een standaardmotivering waaruit blijkt waarom de absolute uitzonderingsgronden bij een specifieke passage of document van toepassing zijn en hoe zich dit verhoudt tot het algemeen belang van openbaarheid van informatie bij relatieve uitzonderingsgronden.	30
Matig: er is volstaan met een standaardmotivering, maar niet is af te leiden waarom de absolute uitzonderingsgronden bij een specifieke passage of document van toepassing zijn. Of waarbij een afweging ten opzichte van het algemeen belang van openbaarheid van informatie bij relatieve uitzonderingsgronden ontbreekt.	16

^s Met deugdelijk wordt bedoeld ‘zeer goed’, ‘goed’ of ‘voldoende’.

Oordeel deugdelijkheid motivering uitzonderingsgronden	Aantal
Onvoldoende: de motivering van absolute of relatieve uitzonderingsgronden is zeer summier of ontbreekt volledig.	13
Totaal	269

Motiveringen uitzonderingen gronden

Zeer goed

“Op grond van artikel 10, lid 2, sub f, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie. ... Ik ben van oordeel dat het belang van college van B en W om hiervan als eerste kennis te kunnen nemen, zwaarder moet wegen dan het belang van onmiddellijke openbaarheid. ... Zoals hiervoor aangegeven kan verder worden beoordeeld of en in hoeverre de stukken die betrekking hebben op deze onderwerpen openbaar gemaakt worden nadat het college een besluit heeft genomen over het aanbieden van het bestemmingsplan aan de gemeenteraad voor vaststelling van het bestemmingsplan.”⁸⁹

Goed

“Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In het document met nummer 1 staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.”⁹⁰

Voldoende

“Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.”⁹¹

Matig

“Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In het document staan persoonsgegevens van ambtenaren van de gemeente en van een betrokken advocaat. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke

levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.”⁹²

Onvoldoende

“Voor zover openbaarmaking wordt geweigerd, is in de Overzichtslijst per document aangegeven op welke uitzonderingsgrond die beslissing is gebaseerd. In de aan u toegezonden documenten is de betreffende tekst onleesbaar gemaakt.”⁹³

- In 2020 is sprake van een lichte stijging van de kwaliteit voor de motivering van de uitzonderingsgronden, die in 2021 lijkt door te zetten (zie tabel 3.3).

Tabel 3.3 – Kwaliteit motiveringen (2018 – juni 2021)

Motivatie	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende	Totaal
2018	2	47	2	3	6	60
2019	-	48	8	9	3	68
2020	-	63	14	2	3	82
Eerste helft van 2021	-	50	6	2	1	59
Aantal keer dat de motivatie gebruikt is	2	208	30	16	13	269

- Bij twee derde van de documenten die (deels) niet-openbaar zijn gemaakt, is een beroep gedaan op de uitzonderingsgrond ‘eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer’ (artikel 10 lid 2 sub e Wob), zie tabel 3.4.
 - > Ook op de uitzonderingsgrond onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10 lid 2 sub g Wob) en persoonlijke beleidsopvattingen (artikel 11 lid 1 Wob) is in de Wob-besluiten frequent een beroep gedaan: 54 respectievelijk 29 keer.
 - > De uitzonderingsgrond onevenredige bevoordeling of benadeling is altijd gebruikt in combinatie met een andere uitzonderingsgrond.
 - > Op de uitzonderingsgrond gevaar voor de eenheid van de Kroon (artikel 10 lid 1 sub a Wob) is in de tweehonderd onderzochte Wob-besluiten geen beroep gedaan.

Tabel 3.4 – Uitzonderingsgronden (2018 – juni 2021)

Artikel	2021	2020	2019	2018	Totaal
10.1.a	-	-	-	-	0
10.1.b	-	-	1	1	2
10.1.c	3	4	4	2	13
10.1.d	2	6	3	4	15
10.2.c	1	2	1	1	5
10.2.d	2	2	7	3	14
10.2.e	35	39	34	24	132
10.2.f	1	-	1	3	5
10.2.g	12	19	10	13	54
11.1	3	10	7	9	29
Totaal	59	82	68	60	269

- Bij het toepassen van de uitzonderingsgronden is niet altijd secuur gewerkt.
 - > Soms worden uitzonderingsgronden door elkaar gehaald waarbij de ene uitzonderingsgrond genoemd wordt met de motivatie van een andere uitzonderingsgrond.⁹⁴
 - > Ook komt het voor dat een uitzonderingsgrond bij een specifiek document van toepassing is en dat dit in het besluit wordt gemotiveerd, maar dat de uitzonderingsgrond ontbreekt in de inventarislijst.⁹⁵
 - > Soms staat de uitzonderingsgrond wel in de inventarislijst maar is in het besluit niet genoemd of gemotiveerd.⁹⁶
- Uit het merendeel van de Wob-besluiten (83%) blijkt welke documenten (deels) openbaar zijn gemaakt en welke documenten zijn geweigerd.
 - Bij ongeveer de helft van de tweehonderd Wob-besluiten (circa 54%) zijn alle documenten waarop het Wob-verzoek betrekking heeft, geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt.
 - In 29% van de Wob-besluiten zijn een of enkele documenten geweigerd of niet gepubliceerd op de gemeentelijke website.

- Bij de overige Wob-besluiten (17%) is geen informatie beschikbaar over het aantal documenten waarop het verzoek betrekking heeft en welk deel daarvan volledig of deels openbaar is gemaakt.
- Uit de jurisprudentie blijkt dat het gemeentebestuur de uitzonderingsgronden wisselend toepast, maar dat het de beoordeling niet op passageniveau toepast.
 - In zes uitspraken heeft de rechter de toepassing van de uitzonderingsgronden door het college van B en W (vier) en de burgemeester (twee) inhoudelijk beoordeeld.⁹⁷ Daarnaast blijkt dat:
 - > in twee uitspraken de rechter oordeelde dat de weigeringsgrond(en) overwegend correct zijn toegepast.
 - > bij twee uitspraken de weigeringsgronden deels wel en deels niet correct zijn toegepast.
 - > bij twee uitspraken de weigeringsgrond niet correct is toegepast.
 - Uit vaste jurisprudentie van de afdeling blijkt dat de beoordeling van openbaarmaking moet plaatsvinden per zelfstandig onderdeel van een document, zoals een alinea. Beoordeling hoeft niet plaats te vinden op zinsniveau of zinsdeel, tenzij aan die zin of het zinsdeel zelfstandige betekenis toekomt.⁹⁸ Bij drie uitspraken heeft het college van B en W dat naar oordeel van de rechter niet gedaan. Het college heeft documenten integraal geweigerd of grote stukken daaruit weggelakt zonder dat duidelijk was op welke passages welke weigeringsgronden al dan niet van toepassing waren. De rechter zag daarbij voor sommige concrete passages ook geen bezwaar tegen openbaarmaking, omdat zij algemeen van aard waren, zij inhoudelijk niet verweven waren met andere passages of dat dezelfde informatie elders niet was weggelakt.⁹⁹

3.7 Persoonlijke beleidsopvattingen nog niet ruimhartig openbaar gemaakt

Norm

- Persoonlijke beleidsopvattingen (zoals bedoeld in artikel 11 Wob) worden zoveel mogelijk geanonimiseerd openbaar gemaakt, of uit de motivering blijkt waarom het niet mogelijk is om de beleidsopvatting openbaar te maken.

Bevindingen

- In 29 van de 200 onderzochte Wob-besluiten is sprake van documenten die persoonlijke beleidsopvattingen bevatten.

^t Naar het oordeel van de rechter heeft het gemeentebestuur tweemaal de weigeringsgronden uit de artikelen 10.1.d (persoonsgegevens), 10.2.e (eerbiedigen persoonlijke levenssfeer) en 10.2.g (voorkomen onevenredige bevoordeling of benadeling) correct toegepast. Tegelijkertijd oordeelt de rechter dat het gemeentebestuur driemaal artikel 10.2.e (eerbiedigen persoonlijke levenssfeer) en tweemaal over artikel 10.2.g (voorkomen onevenredige bevoordeling of benadeling) niet correct heeft toegepast.

- Bij 6 van de 29 Wob-besluiten zijn de persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten openbaar gemaakt.
 - > In één document (document [Nr. 1 2019 10 11 E-mail_kopie](#)) is duidelijk zichtbaar dat persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd openbaar zijn gemaakt¹⁰⁰.
- Bij 23 van de 29 Wob-besluiten heeft het college het hele document geweigerd om openbaar te maken (al dan niet in combinatie met andere uitzonderingsgronden) of heeft het college aangegeven dat het noodzakelijk was om beleidsopvattingen te lakken omdat anders ook uit de context kon worden opgemaakt welke ambtenaar een specifieke uitspraak had gedaan. Daarbij komt het voor dat in de documenten dermate veel regels zwart zijn, omdat niet alleen de naam is gelakt, maar ook heel veel andere informatie.
 - > Zo is document [20170301_verslag_stuurgroep_marineterrein_11_januari_2017_1](#) voor ongeveer 75% gelakt.¹⁰¹

3.8 Gevraagde informatie deels verstrekt in de verzochte vorm

Norm

- De gevraagde informatie wordt zo mogelijk in de door de Wob-verzoeker verzochte vorm verstrekt, of het college motiveert waarom dat niet mogelijk is.

Bevindingen

- De gevraagde informatie wordt in ruim de helft van de verzoeken (gemiddeld 56%) verstrekt in de door de Wob-verzoeker verzochte vorm. Tot en met 2020 zat daar een stijgende lijn in. In gemiddeld 7% van de Wob-verzoeken werd niet aan de wens van de Wob-verzoeker tegemoet gekomen en bleef een motivering achterwege.
 - Bij 112 van de 200 onderzochte Wob-besluiten is de informatie verstrekt in de vorm die de Wob-verzoeker heeft verzocht (56%). Voor 13 van de overige 88 Wob-besluiten is de informatie niet verstrekt in de verzochte vorm, terwijl dit niet is toegelicht.
 - > Bij dertien Wob-besluiten is de informatie niet verstrekt in de vorm die de Wob-verzoeker verzocht heeft zonder dat dit is toegelicht (circa 7%).
 - > Bij negentien Wob-besluiten wordt de informatie niet verstrekt in de vorm die de Wob-verzoeker verzocht heeft maar wordt de reden hiervoor wel duidelijk gemotiveerd (circa 10%).
 - > Bij 39 Wob-verzoeken heeft de verzoeker geen voorkeur kenbaar gemaakt over de vorm (circa 20%).

- > Bij zeventien Wob-besluiten zijn geen documenten openbaar gemaakt (circa 9%).^u
- In 2020 is de informatie vaker verstrekt in de vorm die de Wob-verzoeker aangaf (68%), dan in 2018 (54%), 2019 (42%) en de eerste helft van 2021 (60%).
- > Bij 6% van de onderzochte Wob-besluiten uit 2018 is de informatie niet verstrekt in de vorm die de Wob-verzoeker heeft aangegeven en ontbreekt de motivatie daarvan. Voor 2019 is dat 10%, voor 2020 8% en de eerste helft van 2021 is dat 2%.

3.9 Wob-besluit voorzien van rechtsmiddelenclausule

Norm

- Het Wob-besluit is voorzien van een rechtsmiddelenclausule, zodat de Wob-verzoeker wordt gewezen op het recht van bezwaar en de mogelijkheid om een voorlopige voorziening in te dienen.

Bevindingen

- Gemiddeld 4 van de 5 Wob-besluiten zijn voorzien van een rechtsmiddelenclausule. Tot 2020 is dit percentage jaarlijks verbeterd, daarna vlakt het af.
 - Bij 160 van de 200 onderzochte Wob-besluiten is de rechtsbeschermingsclausule volledig in de zin dat is benoemd bij welk bestuursorgaan bezwaar kan worden gemaakt, binnen welke termijn en hoe een voorlopige voorziening kan worden ingediend (80%).
 - Bij 35 Wob-besluiten is de clausule onvolledig (hier ontbreekt de voorlopige voorziening) (circa 18%).
 - Bij de overige vijf Wob-besluiten ontbreekt de clausule in zijn geheel (circa 3%).
 - Tot en met 2020 werd er steeds vaker een volledige rechtsmiddelenclausule opgenomen in de Wob-besluiten, in 2021 zet deze trend zich niet door, maar constateren wij een afname. Dit geeft een indicatie dat niet bij elk Wob-besluit gebruik wordt gemaakt van het model Wob-besluit dat een volledige rechtsbeschermingsclausule bevat. Een oorzaak zou kunnen zijn dat niet elke ambtenaar op de hoogte is van het model.
 - > In de eerste helft van 2021 bevatten 40 van de 50 Wob-besluiten een volledige rechtsbeschermingsclausule.
 - > In 2020 zijn dit 45 van de 50 Wob-besluiten.
 - > In 2019 zijn dit 41 van de 50 Wob-besluiten.

^u Bij twaalf Wob-besluiten is aangegeven dat er geen documenten zijn die betrekking hebben op het Wob-verzoek. Voor de overige vijf Wob-besluiten geldt dat alle documenten geweigerd zijn.

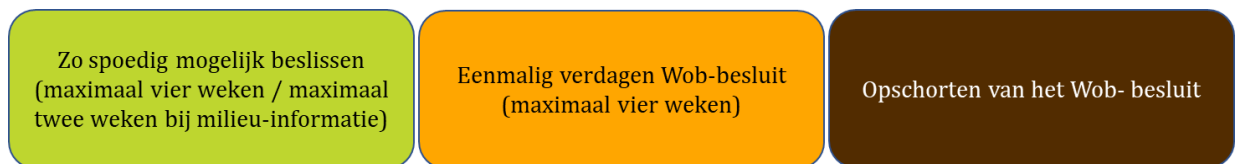
- > In 2018 zijn dit 34 van de 50 Wob-besluiten. In 2018 is er bovendien vaker sprake van een onvolledige of ontbrekende rechtsbeschermingsclausule, in dit jaar zijn er twaalf onvolledig en ontbraken er vier.

3.10 Tijdigheid beslissingen ver onder de maat, maar verbeterd

Norm

- Op een Wob-verzoek wordt tijdig beslist.
 - Het college van B en W moet binnen de bij wettelijke voorschrift bepaalde termijn een beschikking geven (art 4:13 eerste lid Awb).¹⁰²
 - De wettelijke beslistermijn voor reguliere Wob-verzoeken en Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie is opgebouwd uit drie delen: 1. het zo spoedig mogelijk beslissen, 2. eventueel het verdagen en 3. eventueel het opschorten van het Wob-besluit (zie figuur 3.2).

Figuur 3.2 - Onderdelen wettelijke beslistermijn

- Het college van B en W beslist zo spoedig mogelijk op een Wob-verzoek, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het Wob-verzoek (art. 6 eerste lid Wob). Heeft het Wob-verzoek betrekking op milieu-informatie dan bedraagt de uiterste beslistermijn twee weken (art. 6 zesde lid onder a Wob).
- Het college kan het Wob-besluit voor ten hoogste vier weken verdagen (art. 6 tweede lid Wob). Daarmee komt de beslistermijn op maximaal acht weken (dit is zes weken bij milieu-informatie).
- Het college van B en W kan het nemen van het Wob-besluit opschorten:
 - > om belanghebbenden in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven op de openbaar te maken informatie (art 6 derde lid Wob).
 - > om belanghebbenden in de gelegenheid te stellen bezwaar te maken tegen het voorgenomen Wob-besluit of een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechter. Hiervoor geldt een termijn van twee weken (art. 6 vijfde lid Wob).
 - > Indien het Wob-verzoek zo complex of omvangrijk is dat het college van B en W, zelfs als het de organisatie rondom de behandeling van Wob-verzoeken goed op orde heeft, niet binnen de wettelijke termijn op een zorgvuldige wijze, tijdig en volledig een Wob-besluit kan nemen. Het college van B en W kan in dat geval mogelijk een beroep doen op een overmachtssituatie (artikel 4:15, tweede lid, aanhef en onder c Awb).¹⁰³
 - > Indien de Wob-verzoeker schriftelijk instemt met het opschorten van het Wob-besluit (art 4:15, tweede lid, aanhef en onder a Awb). Een dergelijke

overeenstemming kan het resultaat zijn van overleg tussen het college van B en W en de verzoeker, waarin afspraken worden gemaakt over prioritering en fasering. Het college van B en W kan niet afdwingen dat de verzoeker instemt met verlenging van de besluytermijn.^{v 104}

- In het geval het college van B en W deelbesluiten neemt op een Wob-verzoek, moet in het laatste deelbesluit worden vermeld dat daarmee volledig is besloten op het Wob-verzoek.¹⁰⁵ Deelbesluiten bieden niet de mogelijkheid om de wettelijke besluytermijn op te rekken.
 - > Als één deelbesluit binnen de wettelijke termijn wordt genomen, betekent dat niet dat binnen de termijn op het Wob-verzoek is besloten. Een andere opvatting zou betekenen dat met een beperkt deelbesluit de wettelijke besluytermijn voor de rest van het verzoek kan worden omzeild.¹⁰⁶
- De ambtelijke doelstelling is dat op 100% van de Wob-verzoeken tijdig wordt beslist.

3.10.1 Op maar een derde Wob-verzoeken is tijdig beslist, zichtbare verbeteringen

Bevindingen

- Op 63 van de 200 onderzochte Wob-verzoeken is tijdig beslist (circa 32%). Over de jaren heen is er vaker tijdig besloten, tegelijkertijd zijn de besluytermijnen ook vaker verlengd ('verdaagd' en 'opgeschort'). Ook de jurisprudentie geeft signalen dat het gemeentebestuur er niet in slaagt om tijdig te beslissen.
 - In de eerste helft van 2021 is naar verhouding vaker tijdig beslist op een Wob-verzoek dan in het verleden (zie tabel 3.5).
 - In de periode 2018 tot en met eerste helft 2021 zijn de besluytermijnen vaker verlengd (zie paragraaf 3.10.3).
 - Vier uitspraken hebben betrekking op het niet-tijdig beslissen door het college van B en W (3) en de burgemeester (1). Het gaat dan om het besluit op het Wob-verzoek (1) en om de beslissing op bezwaar (3)^{w.107}

^v De weigering van een verzoeker om in te stemmen met een redelijke aanpak kan echter bij een grond beroep tegen het uitblijven van een besluit wel meewegen bij het bepalen van de lengte van de te geven besluytermijn door de bestuursrechter.

^w De uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 13 juni 2019 (ECLI:NL:RBAMS:2019:4194) heeft daarnaast betrekking op een besluit dat het college van B en W te laat heeft genomen naar aanleiding van een eerdere rechtelijke uitspraak.

Tabel 3.5 - Beslistermijnen (2018 - juni 2021)

	Tijdig be- slist	Niet-tijdig beslist	Gemiddelde be- slistermijn	Minimale overschrijding	Maximale overschrijding
2018	13 (26%) ^x	36 (72%)	84 dagen (12 we- ken)	9 dagen	271 dagen (38 weken en 5 dagen) ^y
2019	12 (24%)	38 (76%)	91 dagen (13 we- ken)	1 dag	337 dagen (48 weken en 1 dag)
2020	15 (30%)	35 (70%)	124 dagen (ongeveer 18 weken)	11 dagen	316 dagen (45 weken en 1 dag)
2021 (tot en met juni)	23 (46%)	27 (54%)	72 dagen (ongeveer 10 weken)	6 dagen	192 dagen (27 weken en 3 dagen)

3.10.2 Verkorte beslistermijn milieu-informatie niet onderkend

- Bij de zeven Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie (zie kader Milieu-informatie) houdt het college geen rekening met een verkorte beslistermijn van twee in plaats van vier weken. Dat de ambtelijke organisatie bij de afhandeling van dit soort Wob-zoeken geen rekening houdt met een verkorte termijn komt waarschijnlijk doordat in de gehanteerde procedures geen rekening wordt gehouden met de afwijkende beslistermijn bij milieu-informatie.
 - In de procedure voor het afhandelen van Wob-verzoeken (maart 2021) wordt geen onderscheid gemaakt in de beslistermijn tussen Wob-verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie en andere onderwerpen (zie paragraaf 3.3.3 in deel 1).
 - Bij 7 van de 200 onderzochte Wob-verzoeken heeft het onderwerp van het Wob-verzoek betrekking op milieu-informatie. Het betreft de volgende onderwerpen: luchtkwaliteitsrapporten, windmolens (vier keer), fossielvrij Amsterdam en inspectieresultaten Hollandse iep.

^x Van één Wob-dossier is de tijdigheid van het besluit niet te bepalen omdat de datum van het Wob-verzoek en Wob-besluit ontbreken.

^y In 2018 was er een maximale overschrijding van 1.056 dagen, waarbij de gemiddelde beslistermijn vijftien weken was. Omdat dit erg ver boven de andere overschrijdingstermijnen ligt, hebben we dit niet meegenomen in de berekening van de gemiddelde beslistermijn.

- Bij geen van deze zeven Wob-verzoeken is in het Wob-besluit vermeld dat het onderwerp betrekking heeft op milieu-informatie. In alle Wob-besluiten werd uitgegaan van een beslistermijn van vier in plaats van twee weken.

Milieu-informatie

Onder milieu-informatie wordt sinds 14 februari 2005 verstaan: alle informatie, neergelegd in documenten, over:

- de toestand van elementen van het milieu, zoals lucht en atmosfeer, water, bodem, land, landschap en natuurgebieden met inbegrip van vochtige biotopen, kust- en zeegebieden, biologische diversiteit en haar componenten, met inbegrip van genetisch gemodificeerde organismen, en de interactie tussen deze elementen;
- factoren, zoals stoffen, energie, geluid, straling of afval, met inbegrip van radioactief afval, emissies, lozingen en ander vrijkomen van stoffen in het milieu die de onder 1 bedoelde elementen van het milieu aantasten of waarschijnlijk aantasten;
- maatregelen, met inbegrip van bestuurlijke maatregelen, zoals beleidsmaatregelen, wetgeving, plannen, programma's, milieuakkoorden en activiteiten die op de onder 1 en 2 bedoelde elementen en factoren van het milieu een uitwerking hebben of kunnen hebben, alsmede maatregelen of activiteiten ter bescherming van die elementen;
- verslagen over de toepassing van de milieuwetgeving.

3.10.3 Ruim driekwart van verlenging beslistermijnen rechtmatig

- Bij 97 van de 200 onderzochte Wob-besluiten is de beslistermijn verlengd (circa 49%), of wat formeler geformuleerd; het besluit is verdaagd met de maximale termijn van vier weken. Het verlengen van de beslistermijn verloopt bij 80% van de besluiten rechtmatig. In de overige 20% is geen termijn genoemd of is langer dan vier weken verdaagd.
 - Bij 78 van de 97 verdagingsbesluiten (circa 80%) is de beslistermijn met maximaal vier weken 'verlengd', is deze verlenging gemotiveerd en is deze verlenging ook tijdig aan de Wob-verzoeker gemeld.
 - De overige negentien Wob-besluiten zijn niet formeel verdaagd.
 - In 9 van de 19 Wob-besluiten waarin niet formeel is verdaagd, is geen termijn genoemd, terwijl de maximale termijn vier weken bedraagt. Dit geeft een indicatie dat niet bij elk Wob-besluit gebruik wordt gemaakt van het model om een Wob-besluit te verdagen en dat niet elke ambtenaar op de hoogte is van het model. De modelbrieven zijn op het punt van verdagen helder, maar gaan standaard uit van een verdagingstermijn van vier weken. In 1 van de 9 Wob-besluiten wordt de verdaging als volgt genoteerd: ¹⁰⁸ "Gezien de omvang van het

- verzoek en de hoeveelheid documenten die hierbij betrokken zijn, is een verdaging van deze beslistermijn helaas onvermijdelijk.”.
- In 10 van de 19 Wob-besluiten waarin niet formeel is verdaagd, is langer dan vier weken verdaagd. In 1 van de 10 Wob-besluiten wordt zelfs twee keer verdaagd met vier weken.¹⁰⁹
 - In de eerste helft van 2021 en in 2020 is het besluit vaker verdaagd dan in 2019 en 2018. Dit duidt erop dat de ambtelijke organisatie meer tijd nodig heeft of neemt om Wob-verzoeken (tijdig) te kunnen afhandelen.
 - Bij 34 van de 50 onderzochte Wob-besluiten uit de eerste helft van 2021 is het besluit verdaagd (68%). Bij 3 van de 34 Wob-verzoeken is het besluit met minder dan vier weken verdaagd. Bij 25 van de 34 Wob-verzoeken is het besluit met vier weken verdaagd. Bij 6 van de 34 Wob-verzoeken is in het verdagingsbesluit geen termijn benoemd of is de genoemde termijn langer dan vier weken.
 - Bij 30 van de 50 onderzochte Wob-besluiten uit 2020 is het besluit verdaagd (60%). Bij 3 van de 30 Wob-verzoeken is het besluit met minder dan vier weken verdaagd, opmerkelijk daarbij is dat één Wob-besluit¹¹⁰ zelfs met nul dagen is verdaagd. Bij 22 van de 30 Wob-verzoeken is het besluit met vier weken verdaagd. Bij 5 van de 30 Wob-verzoeken is in het verdagingsbesluit geen termijn benoemd of is de genoemde termijn langer dan vier weken.
 - Bij 17 van de 50 onderzochte Wob-besluiten uit 2019 is het besluit verdaagd (34%). Bij 1 van de 17 Wob-verzoeken is het besluit met minder dan vier weken verdaagd. Bij 12 van de 17 Wob-verzoeken is het besluit met vier weken verdaagd. Bij 4 van de 17 Wob-verzoeken is in het verdagingsbesluit geen termijn benoemd of is de genoemde termijn langer dan vier weken.
 - Bij 16 van de 50 onderzochte Wob-besluiten uit 2018 is het besluit verdaagd (32%). Bij 2 van de 16 Wob-verzoeken is het besluit met minder dan vier weken verdaagd. Bij 10 van de 16 Wob-verzoeken is het besluit met vier weken verdaagd. Bij 4 van de 16 Wob-verzoeken is in het verdagingsbesluit geen termijn benoemd of is de genoemde termijn langer dan vier weken.
 - Bij 22 van de 200 onderzochte Wob-besluiten (11%) is de beslistermijn opgeschort. Het opschorten van de beslistermijn verloopt bij 77% van de Wob-besluiten rechtmatig. Bij de overige 23% is geen termijn genoemd of is geen melding gedaan aan de Wob-verzoeker over de opschorting.
 - Bij 17 van de 22 Wob-besluiten is het besluit opgeschort omdat een of meerdere derde belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze te geven (77%).
 - > Voorbeeld van een Wob-besluit¹¹¹ waarin het besluit is opgeschort: “Op 10 november 2020 bent u per brief geïnformeerd over de voortgang van de behandeling van uw Wob-verzoek: voor de gevraagde informatie onder 1 tot en met 3 is de beslistermijn met twee weken opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derde belanghebbenden.”

- Bij 5 van de 22 Wob-besluiten waarin het besluit is opgeschort, is dit niet gemeld aan de Wob-verzoeker, terwijl dit wel had gemoeten (23%).
 - > Ter illustratie een Wob-besluit¹¹² waarvan niet duidelijk is of en wanneer de Wob-verzoeker geïnformeerd is over de opschorting: “Wij hebben verschillende belanghebbenden om een zienswijze gevraagd waarbij de beslistermijn is opgeschort.”
- Bij 29 van de 200 onderzochte Wob-besluiten (circa 15%) is de beslistermijn uitgesteld nadat afspraken zouden zijn gemaakt met de Wob-verzoeker om de Wob-beslissing op een later moment te nemen. Bij 5 Wob-verzoeken zijn dit soort afspraken gemaakt met de Wob-verzoeker. Bij 24 andere Wob-verzoeken blijft op basis van het Wob-besluit onduidelijk welke afspraken zijn gemaakt, of deze afspraken aan de Wob-verzoeker zijn bevestigd en/of blijft onduidelijk of de afspraken met wederzijdse instemming zijn gemaakt.
 - Bij 5 van de 29 Wob-besluiten wordt het besluit uitgesteld en verloopt dit rechtmatig (17%).
 - > Een voorbeeld van een Wob-besluit¹¹³ waarin de gemaakte afspraken met de Wob-verzoeker worden bevestigd: “Op 29 maart jl. heb ik u gemaild en gebeld en gevraagd of het mogelijk was om de informatie uiterlijk op 2 april 2021 naar u te verzenden. Mijn collega heeft u op 29 maart jl. telefonisch gesproken en u heeft aan haar bevestigd dat het Wob-besluit uiterlijk 2 april 2021 mag worden verzonden”.
 - 24 van de 29 Wob-besluiten waarin het besluit is uitgesteld, bevatten geen afspraken met de Wob-verzoeker. Dit betekent dat onduidelijk is welke afspraken gemaakt zijn of dat het uitstel eenzijdig is opgelegd door het college van B en W.
 - > Een voorbeeld is een Wob-besluit¹¹⁴, waarvan het Wob-verzoek op 29 juni 2020 is ontvangen, op 2 juli 2020 de beslistermijn met vier weken verdaagd is en op 30 november 2020 nogmaals met vier weken verdaagd. Vervolgens is het uitstel eenzijdig opgelegd: “In reactie op uw mail van 6 januari 2021 waarin u vraagt wanneer u het WOB besluit ontvangt heeft ... op 7 januari 2021 per mail aangegeven dat de documenten zijn geanonimiseerd en nog moeten worden getoetst aan de Wet Openbaarheid Bestuur. Op 21 januari 2021 is per mail aan u meegedeeld dat u het WOB besluit later zult ontvangen omdat is gebleken dat de documenten niet goed zijn geanonimiseerd waardoor de privacy in het geding is.”

3.11 Derde belanghebbenden nog niet altijd herkend

- Bij de 200 Wob-besluiten was in 111 gevallen een derde belanghebbende betrokken. Daar waar bij Wob-besluiten derde belanghebbenden betrokken zijn, heeft de ambtelijke organisatie dat in twee derde van de gevallen onderkend. In een derde van de besluiten is dat niet nagegaan.

- In 68 van de 111 Wob-besluiten zijn er derde belanghebbenden betrokken bij het Wob-besluit en heeft de ambtelijke organisatie dat onderkend. In 60 van de 68 Wob-verzoeken zijn deze ook in de gelegenheid gesteld om hun rechten uit te oefenen.
 - > Ter illustratie een voorbeeld¹¹⁵: “De derde belanghebbenden zijn in staat gesteld zienswijzen in te dienen. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.” Bij de overige acht Wob-besluiten zijn derde belanghebbenden betrokken, maar niet in de gelegenheid gesteld om hun rechten uit te oefenen.
- In 43 van de 111 Wob-besluiten heeft de ambtelijke organisatie niet onderkend dat er derde belanghebbenden zijn, terwijl uit het Wob-besluit blijkt dat er wel derde belanghebbende is of derde belanghebbenden zijn.
 - > Ter illustratie een voorbeeld, de Wob-verzoeker heeft om informatie verzocht over de exploitatie van de Lidl op de Hemonylaan 25¹¹⁶, toch is de Lidl niet als derde belanghebbende benaderd.

3.12 Wob-besluiten nog niet altijd toegankelijk

Normen

- Wob-besluiten en bijbehorende documenten zijn voor het publiek toegankelijk.
 - Alle Wob-besluiten voorzien van (deels) openbaar gemaakte documenten en het Wob-verzoek worden gepubliceerd op de gemeentelijke website of op de website van het Stadsarchief.
 - > Alle documenten die in het Wob-besluit zijn genoemd en waarvan is besloten dat deze (deels) openbaar zijn gemaakt, zijn ook gepubliceerd.
 - De gepubliceerde documenten zijn tekst doorzoekbaar.
 - Het Wob-besluit is goed te begrijpen en is goed leesbaar en bevat geen ingewikkelde juridische passages.

Bevindingen

- Van de gepubliceerde Wob-dossiers is gemiddeld 85% compleet. Bovendien boekt het college van B en W sinds 2020 vooruitgang in het publiekelijk toegankelijk maken van de documenten, in die zin dat de documenten vaker worden gepubliceerd op de gemeentelijke website of op de website van het Stadsarchief. Die laatste website is overigens minder toegankelijk dan de gemeentelijke website, maar is wel betrouwbaarder. Slechts 10% van de gepubliceerde documenten is tekst doorzoekbaar. Dit maakt ze ontoegankelijk, zeker voor mensen met een (visuele) beperking.
 - Van het merendeel van de onderzochte afgehandelde Wob-besluiten (85%) zijn het Wob-verzoek, het Wob-besluit en de bijbehorende documenten gepubliceerd op de gemeentelijke website of de website van het Stadsarchief

(zie tabel 3.6). Bij de overige 15% ontbrak het Wob-verzoek, het Wob-besluit en/of een of meerdere (deels) openbaar gemaakte documenten.

- > In 3 van de 200 onderzochte Wob-besluiten is verwezen naar een reeds openbaar document, waarbij de link naar de vindplaats van het document een foutmelding geeft of de vindplaats niet meer bestaat.
- Het percentage van gepubliceerde Wob-dossiers dat volledig is, is gestegen van 78% in 2018 naar 90% in 2020.

Tabel 3.6 - Volledigheid gepubliceerde Wob-dossiers

	Wob-dossier volledig	Wob-dossier onvolledig
2018	39 (78%)	11 (22%)
2019	41 (82%)	9 (18%)
2020	45 (90%)	5 (10%)
2021 (tot en met juni)	45 (90%)	5 (10%)

- De Wob-dossiers op www.wob.amsterdam.nl (Wob-dossiers tot 1 februari 2021) zijn toegankelijker dan de Wob-dossiers op de website van het Stadsarchief.
 - > De Wob-dossiers op www.wob.amsterdam.nl zijn ieder met een eigen weblink navolgbaar, ook is elk document met één klik op het bestand te downloaden.
 - > De Wob-dossiers op de website van het Stadsarchief <https://archief.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> (Wob-dossiers vanaf 1 februari 2021), staan op een genummerde rij en beschikken niet over een eigen weblink, de Wob-dossiers zijn daarom minder makkelijk terug te vinden. Ook is het proces om bestanden te downloaden ingewikkelder, hier zijn meerdere stappen voor nodig.
 - > In de periode 6 oktober 2021 tot en met 9 november 2021 was de website www.wob.amsterdam.nl niet altijd toegankelijk, waardoor de Wob-dossiers niet konden worden geraadpleegd. Na een melding van ons op 6 oktober 2021 en 11 oktober 2021 aan de CIO-office konden de websites weer snel doorzocht worden op Wob-dossiers.
- Slechts 10% van alle Wob-dossiers zijn volledig tekst doorzoekbaar, over de tijd heen verbetert dit nauwelijks (zie tabel 3.7). Bij de overige 90% van de Wob-dossiers zijn het Wob-verzoek en/of het Wob-besluit en/of een of meerdere (deels) openbaar gemaakte documenten niet-tekst doorzoekbaar. Daarmee zijn

de Wob-dossiers niet of zeer slecht toegankelijk, zeker voor mensen met een (visuele) beperking.

Tabel 3.7 - Doorzoekbaarheid Wob-dossiers

	Wob-dossier volledig doorzoekbaar	Wob-dossier niet (volledig) doorzoekbaar
2018	6 (12%)	44 (88%)
2019	5 (10%)	45 (90%)
2020	2 (4%)	48 (96%)
2021 (tot en met juni)	7 (14%)	43 (86%)

- Ongeveer 9 van de 10 Wob-besluiten zijn in begrijpelijke taal opgesteld (oordeel goed of voldoende). Voor 1 op de 10 Wob-besluiten is dit niet het geval (oordeel onvoldoende), zie tabel 3.8 en het kader *Voorbeelden Wob- besluiten*.

Tabel 3.8 - Oordeel begrijpelijkheid Wob-besluiten

Oordeel	Aantal Wob-besluiten
Goed: het Wob-besluit is goed te begrijpen en is goed leesbaar en bevat geen ingewikkelde juridische passages.	47
Voldoende: het Wob-besluit is over het algemeen goed te begrijpen en goed leesbaar, maar bevat wel enkele ingewikkelde juridische passages.	131
Onvoldoende: de woordkeuze en zinsconstructies maakt het Wob-besluit slecht leesbaar.	22

Voorbeelden Wob-besluiten

Goed

Het Wob-besluit over de uitgifte van parkeerplaatsen in de Uithoorstraat en de Holendrechtstraat is goed te begrijpen en leesbaar en bevat geen ingewikkelde juridische passages.¹¹⁷

Voldoende

Het Wob-besluit rondom de Pride Amsterdam, proud faces of pride (20 oktober

2020) dat goed te begrijpen is, en enkele juridische passages bevat over het toepassen van een uitzonderingsgrond.¹¹⁸

Onvoldoende

Het Wob-besluit *inzake informatie ten aanzien van de berekeningswijze van de onbezwaarde waarde en van de buurtstraatquote (BSQ)* scoort onvoldoende: “Blijkens de memorie van toelichting bij de Wet woz heeft de wetgever met artikel 40 van de Wet woz een toegesneden regeling willen treffen inzake openbaarmaking en geheimhouding van voor de waardebepaling van onroerende zaken van belang zijnde gegevens. Daarbij heeft de wetgever getracht een evenwicht te vinden tussen het belang van degene jegens wie een beschikking is genomen om de waardebepaling van de eigen onroerende zaak te kunnen controleren en het belang van geheimhouding van gegevens over een niet aan hem toe te rekenen object.”¹¹⁹

4 Ervaringen ambtenaren

4.1 Conclusies

In augustus 2021 is een enquête uitgezet onder alle ambtenaren van de gemeente Amsterdam om zicht te krijgen in de mate waarin zij betrokken zijn bij Wob-verzoeken en op hun ervaringen met de afhandeling daarvan (zie paragraaf 4.2). Daaruit volgen de volgende conclusies:

- Een kleine meerderheid van de ambtenaren die de enquête hebben ingevuld handelt meerdere Wob-verzoeken af (zie paragraaf 4.3);
- Deze ambtenaren zijn met name betrokken bij de uitvoerende taken van het afhandelen van Wob-verzoeken (zie paragraaf 4.4);
- Voor veel ambtenaren is het afhandelen van een Wob-verzoek vaak een taak die erbij komt, dus naast hun reguliere werkzaamheden en dat leidt tot ervaren werkdruk (zie paragraaf 4.5);
- Ambtenaren constateren dat maar een beperkt deel van de Wob-verzoeken tijdig wordt afgehandeld (45%). Een derde van de ambtenaren weet niet of Wob-verzoeken tijdig zijn afgehandeld (zie paragraaf 4.6);
- Ambtenaren geven aan dat kennis van de regels, ervaring van collega's met Wob-verzoeken en de houding van de organisatie een positief effect hebben op de afhandeling van Wob-verzoeken. De tijdige afhandeling van Wob-verzoeken wordt door zeven factoren negatief beïnvloed: 1. de complexiteit en omvang van het Wob-verzoek, 2. de vindbaarheid van documenten, 3. de beschikbare capaciteit, 4. de inrichting werkprocessen, 5. de beschikbaarheid van (technische) hulpmiddelen, 6. de mate waarin verantwoordelijkheden helder zijn en 7. de mate waarin de ambtelijke organisatie afhankelijk is van derden voor informatie (zie paragraaf 4.7);

- Een deel van de ambtenaren ervaart spanning bij het afhandelen van een Wob-verzoek. Het gaat om spanning tussen het belang van het openbaar maken van informatie en de mogelijkheid dat de gemeente hierdoor in een slecht daglicht kan komen te staan. Maar ook om spanning tussen het belang van het openbaar maken van informatie en de mogelijkheid dat hierdoor het vertrouwen in de gemeente kan afnemen (zie paragraaf 4.8);
- Nog niet alle ambtenaren zien het openbaar maken van informatie als een recht van een Wob-verzoeker (zie paragraaf 4.9).

4.2 Enquête onder ambtenaren

De enquête onder ambtenaren is verstuurd naar 21.439 emailadressen van ambtenaren, waarvan er 4.800 niet bleken te werken ('bounce email'). De respons op de 16.639 werkende emailadressen is als volgt:

- De enquête is (deels) ingevuld door 5.682 ambtenaren (34%). Dat betekent dat 10.957 (66%) ambtenaren de enquête niet hebben ingevuld.
 - Er hebben 4.653 ambtenaren aangegeven dat zij niet betrokken zijn geweest bij de afhandeling van Wob-verzoeken.
 - Van de 1.029 ambtenaren die wel betrokken waren bij de afhandeling van Wob-verzoeken hebben 870 ambtenaren de enquête volledig (85%) en 159 ambtenaren de enquête deels ingevuld (15%).
 - > We hebben de antwoorden op deze gedeeltelijk ingevulde enquêtes meegenomen in de bevindingen. Daardoor verschilt de respons per vraag. We geven daarom steeds per vraag aan door hoeveel ambtenaren de vraag is beantwoord (N=).
- Met een afsluitende open vraag is aan ambtenaren gevraagd of zij nog opmerkingen hadden over het Wob-verzoek of de Wob-verzoeken waarbij zij betrokken waren.
 - Van deze mogelijkheid is veelvuldig gebruikgemaakt: 348 ambtenaren hebben een extra toelichting gegeven.
 - Ongeveer twee derde (64%) van deze antwoorden is afkomstig van ambtenaren die meerdere Wob-verzoeken hebben afgehandeld. Daarnaast is ongeveer de helft (53%) van de antwoorden afkomstig van ambtenaren die ook in 2021 Wob-verzoeken hebben afgehandeld.
 - Deze open antwoorden hebben we kwalitatief geanalyseerd en gecategoriseerd naar verschillende thema's. De bevindingen uit deze kwalitatieve analyse presenteren we hieronder bij de kwantitatieve bevindingen uit de gesloten enquêtevragen, waaraan zij gerelateerd zijn.
- In [bijlage 1](#) van dit onderzoeksrapport is de volledige vragenlijst opgenomen.

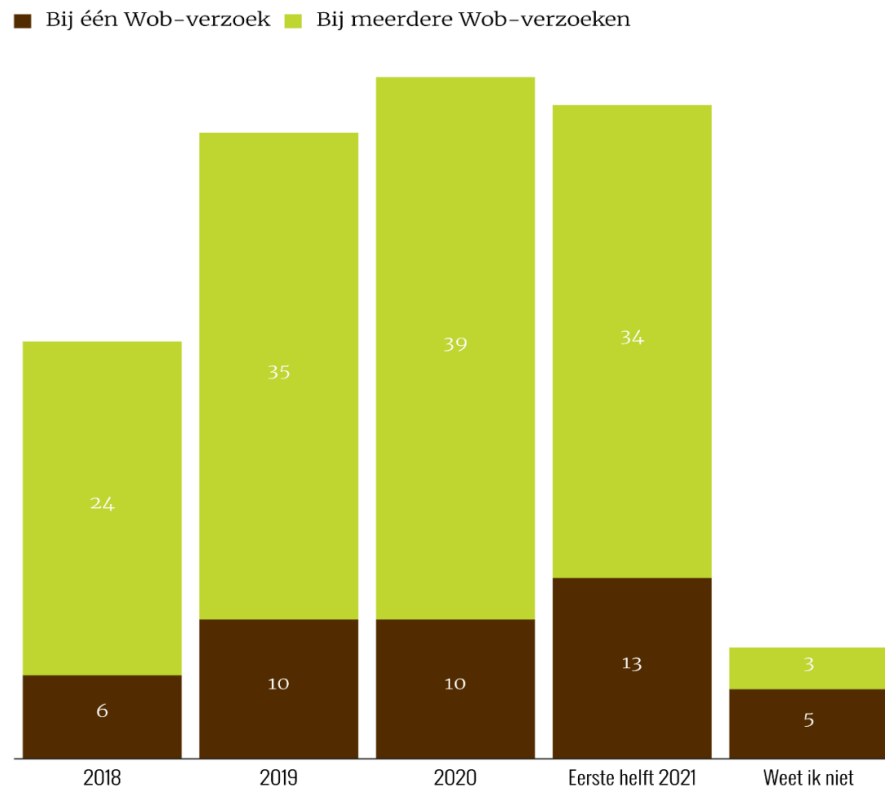
4.3 Kleine meerderheid handelt meerdere Wob-verzoeken af

- Binnen de gemeente bestaat geen overzicht van welke ambtenaren betrokken zijn (geweest) bij de afhandeling van Wob-verzoeken (zie paragraaf 2.4). Uit de maandrapportage aan de burgemeester (bijvoorbeeld die van oktober 2021) blijkt dat stadsdelen en de directies Openbare Orde en Veiligheid, Grond en Ontwikkeling, Verkeer en Openbare Ruimte, Ruimte en Duurzaamheid en Wonen de meeste Wob-verzoeken ontvangen per maand. Daaruit maken wij op dat een aantal ambtenaren van deze directies zeker betrokken zijn geweest bij het afhandelen van Wob-verzoeken.
- Uit de enquête blijkt dat 4.653 ambtenaren niet betrokken en 1.029 ambtenaren wel betrokken zijn geweest bij het behandelen van Wob-verzoeken in de periode 2018 tot en met juni 2021 (zie paragraaf 2.2).
- Van de ambtenaren die betrokken zijn geweest bij (de afhandeling van) een Wob-verzoek in de periode 2018 tot en met juni 2021, was 43% dat bij één Wob-verzoek en 57% bij meerdere Wob-verzoeken^z.
- Ongeveer de helft (46%) van de ambtenaren is in meerdere jaren betrokken geweest bij het afhandelen van Wob-verzoeken.
 - Uit figuur 4.1 blijkt dat ongeveer een derde van de ambtenaren (31%) (ook) in 2018 betrokken was bij het afhandelen van een of meer Wob-onderzoek(en). Daarnaast was iets minder dan de helft van de ambtenaren betrokken bij de afhandeling van Wob-verzoeken in 2019 (45%), in 2020 (48%) en/of eerste helft van 2021 (47%).^{aa}

^z N=1.029.

^{aa} N=1.020.

Figuur 4.1 - Jaren waarin ambtenaren betrokken waren bij een Wob-verzoek (2018 - juni 2021) weergave in percentages (N=1.020)

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam enquête onder ambtenaren september 2021.

4.4 Ambtenaren zijn vooral betrokken bij uitvoerende taken

- Een groot deel van de ambtenaren dat betrokken is bij de afhandeling van Wob-verzoeken heeft daarbij *uitvoerende taken* gehad.^{bb}
 - In totaal hebben 864 ambtenaren (88%) aangegeven een of meerdere uitvoerende taken te hebben uitgevoerd in de periode 2018 tot en met juni 2021 op de door ons vooraf gegeven antwoordcategorieën^{cc}.
 - > In de enquête hebben wij de vraag gesteld: "In welke hoedanigheid was u betrokken bij de uitvoering van de afhandeling van een Wob-verzoek? (meerdere antwoorden mogelijk)".^{dd}

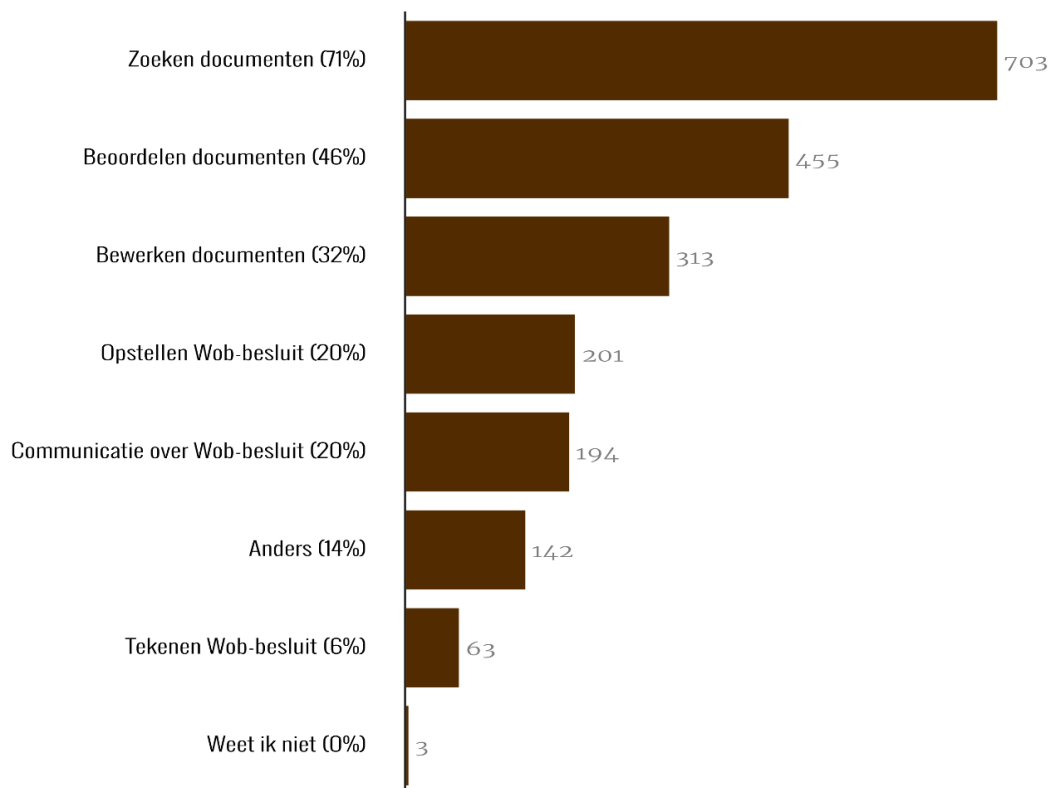
^{bb} N=986.

^{cc} Dat zijn alle antwoordcategorieën behalve 'anders', 'niet betrokken geweest bij de uitvoering' en 'weet ik niet'.

^{dd} Daarbij kon worden gekozen uit de volgende antwoorden: zoeken van documenten, beoordelen van documenten, bewerken van documenten, het opstellen van een Wob-besluit, het tekenen van een Wob-besluit, communicatie over een Wob-besluit, anders, namelijk..., niet betrokken geweest bij de uitvoering en geen antwoord.

- > Het merendeel van de ambtenaren dat uitvoerende taken heeft verricht bij het afhandelen van een Wob-verzoek is betrokken geweest bij het zoeken van documenten (71%).
- > Ook bij het beoordelen (46%) en bewerken (32%) van documenten is een aanzienlijk deel van de ambtenaren betrokken geweest (zie figuur 4.2).
- Een deel van de ambtenaren heeft aangegeven een andere uitvoerende taak uit te voeren dan de taken die door ons waren benoemd (het betreft hier de categorie 'Anders' (14%) in figuur 4.2. Bij deze open vraag zijn zowel uitvoerende als strategische taken benoemd die ook door ons benoemd zijn in de enquête. Daarnaast zijn door 35 ambtenaren vier uitvoerende taken beschreven die nog niet door ons waren benoemd in de enquête:
 - > Het registreren en doorzetten van het verzoek;
 - > Het onderhouden van contact met de verzoeker tijdens de afhandeling van het Wob-verzoek;
 - > Verlenen van technische ondersteuning, bijvoorbeeld rondom informatiesystemen waarin documenten worden gezocht;
 - > Verlenen van (administratieve) ondersteuning aan de inhoudelijke afdeling die het Wob-verzoek afhandelt.

Figuur 4.2 - Uitvoerende taken van ambtenaren (2018 - juni 2021)

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam enquête onder ambtenaren september 2021.

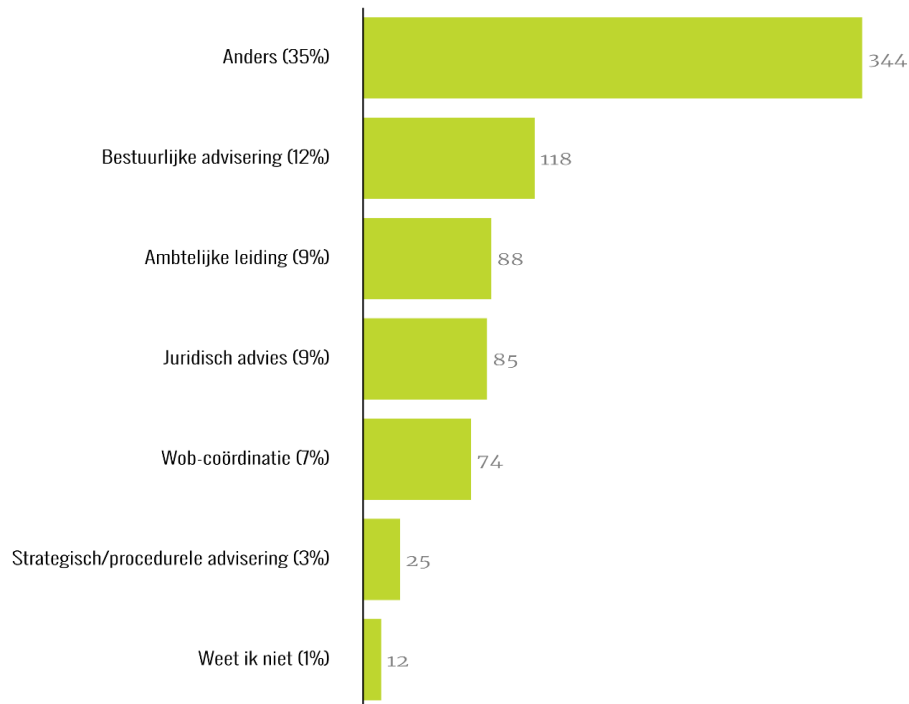
- Het aandeel ambtenaren dat strategische of coördinerende taken heeft uitgevoerd bij de afhandeling van Wob-verzoeken is een stuk beperkter dan ambtenaren die uitvoerende taken hebben uitgevoerd.^{ee}
 - Er zijn in totaal 321 ambtenaren (32%) die hebben aangegeven een of meerdere strategische/coördinerende taken te hebben uitgevoerd in de periode 2018 tot en met juni 2021 op de ons vooraf gegeven antwoordcategorieën (zie figuur 4.3)^{ff}.
 - > In de enquête hebben wij de vraag gesteld: "In welke hoedanigheid was u betrokken bij de strategie of coördinatie van de afhandeling van een Wob-verzoek? (meerdere antwoorden mogelijk)".^{gg}
 - > Het ging dan grotendeels om een combinatie van zowel strategische/coördinerende als uitvoerende taken.
 - Een groter deel (35%) van de ambtenaren die zeggen strategische en coördinerende taken te hebben uitgevoerd bij het afhandelen van een Wob-verzoek heeft daarbij de taak 'anders' aangegeven. De taken die zij hierbij vervolgens noemen zouden wij echter grotendeels indelen bij de taken zoals benoemd in figuren 4.2 en 4.3 (zowel strategisch/coördinerend als uitvoerend). Door tien ambtenaren zijn wel drie taken benoemd die daadwerkelijk aanvullend waren op de keuzemogelijkheden in de enquête:
 - > contactpersoon privacy;
 - > klachtencoördinatie;
 - > afhandelen van bezwaren over Wob-besluiten.

^{ee} N=996.

^{ff} Daarmee bedoelen we de antwoordcategorieën zonder 'anders', niet betrokken geweest bij de strategie of coördinatie', en 'weet ik niet'.

^{gg} Daarbij kon worden gekozen uit de volgende antwoorden: bestuurlijke advisering, ambtelijke leiding, strategisch en procedureel advies rondom Wob-zaken, Wob-coördinatie, juridisch advies, anders, namelijk..., niet betrokken geweest bij de strategie of coördinatie, of weet ik niet / geen antwoord.

Figuur 4.3 - Strategische taken van ambtenaren (2018 - juni 2021)

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam enquête onder ambtenaren september 2021

4.5 Afhandelen Wob-verzoek is extra taak die leidt tot werkdruk

- Uit de enquête blijkt dat bij de afhandeling van Wob-verzoeken binnen de gemeente Amsterdam veel ambtenaren betrokken zijn voor wie het geen onderdeel is van het reguliere takenpakket.^{hh}
 - De afhandeling van Wob-verzoeken is voor 2% van de betrokken ambtenaren zijn of haar hoofdtaak.
 - Daarnaast is het voor 12% van de ambtenaren een van de taken uit het takenpakket.
 - De overgrote meerderheid (80%) is echter alleen zijdelings of incidenteel betrokken bij de afhandeling van Wob-verzoeken.
- Uit de beantwoording van de afsluitende open vraag blijkt ook dat de afhandeling van Wob-verzoeken vaak een taak is die erbij komt. Ongeveer zestig ambtenaren merkten op dat Wob-verzoeken veel tijd kosten en zorgen voor extra werkdruk (zie kader *Citaten ambtenaren werkdruk*).
 - Volgens deze ambtenaren kosten Wob-verzoeken veel tijd, maar tegelijkertijd wordt vaak geen extra capaciteit beschikbaar gesteld, zodat de afhandeling bovenop de reguliere werkzaamheden komt. Omdat Wob-verzoeken onverwachts komen, is de afhandeling bovendien niet vooraf in te plannen.

^{hh} N=985.

- Vanwege de wettelijke termijnen wordt er bovendien tijdsdruk ervaren. De afhandeling van de Wob-verzoeken krijgt voorrang op de reguliere taken. Dit gaat in de beleving van de betrokken ambtenaar ten koste van de reguliere taken en/of de zorgvuldigheid van de afhandeling.
- Een aantal ambtenaren geeft aan dat de afhandeling van het Wob-verzoek ten koste is gegaan van het werkplezier.

Citaten ambtenaren werkdruk

"Een Wob-verzoek komt altijd naast je gewone werk en er ligt een enorme tijdsdruk op. Dat zorgt voor extra hoge werkdruk en maakt het afhandelen ervan een zeer ongeliefde bezigheid"

"Men verwacht dat je als beleidsadviseur een Wob er even bij doet. Dat gaat niet. Het kost heel veel tijd"..."Het levert een hoop stress op."

"Wob verzoeken hebben een enorm impact op het ambtelijk apparaat, het plezier in het werk neemt enorm af. Dossiers blijven liggen."

"Ik ben door de Wob-verzoeken van baan gewisseld. Het was afschuwelijk. Ik heb hier echt trauma's aan. Het was op wethouderniveau en het werd net zo lang doorgeschoven tot dat ik het helemaal van a-z mocht gaan uitvoeren. Ik heb er nachten wakker van gelegen. [...]".

4.6 Weinig zekerheid over tijdige afhandeling Wob-verzoeken

- Een beperkt deel van ambtenaren geeft aan dat Wob-verzoeken waarbij zij waren betrokken (gedeeltelijk) tijdig is afgehandeld (45%). Opvallend is dat een ruim een derde van de ambtenaren (35%) niet weet of het Wob-verzoek waarbij zij zijn betrokken tijdig is afgehandeld.
 - 26% van de ambtenaren geeft aan dat de Wob-verzoeken waarbij zij betrokken zijn geweest tijdig werd afgehandeld.
 - Eveneens 20% van de ambtenaren geeft aan dat Wob-verzoeken soms wel en soms niet tijdig zijn afgehandeld.
 - 19% van de ambtenaren geeft aan dat er geen sprake is geweest van een tijdige afhandeling.
 - Een derde van de ambtenaren (35%) geeft aan dat ze geen zicht hebben op de (tijdige) afhandeling van Wob-verzoekenⁱⁱ.

4.7 Veel omgevingsfactoren van belang geacht voor tijdige afhandeling

- Ambtenaren geven aan dat kennis van de regels, ervaring van collega's met Wob-verzoeken en de houding van de organisatie een positief effect hebben op de

ⁱⁱ Dit betreft de antwoordcategorieën 'geen zicht' (circa 33%) en 'geen antwoord' (circa 2%).

(tijdige) afhandeling van Wob-verzoeken. Ambtenaren ervaren dat de tijdige afhandeling van Wob-verzoeken door zeven factoren negatief wordt beïnvloed:

1. de complexiteit en omvang van het Wob-verzoek, 2. de vindbaarheid van documenten, 3. de beschikbare capaciteit, 4. de inrichting van werkprocessen, 5. de beschikbaarheid van (technische) hulpmiddelen, 6. de mate waarin verantwoordelijkheden helder zijn en 7. de mate waarin de ambtelijke organisatie afhankelijk is van derden voor informatie. De overige zeven factoren die we hebben voorgelegd, zijn volgens de ambtenaren niet van invloed op de (tijdige) afhandeling van Wob-verzoeken.

- Aan de ambtenaren zijn zeventien factoren voorgelegd met de vraag of deze factoren een tijdige afhandeling van het (meest tijdrovende) Wob-verzoek positief hebben beïnvloed, negatief hebben beïnvloed, of niet van invloed waren op de afhandeling van het Wob-verzoek.^{jj}
 - > De respons is redelijk verspreid.^{kk} Tabel 4.1 bevat daarom een overzicht van de meest gegeven antwoorden: hebben de ambtenaren het vaakst aangegeven dat deze factor een positieve, negatieve of geen invloed had op de afhandeling? In [bijlage 2](#) is het geheel van scores terug te vinden.
- Veel van de zeventien voorgelegde mogelijke factoren worden door ambtenaren van belang geacht voor een tijdige afhandeling van Wob-verzoeken.

^{jj} De zeventien factoren hebben wij ontleend aan M. Vos, *Tijdig beslissen: een mission (im)possible?*, in: Jonge Var-reeks, *Niet tijdig beslissen*, nummer 5, 24 november 2006, en Research voor Beleid, *Omvangrijke en oneigenlijke Wob-verzoeken - Vragenlijst, rechte tellingen en antwoorden op open vragen. Bijlagenrapport*, 27 oktober 2010. Met 'positief' wordt bedoeld dat de factor de ambtenaar in staat stelde om diens taak binnen een Wob-verzoek snel en goed af te handelen; met negatief wordt bedoeld dat deze factor juist een belemmerende werking had bij het uitvoeren van de activiteit.

^{kk} N=893-889. Het verschilt per factor hoeveel ambtenaren antwoord hebben gegeven.

Tabel 4.1 - Beïnvloedende factoren voor afhandeling Wob-verzoek

Positieve invloed	Negatieve invloed	Geen invloed
• Kennis/ervaring collega's m.b.t. Wob-verzoeken (43%) • Kennis collega's wettelijke regels (42%) • Houding ambtelijke organisatie t.a.v. Wob-verzoeken (32%)	• Complexiteit/omvang Wob-verzoek (58%) • Vindbaarheid documenten (48%) • Beschikbare capaciteit collega's (46%) • Inrichting werkprocessen (43%) • Beschikbaarheid (technische) hulpmiddelen (41%) • Helderheid verantwoordelijkheden (41%) • Afhankelijkheid derden voor informatie (37%)	• Eigen kennis wettelijke regels (40%) • Moment indiening Wob-verzoek (40%) • Eigen kennis/ervaring m.b.t. Wob-verzoeken (36%) • Houding college B en W t.a.v. Wob-verzoeken (36%) • Eigen beschikbaar gestelde tijd (36%) • Eigen kennis procedures/werkinstructies (33%) • Duidelijkheid wettelijke regels (30%)

- Drie factoren beïnvloeden het proces van afhandelen het vaakst in positieve zin. Deze drie factoren hebben met name te maken met de kennis, ervaring en houding van collega's.
 - > De houding van collega's is wisselend beantwoord met 32% positief, 24% negatief en 26% geen invloed.
- Zeven factoren beïnvloeden het proces van afhandeling het vaakst in negatieve zin.
 - > Het gaat dan allereerst om de omvang en complexiteit van het Wob-verzoek. Een meerderheid van de ambtenaren vindt dat deze factor de afhandeling negatief beïnvloedt.
 - > Andere factoren hebben vooral betrekking op de inrichting van het Wob-proces en de gemeentelijke systemen, namelijk de helderheid van verantwoordelijkheden, de inrichting van de werkprocessen, de beschikbaarheid van (technische) hulpmiddelen en de vindbaarheid van de documenten.
 - > Ook de beschikbare capaciteit van collega's heeft een negatieve invloed. Wat betreft de eigen beschikbare tijd is het meest geantwoord dat het geen

- invloed had (36%), maar slechts een iets kleiner percentage antwoordde daarentegen dat ook de eigen tijd een negatieve invloed had (33%).
- > Tot slot heeft de afhankelijkheid van derden voor het verkrijgen van informatie een negatieve invloed op de afhandelingstijd.
 - Van zeven andere factoren wordt niet ervaren dat deze van invloed zijn op de afhandeling van Wob-verzoeken.
 - > Het betreft met name factoren rondom de eigen kennis en ervaring. Aan de ambtenaren zijn ook twee specifieke vragen gesteld over hun eigen kennis en kunde. Hieruit blijkt dat 34% zich zeker capabel voelt om hun eigen taken binnen een Wob-verzoek af te handelen, 46% enigszins en 14% niet.^{ll} En dat 22% van de ambtenaren zeker bekend is met de wettelijke regels en deze kan toepassen, 55% is dat enigszins en 20% is dat niet.^{mm}
 - > Ook het moment van indienen van het Wob-verzoek, de duidelijkheid van de wettelijke regels en de houding van het college zijn factoren die niet van invloed worden geacht.
 - > Opvallend is wel dat wat betreft de houding van het college een nog groter percentage (45%) zegt niet te weten wat de invloed daarvan is geweest.
 - Ambtenaren hebben ook nog aangegeven dat er andere factoren zijn die van invloed waren op de tijdige afhandeling van hun Wob-verzoek(en).
 - > Het merendeel van de 101 opmerkingen hierover had een relatie met de zeventien gegeven factoren, zoals de omvang/complexiteit van het Wob-verzoek, beschikbare capaciteit, de helderheid van verantwoordelijkheden, inrichting werkprocessen, de vindbaarheid van de documenten en de houding van de ambtelijke organisatie en het college.
 - Bij de open vraag hebben ambtenaren nog een groot aantal opmerkingen gemaakt die een relatie hebben met de factoren die van negatieve invloed zijn op de (tijdige) afhandeling van Wob-verzoeken. We bespreken hierna de opmerkingen die gemaakt zijn rondom vijf factoren uit tabel 4.1.ⁿⁿ
 - Veel opmerkingen hebben betrekking op het gebrek aan coördinatie en ondersteuning bij de afhandeling van een Wob-verzoek (factoren helderheid verantwoordelijkheden en inrichting werkprocessen: gebrek aan coördinatie en ondersteuning)
 - > Er zijn ruim honderd opmerkingen gemaakt rondom de coördinatie en ondersteuning bij de afhandeling van Wob-verzoek en dan met name het gebrek hieraan (zie kader Coördinatie en ondersteuning)

^{ll} N=970.

^{mm} N=968.

ⁿⁿ Wat betreft de factor beschikbare capaciteit zijn de opmerkingen al meegenomen in paragraaf 2.2.3. De factor afhankelijkheid van derden voor informatie kwam niet terug als thema in de gemaakte kwalitatieve opmerkingen.

Coördinatie en ondersteuning

De belangrijkste zaken die naar voren kwamen rondom een gebrekkige coördinatie:

- Taken en verantwoordelijkheden zijn onvoldoende duidelijk;
- Het kan enige tijd duren voordat het Wob-verzoek bij de juiste personen belandt, waarbij de wettelijke termijn al zo goed als verlopen is;
- Na het aanleveren van documenten wordt geen terugkoppeling meer gegeven over de verdere afhandeling van het Wob-verzoek.

Wat betreft de ondersteuning tijdens de afhandeling geven de ambtenaren aan dat:

- zij de kennis en ondersteuning van gespecialiseerde Wob-medewerkers en/of juristen missen.
- ook duidelijke werkinstructies ontbreken over bijvoorbeeld wat wel of geen Wob-verzoek is, welke info er wel of niet moet worden gedeeld, en hoe en wat moet worden geanonimiseerd.
- dit zorgt ervoor dat de medewerkers zelf steeds het wiel opnieuw moeten uitvinden, wat zorgt voor veel onduidelijkheden. Sommige ambtenaren gaven ook aan zich daardoor kwetsbaar te voelen.
- zij daarnaast soms tegen tegenstrijdigheden aanlopen bij juristen en verschillende werkwijzen binnen de gemeente.

- > Verschillende ambtenaren stellen voor om de afhandeling van Wob-verzoeken centraal (per afdeling, per directie, stedelijk) in te richten. Deze partij kan dan de coördinatie op zich nemen en ondersteuning bieden aan (inhoudelijke) medewerkers bij de afhandeling.
- > Vijf ambtenaren laten zich positief uit over de samenwerking met de Wob-coördinatoren. Tegelijkertijd benoemen sommige ambtenaren dat nog niet elk organisatieonderdeel over een Wob-coördinator beschikt.

Citaten ambtenaren helderheid verantwoordelijkheden en inrichting werkprocessen

"Het duurt te lang voordat een WOB verzoek binnen de gemeente op de juiste plek terecht komt en dan moet er meteen al verdaagd worden."

"Ik heb enorm lopen worstelen met een WOB-verzoek, omdat onze afdeling geen WOB-coördinator had. Ik moest zelf op zoek naar informatie over proces/wat al dan niet lakken/hoe te communiceren met verzoeker en kreeg van verschillende mensen informatie die vaak tegenstrijdig was, waardoor ik niet wist of ik het goed deed en dat voelde best kwetsbaar."

"Als er een WOB verzoek binnenkomt, en die komt bij jou als behandelend ambtenaar terecht, en je hebt geen kennis van de procedures want daar ben je niet

(juridisch) in geschoold, dan is het heel lastig om een verzoek goed af te handelen. Vaak is het onduidelijk welke info je moet geven, je mag geven, en vaak zelfs welke informatie gevraagd wordt. Ondersteuning bij het procedureel en juridisch juist afhandelen van WOB verzoeken is daarbij heel lastig te vinden. Het afbreukrisico voelt ook groot als het bij individuen neer wordt gelegd ipv gecoördineerd door een afdeling."

"Het verliep nogal chaotisch, veel onduidelijkheid over werkwijze. Alsof er voor het eerst een WOB verzoek werd gedaan."

"Wob coördinator was zeer prettig in haar communicatie en duidelijk over proces, rollen en verantwoordelijkheden, zodat het WOB dossier in korte tijd aangeleverd kon worden."

- Een deel van de opmerkingen heeft betrekking op de algemeen gestelde Wob-verzoeken (factor omvang en complexiteit Wob-verzoek: regelmatig erg breed). Ongeveer vijftig ambtenaren merkten op dat het Wob-verzoek regelmatig erg algemeen gesteld is (bijvoorbeeld: 'alle informatie over onderwerp X'). Daarmee is ook niet altijd duidelijk wat nu het doel van de Wob-verzoeker is. Dit zorgt ervoor dat er heel veel informatie moet worden opgezocht (zie kader *Citaten ambtenaren omvang en complexiteit*).
 - > Sommige ambtenaren geven aan dat het vrijwel onmogelijk is om zo'n omvangrijk verzoek binnen de wettelijke termijnen af te handelen.
 - > Sommige ambtenaren geven aan dat bij dergelijke algemene vragen ook niet alle verzamelde informatie uiteindelijk relevant is voor de verzoeker.
 - > Een aantal ambtenaren geeft aan dat het kan werken om eerst in gesprek te gaan met de Wob-verzoeker om de vraag te specificeren, zodat informatie gericht kan worden gezocht. Soms kon het Wob-verzoek daarna zelfs als een gewoon informatieverzoek worden afgedaan.

Citaten ambtenaren omvang en complexiteit

"Bij veel van de WOB/verzoeken wordt m.i. overdreven veel informatie gevraagd, waarbij het niet duidelijk is wat het doel van de vraag is, en waar op misschien op een ander, simpelere manier in te voorzien is. Voelt een beetje als schieten met hagel."

"De WOB wordt nog te vaak gebruikt als een soort sleepnet om over een betrekkelijk lange periode (bijvoorbeeld meer dan twee jaar) alle documenten rondom een bepaald thema op te vragen. Zonder hierin een specificatie te vragen in type documenten of specifieke vraag. Dit maakt het onmogelijk om een WOB-verzoek binnen de tijd af te handelen, omdat tientallen collega's betrokken zijn, honderden formele besluiten, ontelbare informele afstemmomenten."

- Een deel van de opmerkingen heeft betrekking op de vindbaarheid van documenten (factor vindbaarheid documenten: informatiehuishouding is niet op orde). Circa vijftig ambtenaren maken opmerkingen over de vindbaarheid van documenten. Zij lopen ertegenaan dat het verzamelen van de gevraagde informatie veel tijd kost (zie kader *Citaten ambtenaren vindbaarheid documenten*).
 - > Binnen de gemeente zijn verschillende (documentmanagement)systemen in omloop.
 - > Deze systemen zijn ook niet zodanig ingericht dat informatie over een bepaald onderwerp er snel uitgehaald kan worden.
 - > Verschillende ambtenaren noemen daarbij dat de werkprocessen meer op openbaarheid ingericht zouden moeten worden, bijvoorbeeld met meer eenduidige regels over archivering.
 - > Ongeveer twintig ambtenaren merken op dat stukken bij voorbaat al meer openbaar zouden moeten worden gemaakt, waardoor Wob-verzoeken ook minder nodig zijn.

Citaten ambtenaren vindbaarheid documenten

"Daarnaast blijft het een Hercules klus om sommige Wob verzoeken goed af te handelen omdat de informatie overal en nergens is en er geen goede archivering is van alle stukken die wij hebben in het sociaal domein. Om van e-mails maar te zwijgen."

"Onze systemen (incl. email/apps etc.) zijn niet zo ingericht dat per project/onderwerp wordt opgeslagen. Als openbaarheid het streven is, moet het hele werkproces zo zijn ingericht dat ook op geordende wijze gecommuniceerd wordt en dit wordt opgeslagen. Ik vraag mij af of wij hiertoe in staat zijn."

"Een WOB verzoek is nog te vaak een test van ons beperkte systeem van registreren en archiveren. Voor de bestuurlijke besluitvorming gaat dat prima, maar voor al hetgeen wat daar aan afstemming aan vooraf gaat ben je afhankelijk van het enthousiasme van collega's. Dat is zorgelijk!"

- En deel van de opmerkingen heeft betrekking op een gebrek aan technische hulpmiddelen (factor beschikbaarheid (technische) hulpmiddelen: software lakken schiet tekort). Door circa twintig ambtenaren is gesteld dat er onvoldoende (technische) hulpmiddelen beschikbaar zijn. Met name software om te anonimiseren wordt daarbij specifiek genoemd (zie kader *Citaten ambtenaren beschikbaarheid hulpmiddelen*).
 - > Er is volgens deze ambtenaren geen (goede) software beschikbaar om te lakken of deze is niet standaard te gebruiken voor alle ambtenaren.
 - > Ook is een aantal maal opgemerkt dat het anonimiseren beter door een gespecialiseerd team zou kunnen worden gedaan.

Citaten ambtenaren beschikbaarheid hulpmiddelen

"Er is nog steeds geen software voor het deugdelijk lakken van informatie. Die moet er echt komen want nu hebben we al ettelijke keren gehad dat documenten gemakkelijk schoon te vegen zijn. Dat komt knullig over en is een inbreuk op de privacy van betrokken personen."

"Ik zou wensen dat voor de eenvoudige taken, zoals bijv. het weglakken van gegevens in documenten een gespecialiseerd team beschikbaar zou zijn. Dat is effectiever dan wanneer wij als inhoudelijk betrokkenen voor de enkele keer dat we een Wob-verzoek krijgen allemaal apart een licentie voor zo'n programma moeten aanvragen (en daarop moeten wachten). En voorkomen we dat we naar eigen inzicht gaan weglakken (vanwege onduidelijke instructie)."

"Het sorteren, ontdebellen, categoriseren, filteren en anonimiseren van documenten vindt volledig handmatig plaats. Dit kost veel tijd, is fout gevoelig, wordt uitgevoerd door veelal dure krachten, verstoort de reguliere taken en iedere keer vindt men het wiel opnieuw uit. Inzet van geautomatiseerde hulpmiddelen en centrale verwerking van alle gevonden documenten heeft positief effect op kwaliteit en snelheid van afhandelen van het Wob-verzoek."

"Je mag het alleen uitzoeken, googelen op de wet en regelgeving en avonden met de lakstift in de weer, of zelfs de kinderen laten helpen adressen weg te lakken. Later toen het digitaal kon was het programma niet beschikbaar en werkte het niet."

4.8 Deel ambtenaren ervaart spanning bij openbaarmaking informatie

- Circa 35% van de ambtenaren geeft aan spanning te hebben ervaren bij het maken van een belangenafweging of informatie wel of niet openbaar gemaakt kan worden wanneer de reputatie van of het vertrouwen in de gemeente in het geding kan zijn. Een wat grotere groep heeft geen spanning ervaren bij het afwegen van deze belangen (circa 43%).^{oo} Daarnaast geeft circa 13% aan dat deze spanning niet heeft gespeeld ('niet van toepassing') bij het betreffende Wob-verzoek. 9% gaf aan dit niet te weten.^{pp}
 - In de open vraag geven vijftien ambtenaren aan ook spanning te ervaren bij het maken van belangenafwegingen over het openbaar maken van informatie, als dit de belangen van derden kan schaden (zie kader *Citaten ambtenaren belangenafweging*).
 - > Het gaat dan om de belangen van partners van de gemeente, wat ook de samenwerkingsrelaties kan verstoren.

^{oo} Wat betreft de reputatie van de gemeente gaat het om 38% die deze spanning wel heeft ervaren, versus 42% die deze spanning niet heeft ervaren. Wat betreft een mogelijke afname van het vertrouwen in de gemeente gaat het om respectievelijk 35% versus 45%.

^{pp} N=881.

- > Ook moet er geschipperd worden tussen openbaarmaking en het naleven van de AVG-wetgeving (beschermen van persoonsgegevens).

Citaten ambtenaren belangenafweging

"Daarnaast is er een voortdurende worsteling tussen de WOB en de AVG. Veel verzoeken die wij krijgen gaan over gegevens, met name adressen en afgegeven vergunningen. Die gegevens hebben we wel in onze systemen, maar het is altijd een worsteling in hoeverre we deze, met het gediende doel de WOB, openbaar mogen maken. Hier is vaak discussie over. Ook dit kost tijd."

"Dilemma ligt veel vaker in kwesties rondom info die tussen gemeente en derden (bijv. rijksoverheid) is gedeeld en of je die kunt openbaren, en of dat positie van gemeente t.o.v. die derde schaadt, of de positie van die derde."

- Daarnaast merken ongeveer twintig ambtenaren op dat de mogelijkheid van openbaarmaking tot 'kramp' in het werkproces leidt (zie kader *Citaten ambtenaren 'kramp' in werkproces*).
- > Meerdere ambtenaren geven aan dat zichzelf of hun collega's zich terughoudender opstellen in bijvoorbeeld app- of mailcontact en dat zaken vaker mondeling worden afgedaan.
- > Daarbij geven ze aan dat het gevoel dat er niet meer in vrijheid van gedachten kan worden gewisseld tegelijkertijd negatieve gevolgen heeft voor de kwaliteit van het werk.

Citaten ambtenaren 'kramp' in werkproces

"Door een Wob-verzoek komt er als gevolg hierop een kramp in de manier van werken tussen collega's onderling. Whatsapp tussen collega's is vaak ook met humor en plezier opgeschreven. Dit kan door journalistiek/opvrager WOB niet juist beoordeeld worden. Deze kramp vermindert werkplezier."

"De keerzijde van de WOB is dat te vaak vooraf nagedacht wordt over hoe zaken opgeschreven moeten worden en er zaken mondeling worden afgehandeld, om te voorkomen dat de informatie in de toekomst bij een eventueel Wob verzoek verkeerd geïnterpreteerd wordt. Het beïnvloedt daarmee de hele manier van werken op een negatieve wijze."

4.9 Nog niet alle ambtenaren zien informatie als recht

- 71% van de ambtenaren schat dat collega's het openbaar maken van informatie meer als een recht van de Wob-verzoeker beschouwen, dan dat ze het beschouwen als een gunst aan de Wob-verzoeker. Daarentegen schat 29% van de ambtenaren in dat hun collega's het openbaar maken van informatie meer als een gunst aan de Wob-verzoeker zien.

- We hebben aan de ambtenaren gevraagd om met een cijfer aan te geven in hoeverre collega's het openbaar maken van informatie meer zien als een gunst (cijfer 1) of als een recht van (cijfer 10) de Wob-verzoeker.⁹⁹
- 27% van de ambtenaren heeft deze vraag niet beantwoord.
- Van de 640 ambtenaren die deze vraag hebben beantwoord, geeft 71% van de ambtenaren een cijfer van 5,5 of hoger. Deze ambtenaren ervaren dus dat het openbaar maken van informatie meer als een 'recht' van de Wob-verzoeker wordt gezien, dan als een 'gunst' aan de Wob-verzoeker.
 - > Ruim 60% geeft een rapportcijfer van 7 of hoger.
 - > Door 15% van de ambtenaren is zelfs aangegeven dat hun collega's het volledig als een recht van de Wob-verzoeker zien (rapportcijfer 10).
- Ongeveer 30% van de ambtenaren geeft een rapportcijfer lager dan 5,5 wat betekent dat zij denken dat het openbaar maken van informatie door collega's meer als een gunst wordt gezien, dit in tegenstelling tot de ambitie van het college.
 - > In mei 2018 is in het coalitieakkoord de ambitie gesteld dat openbaarheid als een recht van de burger moet worden gezien (zie paragraaf 2.2.1 in deel 1).
- Uit de opmerkingen die zijn gemaakt bij de open vraag leiden wij af dat de mate waarin de Wob als 'recht van' of 'gunst aan' de burger wordt gezien, wordt beïnvloed door de indruk van ambtenaren dat dit democratische instrument ook regelmatig door Wob-verzoekers wordt ingezet voor andere doelstellingen. Circa vijftig ambtenaren maken opmerkingen in deze richting (zie kader *Citaten over doelen Wob-verzoekers*).
- Volgens deze ambtenaren gaat het de Wob-verzoekers niet altijd om openbaarmaking van de informatie, maar:
 - > om persoonlijke belangen van de Wob-verzoekers, zoals het niet eens zijn met een gemeentelijk besluit of conflicten tussen personen/bedrijven onderling.
 - > om journalisten die op zoek zijn naar een scoop.
 - > om notoire Wob-verzoekers die 'de gemeente willen pesten'.
- Verschillende ambtenaren geven aan dat (het groeiende aantal) Wob-verzoeken voortkomt uit een wantrouwen tegen de overheid.
- Door verschillende ambtenaren wordt geopperd om een drempel in te voeren voor het indienen van Wob-verzoeken. Een Wob-verzoek is nu eenvoudig ingediend, maar burgers zouden zich niet altijd realiseren dat het veel ambtelijke capaciteit en daarmee gemeenschapsgeld kost.
- Ongeveer vijftien ambtenaren geven aan dat de gemeente Amsterdam transparanter moet worden, de Wob nog meer als een recht van de burger mag worden gezien en er meer aandacht moet komen om medewerkers meer 'Wob-bewust' te maken.

⁹⁹ N=878.

Citaten ambtenaren over doelen Wob-verzoekers

"Vanuit mijn ervaringen worden veelvuldig WOB-verzoeken ingediend vanuit een onderhandeling, het niet eens zijn met een besluit en/of de gemeente 'pesten'. Het kost de ambtelijke organisatie enorm veel tijd en vanuit mijn ervaring komt er vrijwel nooit wat uit vanuit de aanvrager. Er zou wel strikter bekeken mogen worden (vanuit wetgeving?) wanneer een WOB-verzoek ingediend kan worden of enige drempel worden opgericht."

"Heel veel Wob verzoeken worden gedaan om die informatie in allerlei procedures zowel civiel als bestuursrechtelijk te gebruiken en dus voor eigen doeleinden. Slechts enkele Wob verzoeken hebben als doel om informatie openbaar te maken. Tevens heeft de gemeente te maken met notoire Wob-verzoekers die het instrument vooral gebruiken om de gemeente dwars te zitten. Deze verzoeken kosten behoorlijk veel tijd."

"Veel WOB verzoeken die zijn ingediend door de pers leiden uiteindelijk niet tot publicaties. Met andere woorden: pers dient veel verzoeken in, verwerken ervan kost veel tijd en mankracht. Maar resultaat is kennelijk niet nieuwswaardig genoeg om krant of website mee te vullen."

5 Ervaringen Wob-verzoekers

5.1 Conclusies

Hoe ervaren de ambtenaren en Wob-verzoekers de afhandeling van een Wob-verzoek?

Op de enquête onder Wob-verzoekers (zie paragraaf 5.2) hebben ruim tweehonderd Wob-verzoekers gereageerd:

- Het merendeel van de Wob-verzoekers heeft één verzoek ingediend (zie paragraaf 5.3);
- De informatie over het indienen van een Wob-verzoek is voldoende helder, maar de ondersteuning kan beter (zie paragraaf 5.4);
- Wob-verzoekers worden nauwelijks geïnformeerd over de voortgang van hun Wob-verzoek (zie paragraaf 5.5);
- Het merendeel van de Wob-besluiten wordt te laat genomen (zie paragraaf 5.6);
- De motivering rondom het niet-openbaar maken van documenten wordt door de Wob-verzoekers vaak niet begrepen (zie paragraaf 5.7);
- Niet alle documenten worden bij het besluit (in de juiste vorm) verstrekt (zie paragraaf 5.8);
- Niet alle Wob-besluiten worden gepubliceerd (zie paragraaf 5.9);

- 30% van de Wob-verzoekers is in bezwaar gegaan. Bij een op de drie beslissingen op bezwaar heeft dit geleid tot aanvullende openbaarmaking van informatie (zie paragraaf 5.10);
- Ruim een derde van de Wob-verzoekers, wiens bezwaar is afgewezen, is in beroep gegaan (zie paragraaf 5.11);
- Een Wob-verzoek levert niet altijd de gewenste informatie op (zie paragraaf 5.12);
- Het merendeel van de Wob-verzoekers geeft aan dat hun vertrouwen in de gemeente is afgenomen, vanwege hun ervaringen met afhandelen van het Wob-verzoek door het college (zie paragraaf 5.13).

5.2 Enquête onder Wob-verzoekers

De gemeente Amsterdam voert zelf geen klanttevredenheidsonderzoek uit onder de Wob-verzoekers. Wij zijn bekend met enkele individuele uitingen van Wob-verzoekers over hun ervaringen met een Wob-verzoek. Deze ervaringen zijn over het algemeen niet rooskleurig. Om een breder beeld te krijgen op de ervaringen van Wob-verzoekers die een Wob-verzoek hebben ingediend bij de gemeente Amsterdam, hebben wij Wob-verzoekers benaderd met een enquête.

- De (potentiële) respondenten voor de enquête zijn via de volgende kanalen benaderd:
 - post- en e-mailadressen van Wob-verzoekers die bekend waren bij de gemeente Amsterdam.
 - > Wij hebben de ambtelijke organisatie verzocht om voor ons de contactgegevens te verzamelen van de Wob-verzoekers waarvan het Wob-verzoek, -besluit en de documenten zijn gepubliceerd op de website van de gemeente (wob.amsterdam.nl), zodat wij de Wob-verzoekers konden uitnodigen om deel te nemen aan een enquête.
 - Wob-verzoekers die zich op onze website hebben aangemeld om mee te doen aan de enquête.
 - > Begin september deden wij een oproep via de (social) media met als doel om Amsterdamse Wob-verzoekers te bewegen om hun ervaringen in een enquête met ons te delen.
 - De afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam heeft de enquête daarnaast uitgezet onder haar panelleden. Het was vooraf niet bekend of deze panelleden daadwerkelijk een Wob-verzoek hadden ingediend.^{rr}
- Wob-verzoekers die zich aanmeldde nadat de enquête van start was gegaan, konden om technische redenen niet meer deelnemen aan de enquête. Deze Wob-

^{rr} Van de 913 panelleden van OIS die de enquête hebben geopend, hebben er 28 de enquête (deels) ingevuld. De overige hebben aangegeven dat zij geen Wob-verzoek hebben ingediend of hier geen antwoord op gegeven.

verzoekers konden nog een verkorte versie (drie vragen) van de enquête invullen op onze website.^{ss}

- De enquête is ingevuld door 224 Wob-verzoekers.^{tt} Daarvan hebben 181 (81%) Wob-verzoekers de enquête volledig en 43 (19%) Wob-verzoekers de enquête deels ingevuld.
 - We hebben de antwoorden op de gedeeltelijk ingevulde enquêtes meegenomen in de bevindingen. Daardoor verschilt de respons per vraag. We geven daarom steeds per vraag aan door hoeveel Wob-verzoekers de vraag is beantwoord (N=).
 - De verkorte versie van de enquête op onze website is door twaalf respondenten ingevuld. Deze antwoorden zijn handmatig toegevoegd aan de enquêteresultaten. Dit zorgt eveneens voor een afwijkend responsaantal bij vijf vragen (de vragen die onderdeel waren van de verkorte enquête).
- Met een afsluitende open vraag is aan de Wob-verzoekers gevraagd of zij nog opmerkingen hadden over de afhandeling van hun Wob-verzoek(en).
 - 181 Wob-verzoekers hebben een extra toelichting gegeven.
 - Deze open antwoorden hebben we kwalitatief geanalyseerd en gecategoriseerd naar verschillende thema's. De bevindingen uit deze kwalitatieve analyse presenteren we hieronder bij de kwantitatieve bevindingen uit de gesloten enquêtevragen, waaraan zij gerelateerd zijn.
 - Drie Wob-verzoekers hebben naar aanleiding van de enquête telefonisch contact met ons gezocht. Twee van hen hebben correspondentie tussen hen en de gemeente met ons gedeeld. Bevindingen daaruit hebben wij verantwoord bij de open antwoorden.
- 30% van de Wob-verzoekers die deze enquête heeft ingevuld heeft ook bezwaar gemaakt tegen het Wob-besluit van het college. We zien dat deze groep Wob-verzoekers negatiever is over: het vertrouwen in de gemeente na afronding van het Wob-traject, het algemene oordeel over de afhandeling van het Wob-verzoek (uitgedrukt in een rapportcijfer) en hoe open ze de gemeente vinden (zie paragraaf 5.13). Voor de overige vragen zien wij geen verschil in de antwoorden tussen de twee groepen.
- In [bijlage 3](#) van dit onderzoeksrapport is de volledige vragenlijst opgenomen.

5.3 Merendeel Wob-verzoekers heeft één verzoek ingediend

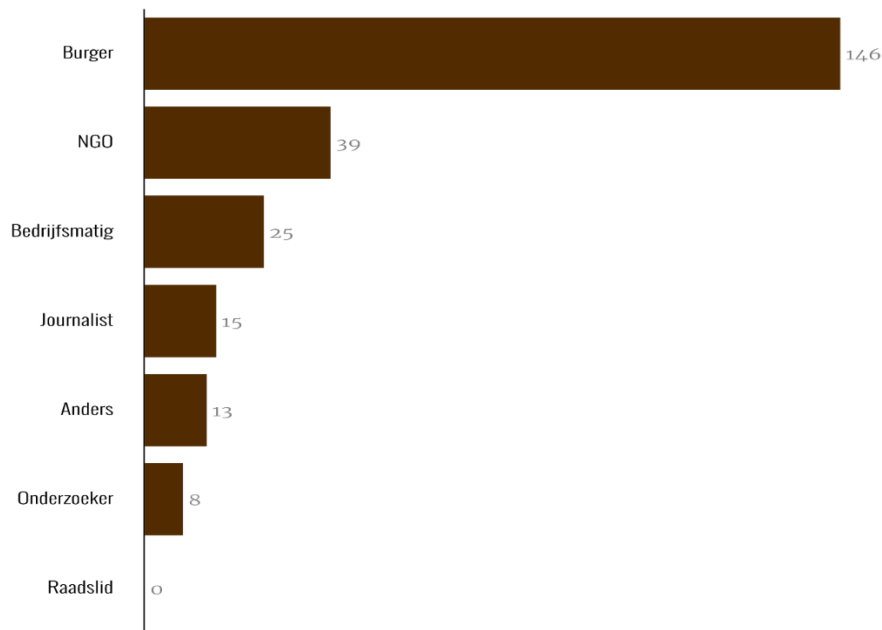
- Circa 60% van de 212 respondenten (hierna: Wob-verzoekers) heeft één Wob-verzoek ingediend in de periode januari 2018 tot en met juni 2021.

^{ss} De enquête liep van 15 tot en met 28 september 2021. Het was mogelijk om tot 10 oktober 2021 nog een verkorte versie van de enquête op onze website in te vullen.

^{tt} 62% is afkomstig van e-mailadressen, 20% via de post, 13% van het panel van OIS. 5% heeft zich via onze website aangemeld.

- Van deze Wob-verzoekers dienden de meesten het verzoek in 2020 in (37%), gevolgd door respectievelijk de jaren 2018 (21%), 2019 (circa 20%) en de eerste helft van 2021 (circa 15%). De overige acht procent wist het jaartal niet meer of heeft hier geen antwoord gegeven.
- 40% van de Wob-verzoekers deed meerdere Wob-verzoeken. Zij deden dat voornamelijk in 2019 en 2020.
- De meeste Wob-verzoekers zijn burgers, terwijl ook bedrijven en journalisten Wob-verzoeken indienen, zie figuur 5.1.

Figuur 5.1 - Achtergrond Wob-verzoekers (2018 - juni 2021)

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam enquête onder Wob-verzoekers september 2021.

5.4 Informatie over indienen Wob-verzoek voldoende, maar ondersteuning kan beter

- Voor iets meer dan de helft van de Wob-verzoekers is de informatie over hoe een Wob-verzoek kan worden ingediend duidelijk. Circa 30% van de Wob-verzoekers vond deze informatie onduidelijk.
- De helft van de Wob-verzoekers geeft aan dat ze niet goed zijn geholpen door medewerkers van de gemeente bij het indienen van een Wob-verzoek. Circa 20% geeft aan wel goed te zijn geholpen: in de open antwoorden benoemen enkele Wob-verzoekers dat de Wob-beambten doorgaans goede wil hebben¹²⁰ en dat er door een ambtenaar naar een oplossing is gezocht.¹²¹ De overige Wob-verzoekers hebben een neutraal^{uu} antwoord of geen antwoord^{vv} gegeven (zie kader *Citaten*

^{uu} Dit betreft het antwoord: niet mee eens, niet mee oneens.

^{vv} Dit betreft een van de twee volgende antwoordcategorieën: 1) niet van toepassing of 2) weet ik niet / geen antwoord.

Wob-verzoekers over het indienen van een Wob-verzoek).

Citaten Wob-verzoekers over het indienen van een Wob-verzoek

"De Wob-beambten hebben doorgaans goede wil is mijn indruk, maar kunnen niet onafhankelijk kun werk doen."

"Ik heb het Wob-verzoek uiteindelijk ingetrokken. Dat kwam omdat een ambtenaar van de gemeente een passende oplossing heeft gevonden voor het probleem waarvoor ik genooddaakt was een Wob-verzoek in te dienen."

5.5 Wob-verzoekers worden nauwelijks geïnformeerd over voortgang

- Ruim 60% van de Wob-verzoekers gaf aan zelf te moeten informeren bij de gemeente over de voortgang van de afhandeling van het Wob-verzoek. Een kleine 30% heeft niet zelf hoeven informeren en de overige 10% antwoordde neutraal^{ww} of gaf geen antwoord^{xx}.
- Wob-verzoekers gaven aan dat het vaak erg lang duurt voordat het college een besluit neemt (zie paragraaf 5.6) en dat bij het uitblijven van een beslissing binnen de wettelijke termijn het college maar beperkt contact met de Wob-verzoekers zoekt, terwijl die dat wel op prijs stellen.
 - Voor ongeveer 70% van de verzoeken waar nog geen besluit over is genomen heeft het college van B en W geen contact opgenomen met de Wob-verzoeker.
 - Ruim 60% van de Wob-verzoekers had dit wel op prijs gesteld, dit betreft voornamelijk de Wob-verzoekers die al langer dan een jaar wachten op een besluit.
- Voor slechts een heel klein deel van de Wob-verzoekers (circa 12%) was het duidelijk waarom het college de beslistermijn van het Wob-verzoek heeft verdaagd ('verlengd') of opgeschort. Voor 60% was dit onduidelijk en de overige 28% antwoordde neutraal^{yy} of gaf geen antwoord.^{zz}
 - Voor de Wob-verzoekers die meerdere Wob-verzoeken hebben ingediend is het percentage dat het niet duidelijk vond waarom het college de beslistermijn van het Wob-verzoek heeft verdaagd of opgeschort (circa 70%) groter dan voor de Wob-verzoekers die één verzoek hebben ingediend (50% van deze groep Wob-verzoekers vond dit niet duidelijk).
- Ook in de open antwoorden besteedden Wob-verzoekers aandacht aan informatievoorziening door de gemeente. Negentien respondenten gaven aan dat

^{ww} Dit betreft het antwoord: niet mee eens, niet mee oneens.

^{xx} Dit betreft een van de twee volgende antwoordcategorieën: 1) niet van toepassing of 2) weet ik niet / geen antwoord.

^{yy} Dit betreft het antwoord: niet mee eens, niet mee oneens.

^{zz} Dit betreft een van de twee volgende antwoordcategorieën: 1) niet van toepassing of 2) weet ik niet / geen antwoord.

de gemeente vaak niets van zich laat horen (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over het contact met de gemeente*).

- Op het indienen van Wob-verzoeken krijgen Wob-verzoekers veelal geen reactie¹²² en er wordt niet gereageerd op vragen¹²³. Eén Wob-verzoeker benoemt dat dit stelselmatig gebeurt.¹²⁴
- Wob-verzoekers laten weten dat het college vaak geen contact opneemt over het niet halen van de wettelijke termijnen¹²⁵ en een Wob-verzoeker geeft aan dat dit wel wenselijk zou zijn.¹²⁶
- Een enkele Wob-verzoeker, die meerdere Wob-verzoeken heeft ingediend, is positief over de gemeente en gaf aan dat de gemeente vrijwel altijd contact opneemt met hem of haar nadat een Wob-verzoek is ingediend.¹²⁷

Citaten Wob-verzoekers over het contact met de gemeente

"De vraag ontbreekt of de gemeente Amsterdam überhaupt wel reageert na het, tegen ontvangstbewijs afgeven, van een WOB-verzoek. De vraag ontbreekt of de gemeente Amsterdam reageert na het, voor de 2e keer tegen ontvangstbewijs afgeven, van hetzelfde WOB-verzoek. Er was ook nog een derde keer en ook toen kwam er geen enkele reactie!"

"...en hier vervolgens bij vragen niet meer op reageren..."

"... en vervolgens wordt de informatievraag niet beantwoord."

"Het stelselmatig niet reageren op verzoeken en vragen."

"De gemeente neemt vrijwel altijd contact met Wob-indiener op om te onderhandelen, verzoek af te raden, om te vormen."

"...heeft de gemeente alle termijnen laten verstrijken, zonder hierover te communiceren."

"Überhaupt een ontvangstbevestiging of een bericht dat de wettelijke termijn niet gehaald gaat worden zou ik al waarderen."

5.6 Het merendeel van de Wob-besluiten wordt te laat genomen

- Het merendeel van de Wob-verzoekers heeft een Wob-besluit ontvangen.
 - Circa 60% van de Wob-verzoekers geeft aan op hun Wob-verzoek een besluit te hebben ontvangen.^{aaa}
 - 17% van de Wob-verzoekers geeft aan dat het college nog niet voor alle Wob-verzoeken een besluit heeft genomen. Dit betreft Wob-verzoekers die meerdere Wob-verzoeken hebben ingediend, waarbij voor sommige verzoeken een Wob-besluit is genomen en voor andere niet.

^{aaa} N=218: hier zit ook de extra respons van de website bij.

- Ruim 15% van de Wob-verzoekers geeft aan nog geen Wob-besluit te hebben ontvangen. Van deze besluiten is het Wob-verzoek voor bijna driekwart van de Wob-verzoekers langer dan een jaar geleden ingediend. Het overige kwart betreft Wob-verzoeken die tussen de twee en twaalf maanden geleden zijn ingediend; ook bij deze categorie is dus de termijn van vier plus vier weken verstreken.
- De overige 8% van de Wob-verzoekers geeft aan niet te weten of het college een Wob-besluit heeft genomen.^{bbb}
- Voor de Wob-verzoeken waar het college van B en W wel (of deels) een besluit voor heeft genomen^{ccc} duurde het voor 80% van de verzoeken langer dan acht weken, dus langer dan de wettelijke beslistermijn van vier + vier weken.
 - Wob-verzoekers geven aan dat het college van B en W op circa 20% van de door hen ingediende Wob-verzoeken tijdig heeft beslist. Dit percentage ligt lager dan het gemiddelde (38%) dat uit de gemeentelijke registratie blijkt (stand augustus 2021, zie paragraaf 2.2.6).
 - 50% van de besluiten werd genomen in een periode van twee tot zes maanden.
 - Voor circa 17% van de Wob-verzoeken nam het college een besluit tussen zes maanden en een jaar na ontvangst van het Wob-verzoek.
 - Voor circa 8% van de ontvangen Wob-verzoeken had het college langer dan een jaar nodig om een besluit te nemen.
 - De overige 5% wist niet met welke termijn een besluit was genomen.
- Uit de open antwoorden blijkt dat enkele Wob-verzoekers een verlenging van de termijn als standaard ervaren (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over de termijnen waarin besluiten worden genomen*).
 - Wob-verzoekers benoemen dat het college de beslistermijn van vier weken standaard verlengt met vier weken¹²⁸ en dat het college ook na deze verlenging niet tijdig beslist.¹²⁹
- In de open antwoorden werden ook enkele positieve ervaringen gedeeld: zo benoemt een Wob-verzoeker dat er redelijk snel een besluit is genomen op het ingediende verzoek.¹³⁰

Citaten Wob-verzoekers over de termijnen waarin besluiten worden genomen

"...standaard wordt de 4 weken termijn verlengd met 4 weken..."

"Gemeente rekt alle termijnen steeds maximaal op en overschrijdt ze ook."

"...heeft de gemeente alle termijnen laten verstrijken.."

"In mijn geval werd weliswaar redelijk snel een besluit genomen."

^{bbb} Het betreft hier de antwoordcategorieën 'daar heb ik geen zicht op' en 'geen antwoord'.

^{ccc} N=174: hier zit ook de extra respons van de website bij.

5.7 Motivering niet-openbaar maken documenten vaak niet begrepen

- Volgens twee derde van de Wob-verzoekers^{ddd} heeft het college niet begrijpelijk gemotiveerd waarom documenten of delen daarvan niet-openbaar zijn gemaakt.
 - Eén Wob-verzoeker geeft in de open antwoorden aan dat een afwijzing van een Wob-verzoek niet altijd begrijpelijk is¹³¹ en een andere Wob-verzoeker benoemt dat bij het verstrekken van informatie met gelakte passages de motivering niet altijd toereikend is. Daarnaast geeft één Wob-verzoeker aan dat de ambtelijke organisatie zowel bij het Wob-besluit als bij de beslissing op bezwaar stukken heeft geweigerd, zonder deze stukken te hebben gezien (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over motivering Wob-besluiten*).¹³²
 - Wob-verzoekers die meerdere verzoeken hebben ingediend zijn negatiever over de motivering van de openbaarheid: het percentage dat vindt dat het college niet begrijpelijk heeft gemotiveerd waarom documenten of delen daarvan niet-openbaar zijn gemaakt is in deze groep circa 74%, tegenover circa 53% onder de Wob-verzoekers die één verzoek hebben ingediend.

Citaten Wob-verzoekers over motivering Wob-besluiten

"...Afwijzing van een Wob-verzoek is niet altijd begrijpelijk.."

" Er worden artikelen uit het de wet genoemd waarom er is witgelakt, maar de motivering waarom er dit witlakken is toegepast op grond van dat artikel ontbreekt of is veel te mager."

5.8 Niet alle documenten worden (in de juiste vorm) verstrekt

- Bij het nemen van een besluit en het verstrekken van de documenten melden vijf Wob-verzoekers in de open antwoorden dat slechts een deel van de opgevraagde informatie is verstrekt¹³³ en voor een enkele Wob-verzoeker is de *opgevraagde* informatie niet verstrekt¹³⁴ (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over het verstrekken van informatie*).
- Ook benoemt een Wob-verzoeker dat het college van B en W de, in het Wob-besluit, *toegezegde* informatie niet heeft geleverd¹³⁵ (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over het verstrekken van informatie*).
- Daarnaast geeft 70% van de Wob-verzoekers aan ontevreden te zijn over de *manier* waarop het college de gevraagde informatie heeft verstrekt.
 - Opnieuw zijn de Wob-verzoekers die meerdere verzoeken hebben ingediend ontevredener: circa 80% van de Wob-verzoekers die meerdere Wob-verzoeken hebben ingediend is ontevreden tegenover circa 50% van de Wob-verzoekers die één verzoek hebben ingediend.

^{ddd} N=152

Citaten Wob-verzoekers over het verstrekken van informatie

"... waarin een deel van de gevraagde informatie is verstrekt."

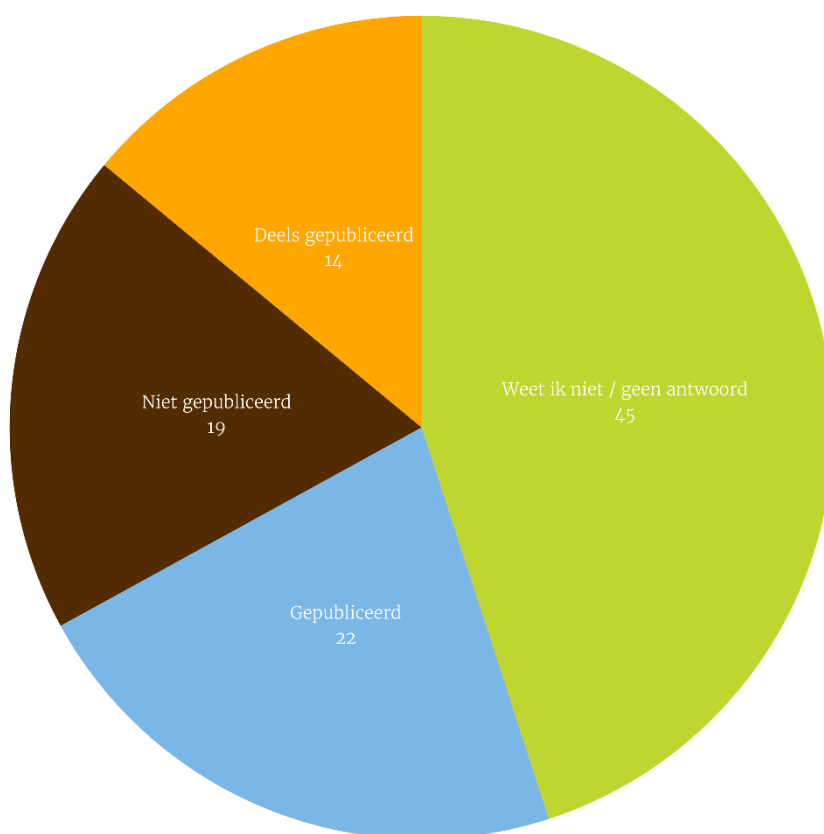
" De gevraagde informatie is gewoon niet geleverd."

"... De gemeente heeft daarna een beperkt aantal documenten beschikbaar gesteld.
Veel minder dan toegezegd en aantoonbaar incompleet."

5.9 Niet alle Wob-besluiten zijn gepubliceerd

- 19% van de Wob-verzoekers geeft aan dat niet alle Wob-besluiten^{eee} zijn gepubliceerd op de gemeentelijke website. Daarnaast zegt 45% van de Wob-verzoekers niet te weten of dit is gebeurd, zie figuur 5.2.

Figuur 5.2 - Publicatie Wob-verzoeken en besluiten volgens Wob-verzoekers weergegeven in percentages

Door Rekenkamer Metropool Amsterdam Gemaakt met LocalFocus

Bron: Rekenkamer Metropool Amsterdam enquête onder Wob-verzoekers september 2021.

^{eee} N=168.

- Publicaties op de gemeentelijke website zijn niet volledig.
 - We hebben elf Wob-besluiten ontvangen die volgens de Wob-verzoekers nog niet zouden zijn gepubliceerd op de gemeentelijke website.
 - We zijn voor deze elf besluiten nagegaan of ze niet op een andere plaats door het college van B en W openbaar zijn gemaakt. Negen van de elf Wob-besluiten waren niet gepubliceerd op de gemeentelijke websites.^{fff}
 - > <https://wob.amsterdam.nl/wob-besluiten/> of
 - > <https://archief.amsterdam/>
 - Met instemming van de Wob-verzoekers hebben wij deze negen besluiten doorgestuurd aan de ambtelijke organisatie, met het verzoek deze Wob-besluiten alsnog geanonimiseerd te publiceren op de gemeentelijke website.¹³⁶
 - Naar schatting heeft het college van B en W in de periode januari 2018 tot en met eind november 2021 circa 1.775 Wob-verzoeken ontvangen (zie paragraaf 2.2.1). Halverwege december 2021 zijn er over deze periode 937 afgehandelde Wob-verzoeken gepubliceerd op de gemeentelijke websites¹³⁷ en zijn 221 Wob-verzoeken in behandeling.¹³⁸

5.10 Eén op de drie bezwaren leidt tot aanvullende openbaarmaking

- Ongeveer 60% van de Wob-verzoekers vindt dat het college in het Wob-besluit duidelijk heeft aangegeven hoe er in bezwaar kan worden gegaan.
- 47 van de 152 Wob-verzoekers (30%) geeft aan in bezwaar te zijn gegaan tegen het Wob-besluit.
 - Wob-verzoekers die meerdere Wob-verzoeken hebben ingediend zijn vaker in bezwaar gegaan (circa 44%) dan Wob-verzoekers die eenmalig een Wob-verzoek hebben ingediend (circa 17%).
- Circa 75% van de Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan^{ggg} heeft het idee dat het college het bezwaar op het Wob-besluit niet objectief heeft heroverwogen.
- 70% van de Wob-verzoekers is het niet eens met de motivering van het door het college genomen besluit op het ingediende bezwaar.
- Circa 33% van de Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan, geeft aan dat er extra informatie openbaar is gemaakt.^{hhh} 35% geeft aan dat er geen extra informatie openbaar is gemaakt en circa 32% geeft aan het niet weten of er aanvullende informatie openbaar is gemaakt.ⁱⁱⁱ

^{fff} We zijn voor de eerste negen Wob-besluiten op 3 november nagegaan of deze op de gemeentelijke websites zijn gepubliceerd. Na 3 november 2021 hebben wij nog twee Wob-besluiten ontvangen. Op 23 november zijn wij voor die twee besluiten nagegaan of die zijn gepubliceerd op de gemeentelijke websites.

^{ggg} N=46.

^{hhh} Dit betreft de antwoordcategorieën 'ja' en 'deels'.

ⁱⁱⁱ Dit is inclusief de antwoordcategorieën 'geen antwoord'.

- Bijna de helft van de Wob-verzoekers die bezwaar hebben aangetekend geeft aan zeer ontevreden te zijn over de manier waarop het college van B en W de gevraagde informatie heeft verstrekt na de beslissing op bezwaar.
- Enkele Wob-verzoekers zijn ontevreden over de snelheid waarmee het college van B en W de beslissing op bezwaar neemt. Zeker in het geval waarbij de ambtelijke organisatie tussentijds toezeggingen doet over het moment van het nemen van de beslissing op bezwaar en die toezeggingen niet worden nagekomen.

5.11 Ruim een derde van de Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan is in beroep gegaan

- Van de 47 Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan, zijn zeventien Wob-verzoekers (ruim 35%) in beroep en/of hoger beroep gegaan. Dit heeft naar het oordeel van de Wob-verzoekers bij zes (hoger) beroepszaken geleid tot het aanvullend openbaar maken van informatie.
 - Vier van de zeventien Wob-verzoekers die in beroep of hoger beroep zijn gegaan kunnen zich vinden in de genomen beslissing van de rechter.
 - Voor tien Wob-verzoekers volgde volgens hen uit de rechtelijke uitspraken dat het college van B en W verplicht was om aanvullende informatie openbaar te maken. Vier Wob-verzoekers gaven als antwoord dat ze hier geen zicht op hebben en drie gaven geen antwoord.
 - > Voor zes Wob-verzoekers die in beroep of hoger beroep zijn gegaan is na de uitspraak van de rechter (in beroep of daarna in hoger beroep) andere informatie openbaar gemaakt.

5.12 Wob-verzoek levert niet altijd gewenste informatie op

- Het indienen van een Wob-verzoek levert de Wob-verzoeker niet altijd de gewenste informatie op en de verstrekte informatie wordt niet altijd relevant gevonden door de Wob-verzoeker.
 - Voor ruim de helft van de Wob-verzoekers heeft het Wob-verzoek niet de informatie opgeleverd *waarom* werd verzocht.
 - Tegelijkertijd vindt ruim de helft van de Wob-verzoekers *de ontvangen informatie* als gevolg van het indienen van het Wob-verzoek wel relevant.
- Terugkijkend op het Wob-proces woog voor 45% van de Wob-verzoekersⁱⁱⁱ de tijd en moeite van het indienen van een Wob-verzoek *niet* op tegen de ontvangen informatie.
 - Van deze groep gaf de overgrote meerderheid (vijftig Wob-verzoekers, ruim 70%) aan niet de informatie te hebben ontvangen waarom werd verzocht in het Wob-verzoek.

ⁱⁱⁱ N=151.

- Voor ruim 37% woog de tijd en moeite van het indienen van een Wob-verzoek *wel* op tegen de ontvangen informatie.
 - Van deze groep heeft de helft de verzochte informatie ontvangen.

5.13 Wob-proces resulteert in afname vertrouwen en lagere beoordeling

- Voor bijna 69% van de Wob-verzoekers^{kkk} is het vertrouwen in de gemeente na afronding van het Wob-traject *afgenomen*. Bij circa 26% is het vertrouwen in de gemeente na afronding van het Wob-traject *gelijk gebleven* en bij ongeveer 4% is het vertrouwen in de gemeente *toegenomen*.^{lll}
 - Bij 80% van de Wob-verzoekers die nog geen reactie hebben gekregen op het Wob-verzoek is het vertrouwen afgenomen.^{mmm}
 - > Van deze groep wacht ongeveer twee derde al langer dan een jaar op een besluit.
 - Voor Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan is het vertrouwen in de gemeente na afronding van het Wob-traject vaker afgenomen (85% gaf aan dat het vertrouwen is afgenomen) dan voor Wob-verzoekers die niet in bezwaar zijn gegaan (59% gaf aan dat het vertrouwen is afgenomen).
- Een vijfde van alle Wob-verzoekersⁿⁿⁿ geeft de gemeente een één (1) als rapportcijfer voor het afhandelen van de Wob-verzoek(en) en bijna 75% geeft de gemeente hiervoor een onvoldoende (een score lager dan 5,5).
 - Dit percentage is hoger voor Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan. Van de Wob-verzoekers die geen bezwaar heeft ingediend geeft 61% de gemeente een onvoldoende, van de Wob-verzoekers die een bezwaar hebben ingediend geeft 87% de gemeente een onvoldoende. Daarnaast geeft 24% van de Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan de gemeente een 1, tegenover 10% onder Wob-verzoekers die niet in bezwaar zijn gegaan.
- Ruim twee derde van de Wob-verzoekers vindt het college niet-open.
 - Wob-verzoekers die meerdere Wob-verzoeken hebben ingediend vinden het college minder open (circa 84% vindt het college niet-open) vergeleken met Wob-verzoekers die één verzoek hebben ingediend (circa 70% vindt het college niet-open).
 - Wob-verzoekers die in bezwaar zijn gegaan vinden de gemeente bijna allemaal niet-open (98% geeft aan de gemeente niet-open te vinden). Dit is hoger dan het percentage voor Wob-verzoekers die niet in bezwaar zijn gegaan (66%).
 - Meerdere Wob-verzoekers geven in de open antwoorden aan onwil of opzet tot vertraging te ervaren bij het college als het gaat om het afhandelen van Wob-verzoeken¹³⁹ (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over onwil*).

^{kkk} N=161, hier is de respons van de website ook meegenomen.

^{lll} Twee Wob-verzoekers (1,2%) heeft 'weet ik niet / geen antwoord' geantwoord.

^{mmm} N=36, hier is de respons van de website ook meegenomen.

ⁿⁿⁿ N=178.

- > Meerdere Wob-verzoekers benoemen in de open antwoorden dat het gebrek aan openheid van het college tegen de wet in gaat¹⁴⁰ (zie kader *Citaten Wob-verzoekers over gebrek aan openheid*).

Citaten Wob-verzoekers over onwil

"...ben ik eerst tegen een muur van onwil gelopen..."

"De gemeente lijkt de Wob-verzoeken te beschouwen als lastige onderbrekingen, is niet bereid inhoudelijk in te gaan op de stukken..."

"Gemeente kiest duidelijk voor vertraging."

Citaten Wob-verzoekers over gebrek aan openheid

"De gemeente Amsterdam beweert tevens dat zij een open organisatie is, dat is volstrekte onzin en het tegendeel is waar. De gemeente maakt uit zichzelf weinig stukken openbaar, iets dat de Wob voorschrijft."

"Uit het hele WOB proces bleek dat de gemeente geen enkel belang hechtte aan het openbaar maken van de informatie. Iets waartoe zij wettelijk verplicht is."

Verantwoording

6 Onderzoeksteam

Rekenkamer Amsterdam	
Directeur	dr. Jan de Ridder
Onderzoekers	Mr. drs. Arjan Kok RA (projectleider)
	drs. John van Leuken
	drs. Caroline van Zon
	Meike Jansen MSc
	Wies Brijker BSc

7 Dankwoord

Wij willen onze dank uitspreken aan alle personen die hebben meegewerkt aan ons onderzoek naar het openbaar maken van overheidsinformatie. Met speciale dank aan de ambtenaren van de gemeente Amsterdam van CIO-office voor het aanleveren van documenten (ook voor de landelijke benchmark), het beantwoorden van (aanvullende) vragen, de gevoerde gesprekken en het controleren van onze onderzoeksrapporten op feitelijke onjuistheden. En alle ambtenaren die de tijd hebben genomen om hun ervaringen over het afhandelen van Wob-verzoeken met ons te delen in de enquête. Speciale dank gaat ook uit naar de ruim 200 Wob-verzoekers die hun ervaringen met ons hebben gedeeld.

Bijlagen

Bijlage 1 Vragenlijst Wob voor ambtenaren

Introductie

De rekenkamer is gestart met het onderzoek Openbaar maken van overheidsinformatie. Alle ambtenaren ontvangen een vragenlijst omdat op dit moment niet bekend is hoeveel ambtenaren betrokken zijn geweest bij het afhandelen van Wob-verzoeken (Wet Openbaarheid Bestuur) in de afgelopen jaren. Ik vraag u daarom de vragenlijst ook in te vullen als u niet betrokken bent geweest bij het afhandelen van Wob-verzoeken. In dat geval is de vragenlijst binnen 1 minuut afgerond, terwijl het waardevolle informatie oplevert voor het onderzoek.

Bent u weleens betrokken geweest bij het afhandelen van een Wob-verzoek, dan zijn wij zeer geïnteresseerd in uw ervaringen. De enquête duurt circa vijf minuten en is anoniem. U kunt ervoor kiezen om tijdens de enquête uw emailadres op te geven. Wij zullen uw emailadres dan definitief verwijderen direct na afronding van het onderzoek of nadat wij u het rapport hebben gemaild. Uw antwoorden gebruiken wij om conclusies te trekken over het afhandelen van Wob-verzoeken en om aanbevelingen te formuleren om het Wob-proces te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Dr. J.A. de Ridder
Directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

V1 Bent u betrokken geweest bij de afhandeling van een Wob-verzoek dat is binnengekomen in 2018, 2019, 2020 of de eerste helft van 2021?

Nee --> ga naar tekst 1

Ja, bij één Wob-verzoek --> ga naar V2

Ja, bij meerdere Wob-verzoeken --> ga naar V3

Geen antwoord --> ga naar tekst 1

V2 In welk jaar bent u betrokken geweest bij een Wob-verzoek?

2018 --> ga door naar tekst 2

2019 --> ga door naar tekst 2

2020 --> ga door naar tekst 2

Eerste helft 2021 --> ga door naar tekst 2

Weet ik niet/ geen antwoord --> ga door naar tekst 2

V3 In welke jaren bent u betrokken geweest bij Wob-verzoeken? (meerdere antwoorden mogelijk)

2018

2019

2020

Eerste helft 2021

Weet ik niet/ geen antwoord

Tekst 1 Hartelijk dank voor uw deelname aan deze enquête. Ook dit antwoord zal worden gebruikt voor het rapport om te bepalen hoeveel ambtenaren betrokken zijn bij de afhandeling van Wob-verzoeken. --> ga naar einde

Tekst 2 De volgende vragen gaan over uw betrokkenheid bij de afhandeling van Wob-verzoeken.

V4A In welke hoedanigheid was u betrokken bij de strategie of coördinatie van de afhandeling van een Wob-verzoek? (meerdere antwoorden mogelijk):

Bestuurlijke advisering

Ambtelijke leiding (o.a. gemeentesecretaris, stadsdeelsecretaris, lid van het GMT, directeur, afdelingshoofd)

Strategisch en procedureel advies rondom Wob-zaken (bijv CIO-office, informatiecommissaris, DJZ)

Wob-coördinatie (o.a. stedelijke wob-coordinator, wob-coördinator, wob functionaris, Juridische Bureau)

Juridisch advies

Anders, namelijk...

Niet betrokken geweest bij de strategie of coördinatie

Weet ik niet/ geen antwoord

V4B In welke hoedanigheid was u betrokken bij de uitvoering van de afhandeling van een Wob-verzoek? (meerdere antwoorden mogelijk):

Zoeken van documenten (=, zoals e-mails, pdf en WORD-bestanden) - Vakafdeling(en)

waar de informatie zich bevindt of de afdeling documentaire informatievoorziening

Beoordelen van documenten (zoals e-mails , pdf en WORD-bestanden) - Vakafdeling(en)

waar de informatie zich bevindt / Inhoudelijk advies rondom stukken/beoordeling

Bewerken van documenten (zoals e-mails, , pdf en WORD-bestanden), inclusief het lakken van teksten

Het opstellen van een Wob-besluit

Het tekenen van een Wob-besluit

Communicatie over een Wob-besluit

Anders, namelijk...

Niet betrokken geweest bij de uitvoering

Geen antwoord

V5 Op welke manier past de afhandeling van Wob-verzoeken binnen uw functie?

Hoofdtak

Eén van mijn taken

Zijdelings/ incidenteel

Weet ik niet/ geen antwoord

V6A Als u terugdenkt aan de periode 2018 tot en met de eerste helft van 2021, hoeveel uur heeft u dan naar schatting besteed aan het afhandelen van Wob-verzoeken?

.....

Weet ik niet/ geen antwoord -> ga door naar tekst 2

V6 B Kunt u aangeven of dit het aantal uren per week, per maand of per jaar betreft?

Per week

Per maand

Per jaar

Geen antwoord

Tekst 2 De volgende vragen gaan over uw eigen kennis en kunde om een Wob-verzoek af te handelen. Indien u bij meerdere Wob-verzoeken betrokken bent geweest, zijn wij geïnteresseerd in uw gemiddelde ervaring over al deze Wob-verzoeken.

V7 Ik voel me voldoende capabel om mijn taken binnen het Wob-verzoek af te handelen.

Ja, zeker

Ja, enigszins

Nee

Weet ik niet/ geen antwoord

V8 Ik ben bekend met de wettelijke regels en kan deze toepassen.

Ja, zeker

Ja, enigszins

Nee

Weet ik niet/ geen antwoord

Tekst 3 De volgende vragen hebben betrekking op uw activiteiten om Wob-verzoeken af te handelen. Ook zijn wij geïnteresseerd in de factoren (zowel positieve

als negatieve) die uw activiteiten om Wob-verzoeken af te handelen hebben beïnvloed. Indien u bij meerdere Wob-verzoeken betrokken bent geweest, zijn wij geïnteresseerd in uw gemiddelde ervaring over al deze Wob-verzoeken.

V9 Het Wob-verzoek/de Wob-verzoeken waarbij ik betrokken ben geweest is/ zijn tijdig afgehandeld (dat wil zeggen, het Wob-besluit is genomen binnen de wettelijke termijn van 4 weken, of eenmalig verlengd met 4 weken)

Ja

Nee

Soms wel/ soms niet

Daar heb ik geen zicht op

Geen antwoord

V10 Welke van de volgende factoren hebben de afhandeling van de Wob-verzoeken waarbij u betrokken was in positieve of negatieve zin beïnvloed?

Met 'positief' wordt bedoeld dat de factor u in staat stelde om uw taak binnen een Wob-verzoek snel en goed af te handelen. Met 'negatief' wordt bedoeld dat deze factor u juist belemmerde bij het uitvoeren van de activiteit

Indien u bij meerdere Wob-verzoeken betrokken bent geweest, graag deze vraag beantwoorden voor het verzoek waaraan u de meeste tijd heeft besteed.

	Positieve invloed op afhandeling	Negatieve invloed op afhandeling	Geen invloed gehad	Weet ik niet/ geen antwoord
De houding van de ambtelijke organisatie ten aanzien van Wob-verzoeken				—
De houding van het college van B en W ten aanzien van Wob-verzoeken				—
De inrichting van de werkprocessen				—
De mate waarin de wettelijke regels duidelijk zijn				—

	Positieve invloed op afhandeling	Negatieve invloed op afhandeling	Geen invloed gehad	Weet ik niet/ geen antwoord
Mijn kennis van de wettelijke regels				—
De kennis van mijn collega's van de wettelijke regels				—
Mijn kennis van de procedures en werkinstructies				—
De mate waarin de verantwoordelijkheden helder zijn				—
Mijn kennis en ervaring met betrekking tot Wob-verzoeken				—
Kennis en ervaring van collega's met betrekking tot Wob-verzoeken				—
De mate waarin (technische) hulpmiddelen beschikbaar zijn				—
De mate waarin de opgevraagde documenten vindbaar zijn				—
De mate van complexiteit of omvang van het Wob-verzoek				—
De tijd die ik heb gekregen om het Wob-verzoek af te handelen				—
De beschikbare capaciteit (fte) van mijn collega's om een Wob-verzoek af te handelen				—
Het moment waarop het Wob-verzoek bij de gemeente is				—

	Positieve invloed op afhandeling	Negatieve invloed op afhandeling	Geen invloed gehad	Weet ik niet/ geen antwoord
ingediend (bijv. midden in het reces of vakanties, etc.)				
De mate van afhankelijkheid van derden voor informatie of advies				—
Anders, namelijk				—

Tekst 4 De volgende vragen hebben betrekking op dilemma's die zich kunnen voordoen bij het openbaar maken van informatie.

V11 Heeft u bij de Wob-verzoeken waarbij u betrokken was spanning gevoeld tussen het belang van het openbaar maken van informatie en de mogelijkheid dat de gemeente hierdoor in een slecht daglicht kan komen te staan?

Ja

Nee

Niet van toepassing geweest

Weet ik niet/ geen antwoord

V12 Heeft u bij de Wob-verzoeken waarbij u betrokken was spanning gevoeld tussen het belang van het openbaar maken van informatie en de mogelijkheid dat hierdoor het vertrouwen in de gemeente kan afnemen?

Ja

Nee

Niet van toepassing geweest

Weet ik niet/ geen antwoord

V13 Er volgt nu een stelling. Kunt u op onderstaande schaal aangeven waar u staat? Links staat voor 'gunst' en rechts staat voor 'recht'.

Ik heb de indruk dat veel van mijn collega's het openbaar maken van informatie meer zien als een gunst dan als een recht van een Wob-verzoeker.

Gunst.....Recht

Weet ik niet/ geen antwoord

V14 Heeft u nog opmerkingen over het Wob-verzoek/ de Wob-verzoeken waarbij u betrokken was of over het Rekenkameronderzoek?

.....
.....
.....

Geen opmerkingen

V15 Zouden wij u eventueel mogen benaderen voor het stellen van aanvullende vragen?

Ja\

Nee

V16 Wilt het u het rekenkamerrapport ontvangen als het openbaar wordt?

Ja\

Nee

Alleen indien V15 =1 of V16=1

V17 Via welk e-mailadres zouden wij contact met u op mogen nemen?

Als u uw e-mailadres invult, dan zijn uw antwoorden niet meer anoniem voor de Rekenkamer. De Rekenkamer zal uw e-mailadres alleen gebruiken om contact met u te zoeken tijdens het onderzoek/ om u het rapport toe te sturen. De Rekenkamer verwijdt uw e-mailadres na afloop van het onderzoek.

.....

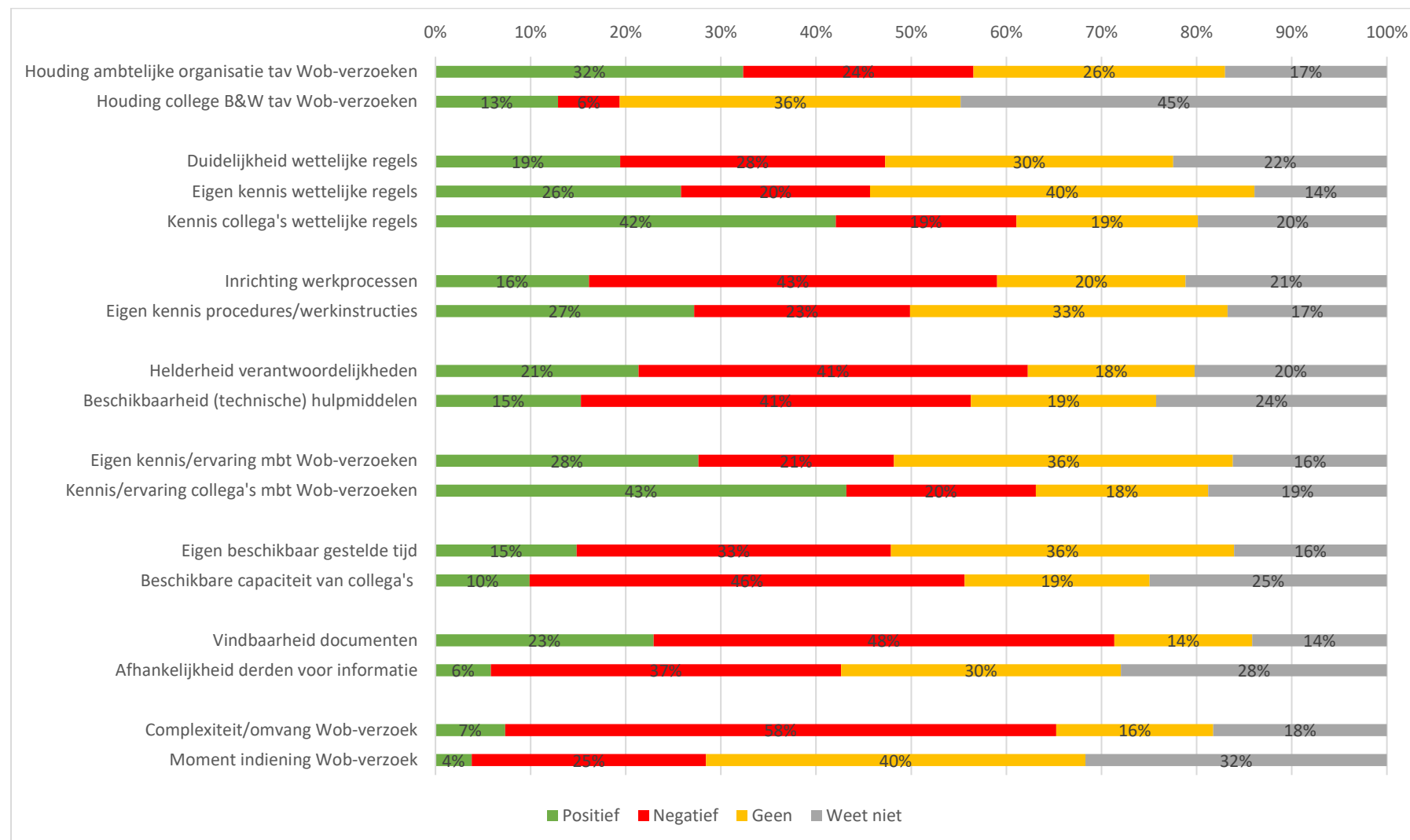
Geen antwoord

Opmerkingen: Heeft u naar aanleiding van deze vragenlijst nog opmerkingen? Ook suggesties voor verbetering zijn welkom. Deze kunt u hieronder beschrijven:

.....
.....

Einde: Hartelijk dank voor uw deelname aan dit onderzoek!

Bijlage 2 Scores beïnvloedende factoren afhandeling Wob-verzoek

Bijlage 3 Vragenlijst Wob-verzoekers

Introductie

De Rekenkamer is gestart met het onderzoek Openbaar maken van overheidsinformatie. Daarbij onderzoeken we hoe de gemeente Amsterdam de Wob-verzoeken afhandelt. Ook brengen wij in kaart wat de ervaringen van Wob-verzoekers zijn die een Wob-verzoek hebben ingediend bij de gemeente Amsterdam.

U ontvangt deze enquête omdat u zich heeft aangemeld voor deze enquête op onze website, of omdat de gemeente Amsterdam uw contactgegevens op ons verzoek aan ons heeft verstrekt.*

Heeft u één of meerdere Wob-verzoeken ingediend bij de gemeente Amsterdam, een stadsdeel, het college van B en W, de burgemeester of de gemeenteraad van Amsterdam, dan zijn wij zeer geïnteresseerd in uw ervaringen. Ook als de gemeente uw Wob-verzoek nog niet heeft afgehandeld. De enquête duurt circa vijf minuten en is anoniem. U kunt er voor kiezen om tijdens de enquête uw e-mailadres op te geven. Wij zullen het e-mailadres definitief verwijderen direct na afronding van het onderzoek of nadat wij u het rapport hebben gemaild. Naar verwachting wordt ons rapport eind januari 2022 openbaar.

Uw antwoorden gebruiken wij om conclusies te trekken over het afhandelen van Wob-verzoeken door de gemeente Amsterdam en om aanbevelingen te formuleren om het Wob-proces te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Dr. J.A. de Ridder

Directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

Meer weten over de Rekenkamer Metropool Amsterdam: zie <https://www.rekenkamer.amsterdam.nl/over-ons/>

* Op grond van de wettelijke bevoegdheden van de rekenkamer is de gemeente Amsterdam verplicht om deze gegevens te verstrekken. Daarmee handelt de gemeente in lijn met de privacyregels. Zie voor nadere informatie zie <https://www.amsterdam.nl/privacy/privacyverklaring/>

V1 Heeft u een Wob-verzoek ingediend bij de gemeente Amsterdam, een stadsdeel, het college van B en W, de burgemeester of de gemeenteraad van Amsterdam in 2018, 2019, 2020 of de eerste helft van 2021?

(Mogelijke ervaringen met Wob-verzoeken bij een andere overheid of vóór 2018 kunnen wij niet meenemen in dit onderzoek)

Nee --> ga naar einde

Ja, ik heb één Wob-verzoek ingediend -> naar V2

Ja, ik heb meerdere Wob-verzoeken ingediend --> ga naar V3

Geen antwoord --> ga naar einde

V2 In welk jaar heeft u een Wob-verzoek ingediend?

2018 --> ga door naar tekst 1

2019 --> ga door naar tekst 1

2020 --> ga door naar tekst 1

Eerste helft 2021 --> ga door naar tekst 1

Weet ik niet / geen antwoord --> ga door naar tekst 1

V3 In welke jaren heeft u Wob-verzoeken ingediend? (meerdere antwoorden mogelijk)

2018

2019

2020

Eerste helft 2021

Weet ik niet/ geen antwoord

Tekst 1 De volgende vragen gaan over uw betrokkenheid bij de afhandeling van Wob-verzoeken.

V4 In welke hoedanigheid diende u het Wob-verzoek in (meerdere antwoorden mogelijk)?

Burger

Journalist

Vertegenwoordiger van een belangenorganisatie of niet-gouvernementele organisatie (bijvoorbeeld een bewonerscommissie, vereniging, stichting of een milieuorganisatie)

Onderzoeker

Raadslid of lid van een stadsdeelcommissie

Bedrijfsmatig (bedrijf, jurist of advocaat namens een cliënt),

Anders, namelijk...

Geen antwoord

V5 Heeft de gemeente een besluit genomen op uw Wob-verzoek / Wob-verzoeken?

Ja -> tekst 3

Nee

Deels (voor een deel van de Wob-verzoeken is nog geen Wob-besluit genomen) -> tekst 3

Daar heb ik geen zicht op -> tekst 6B

Geen antwoord -> tekst 6B

Tekst 2 De volgende vragen gaan over de situatie dat de gemeente nog geen besluit heeft genomen over het door u ingediende Wob-verzoek of Wob-verzoeken. Indien

meerdere Wob-verzoeken nog niet zijn afgehandeld, zijn wij geïnteresseerd in het Wob-verzoek waar u het meeste belang aan hecht.

V6 Hoe lang is het geleden dat u uw Wob-verzoek naar schatting indiende bij de gemeente Amsterdam?

Minder dan 4 weken geleden,
Minder dan 8 weken geleden,
2-6 maanden,
7-12 maanden,
Langer dan een jaar
Weet ik niet / geen antwoord

V7 Is sinds het indienen van het Wob-verzoek contact met u opgenomen door de gemeente (bijvoorbeeld om het Wob-verzoek te verhelderen of concretiseren, na te gaan welke informatie u werkelijk nodig heeft of om u te informeren over de voortgang)?

Ja, maar dat had van mij niet gehoeven
Ja, dat stelde ik op prijs
Nee, maar ik had het wel op prijs gesteld
Nee, maar dat had voor mij ook niet gehoeven
Weet ik niet / geen antwoord

V8 Gegeven mijn ervaring tot nu toe in dit proces is mijn algemene vertrouwen in de gemeente:

Toegenomen --> ga naar V23
Gelijk gebleven --> ga naar V23
Afgenomen --> ga naar V23
Weet ik niet / geen antwoord --> ga naar V23

Tekst 3A De volgende vragen gaan over de situatie dat de gemeente wel (of deels) een besluit heeft genomen op uw Wob-verzoek of Wob-verzoeken.

V9 Zijn uw Wob-verzoek en het Wob-besluit van de gemeente gepubliceerd op <https://wob.amsterdam.nl/wob-besluiten/> of [archieff.amsterdam.nl/inventarissen?](https://archieff.amsterdam.nl/inventarissen/)

Ja -> ga naar V11
Nee
Sommige besluiten zijn wel gepubliceerd, andere besluiten zijn niet gepubliceerd
Weet ik niet / geen antwoord -> ga naar V11

V10 Wilt u ons het Wob-besluit / de Wob-besluiten van de gemeente verstrekken?

Ja --> tekst bij V10a

Nee

Geen antwoord

Tekst bij V10 = {Ja} Aan het eind van deze vragenlijst wordt u gevraagd uw e-mail-adres achter te laten. Na sluiting van de enquête -eind september 2021- zal u van de Rekenkamer een mail ontvangen, waarin u verzocht wordt het ontbrekende besluit/besluiten aan de Rekenkamer te mailen.

Tekst 3B De volgende vragen gaan over de situatie dat de gemeente wel (of deels) een besluit heeft genomen op uw Wob-verzoek of Wob-verzoeken. Indien u meerdere Wob-verzoeken heeft ingediend, zijn wij geïnteresseerd in het Wob-verzoek waar u het meeste belang aan hecht.

V11 Hoe lang duurde het voordat de gemeente naar schatting een besluit nam op uw Wob-verzoek?

Minder dan 4 weken,

Minder dan 8 weken,

2-6 maanden

7-12 maanden

Langer dan een jaar

Weet ik niet/ geen antwoord

V12 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal mee on- eens	Mee on- eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Niet van toepassing	Weet ik niet/ geen antwoord
De gemeentelijke informatie over hoe en waar ik het Wob-verzoek kon indienen was voor mij helder.							
Ik ben goed geholpen door de medewerkers van de gemeente bij de indiening van het Wob-verzoek.							

	Helemaal mee on- eens	Mee on- eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Niet van toepassing	Weet ik niet/ geen antwoord
Ik moest zelf bij de gemeente informeren naar de voortgang van de afhandeling van mijn Wob-verzoek.							
Het is voor mij duidelijk waarom de gemeente de beslister-mijn heeft verdaagd of heeft opgeschort.							
De gemeente heeft begrijpelijk gemotiveerd waarom documenten of delen daarvan niet openbaar zijn gemaakt.							
De gemeente heeft naar mijn idee niet alle informatie openbaar gemaakt die openbaar gemaakt had kunnen worden.							
Ik ben tevreden over de manier waarop de gemeente mij de gevraagde informatie heeft verstrekt.							

Tekst 4 De volgende vragen gaan over de situatie waarin u in bezwaar bent gegaan tegen één of meerdere Wob-besluiten van de gemeente. Indien u meerdere bezwaren heeft ingediend, zijn wij geïnteresseerd in het Wob-verzoek waar u het meeste belang aan hecht.

V13 Bent u in bezwaar gegaan tegen één of meerdere Wob-besluiten?

Ja

Nee -> ga naar tekst 6

Geen antwoord -> ga naar tekst 6

V14 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal mee on- eens	Mee oneens	Niet mee eens, niet mee on- eens	Mee eens	Helemaal mee eens	Niet van toepassing	Weet ik niet/ geen antwoord
De gemeente heeft in het Wob-besluit duidelijk aangegeven hoe ik bezwaar kon maken.							
Naar mijn idee heeft de gemeente het bezwaar op het Wob-besluit objectief heroverwogen.							
De gemeente heeft in de reactie op mijn bezwaar begrijpelijk gemotiveerd waarom documenten of delen daarvan niet openbaar zijn gemaakt.							
Ik kan me vinden in de motivering van het besluit op mijn bezwaar.							

V15 Heeft de gemeente na de beslissing over uw bezwaar andere informatie openbaar gemaakt?

Ja

Nee --> ga door naar tekst 5

Deels

Weet ik niet / geen antwoord --> ga door naar tekst 5

V16 In hoeverre bent u tevreden over de manier waarop de gemeente u de gevraagde informatie heeft verstrekt na de beslissing op bezwaar?

Zeer ontevreden

Enigszins ontevreden

Niet tevreden, niet ontevreden

Enigszins tevreden

Zeer tevreden

Weet ik niet / geen antwoord

Tekst 5 De volgende vragen gaan over de situatie waarin u in beroep of hoger beroep bent gegaan bij de rechter tegen één of meerdere beslissingen op uw bezwaar. Indien u meermaals in beroep bent gegaan, zijn wij geïnteresseerd in het Wob-verzoek waar u het meeste belang aan hecht.

V17 Bent u in beroep of hoger beroep gegaan tegen één of meerdere beslissingen in bezwaar?

Ja

Nee -> ga naar tekst 6

Weet ik niet/ geen antwoord -> ga naar tekst 6

V18 Kunt u zich vinden in de beslissing van de rechter (in beroep of daarna in hoger beroep)?

Ja

Nee

Deels

Weet ik niet / geen antwoord

V19 Was de gemeente na de uitspraak van de rechter (in beroep of daarna in hoger beroep) naar uw mening verplicht om andere informatie openbaar te maken?

Ja

Nee

Daar heb ik geen zicht op

Geen antwoord

V20 Heeft de gemeente na de uitspraak van de rechter (in beroep of daarna in hoger beroep) andere informatie openbaar gemaakt?

Ja

Nee

Daar heb ik geen zicht op

Geen antwoord

Tekst 6A De volgende vragen gaan over de uiteindelijke uitkomst van uw Wob-verzoek. Indien u meerdere Wob-verzoeken heeft ingediend, zijn wij geïnteresseerd in het Wob-verzoek waar u het meeste belang aan hecht.

V21 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal mee on- eens	Mee on- eens	Niet mee eens, niet mee on- eens	Mee eens	Hele- maal mee eens	Niet van toepassing	Weet ik niet/ geen ant- woord
Het Wob-verzoek heeft de informatie opgeleverd waarom ik heb verzocht.							
De ontvangen informatie is relevant.							
De tijd en moeite van het Wob-verzoek wegen voor mij op tegen de ontvangen informatie.							
Ik vind de gemeente open.							

V22 Na afronding van het Wob-traject is mijn vertrouwen in de gemeente:

Toegenomen

Gelijk gebleven

Afgenomen

Weet ik niet/ geen antwoord

Tekst 6B De volgende vraag gaat over de uiteindelijke uitkomst van uw Wob-verzoek of Wob-verzoeken. Indien u meerdere Wob-verzoeken heeft ingediend, gaat het om uw gemiddelde ervaring.

V22B Welk rapportcijfer geeft u de gemeente voor het afhandelen van uw Wob-verzoek(en)?

Schuifje 1-10

Weet ik niet / geen antwoord

V24 Zouden wij u eventueel mogen benaderen voor het stellen van aanvullende vragen?

Ja

Nee

Geen antwoord

V25 Wilt u het rapport van de Rekenkamer ontvangen als het openbaar wordt?

Ja

Nee

Geen antwoord

Alleen indien $V10 = 1$ or $V24 = 1$ or $V25 = 1$

V26 Via welk e-mailadres zouden wij contact met u op mogen nemen?

Indien u uw e-mailadres achterlaat zijn uw antwoorden voor de rekenkamer niet anoniem. Wij gebruiken uw e-mailadres alleen om u het rapport toe te sturen. Wij zullen uw e-mailadres vernietigen zodra het onderzoek is afgerond. In het rapport zullen wij geen informatie opnemen die herleidbaar is naar een persoon.

.....

Opmerkingen: In deze vragenlijst zijn verschillende onderwerpen aan bod gekomen. Wellicht zijn er onderwerpen die niet in deze vragenlijst aan de orde zijn geweest, maar waarover u wel graag iets kwijt zou willen. Ook suggesties voor verbetering zijn welkom. Deze kunt u hieronder beschrijven:

.....
.....

Einde: Hartelijk dank voor uw deelname aan dit onderzoek!

Eindnoten

- ¹ GroenLinks, D66, PvdA en SP, *Coalitieakkoord Een nieuwe lente en een nieuw geluid*, mei 2018, p. 59.
- ² <https://wob.amsterdam.nl/2020/januari/wob-besluit-vertrouwelijk-verklaarde/>
- ³ Jaarverslag gemeente Amsterdam 2018, p. 380.
- ⁴ Overzicht Wob-verzoeken 2019.
- ⁵ Gemeente Amsterdam, Wob verzoeken 2019, ongedateerd, door ons ontvangen op 13 oktober 2021.
- ⁶ Mail CIO-office aan Rekenkamer Metropool Amsterdam, 1 oktober 2021.
- ⁷ Mail CIO-office aan Rekenkamer Metropool Amsterdam, 1 oktober 2021.
- ⁸ Gemeente Amsterdam, Wob verzoeken 2020, ongedateerd, door ons ontvangen op 13 oktober 2021.
- ⁹ Mail CIO-office aan Rekenkamer 4 oktober 2021.
- ¹⁰ AT5, Afhandelen wob-verzoeken blijft chaos, 10 februari 2021.
- ¹¹ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ¹² Mail aan Rekenkamer Metropool Amsterdam, met bijlage Excel *Verzoeken 2021 ontdebeld.xlsx*, 10 december 2021.
- ¹³ Mail aan de Rekenkamer Metropool Amsterdam, 10 december 2021 en aanvullende bespreking Rekenkamer Metropool Amsterdam met ambtelijke organisatie. 13 december 2021.
- ¹⁴ Analyse Rekenkamer Amsterdam op Excel *November BM lijst 1.0*, (versie 7 december 2021).
- ¹⁵ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ¹⁶ Burgemeester, raadsbrief *Openbaarheid*, 3 februari 2021.
- ¹⁷ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 50.
- ¹⁸ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022
- ¹⁹ Gemeente Amsterdam, *Rapportage aan de burgemeester 31 augustus 2021*, p. 2.
- ²⁰ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ²¹ Mail CIO-office aan Rekenkamer Metropool Amsterdam, 10 december 2021.
- ²² Excel. Wob-verzoeken website eind november. Tab draaitabel status verzoeken.
- ²³ <https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/openbaarmakingen/ingediende-lopende-wob-verzoeken> voor het laatst op 30 november 2021 door ons geraadpleegd en Mail aan de Rekenkamer Metropool Amsterdam, 28 oktober 2021 en 20211130 Wob-verzoeken website eind november.
- ²⁴ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ²⁵ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 pp. 26 en 27.
- ²⁶ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 15 en Excel sjabloon CIO-office.
- ²⁷ Zie het EXCEL-bestand [tabblad lopende verzoeken, kolom H] in de map M:\RMA\Actieve projecten\2021 RA OND Openbaar maken van overheidsinformatie\000 Bronnen\Ontvangen bestanden CIO\Registraties Rapportages.
- ²⁸ Rekenkamer Metropool Amsterdam, Gespreksverslagen, 28 september en 11 oktober 2021.
- ²⁹ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 16/17 en Excel sjabloon CIO-office.
- ³⁰ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 16.
- ³¹ Rekenkamer Metropool Amsterdam, gespreksverslag, 29 juni 2021.
- ³² Analyse Rekenkamer Amsterdam op Excel *November BM lijst 1.0*, (versie 7 december 2021).
- ³³ Gemeente Amsterdam, Rapportages een de burgemeester 3 april 2020, p. 1.
- ³⁴ Gemeente Amsterdam, Rapportages een de burgemeester 24 juni 2020, p. 2.
- ³⁵ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ³⁶ Mail aan de rekenkamer 8 december 2021.
- ³⁷ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 17 december 2021.
- ³⁸ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 49/50.
- ³⁹ Analyse Rekenkamer Amsterdam op Excel *November BM lijst 1.0*, (versie 7 december 2021).

-
- ⁴⁰ Analyse Rekenkamer Amsterdam op Excel *November BM lijst 1.0*, (versie 7 december 2021).
- ⁴¹ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen (deel 1), 17 december 2021.
- ⁴² Excel analyse Augustus BM Lijst op data gemeentelijke website 20211130 wob-verzoeken website eind november.
- ⁴³ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 21.
- ⁴⁴ Gespreksverslag 18 oktober 2021.
- ⁴⁵ Mail aan de rekenkamer 28 oktober 2021.
- ⁴⁶ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 57/58.
- ⁴⁷ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 60 en Rechtbank Amsterdam, 17 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:2536.
- ⁴⁸ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ⁴⁹ Ambtelijke organisatie, Overzicht bez, ber, hober, augustus 2021.
- ⁵⁰ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ⁵¹ Factsheet ingevuld, 7 december 2021 p. 57.
- ⁵² Rekenkamer Metropool Amsterdam mail ambtelijke organisatie 6 september 2021.
- ⁵³ Analyse rekenkamer enquête onder ambtenaren.
- ⁵⁴ Rekenkamer Metropool Amsterdam, gespreksverslag, 4 oktober 2021.
- ⁵⁵ Gespreksverslag 29 juni 2021.
- ⁵⁶ Gemeente Amsterdam, Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel van raadslid Van Dantzig van D66 getiteld 'Ontwikkel effectief online wobarchief', 4 juni 2019.
- ⁵⁷ Gemeente Amsterdam, Raadsbrief Openbaarheid, 3 februari 2021.
- ⁵⁸ Antwoorden technische vragen Voorjaarsnota 2021 & Jaarverslag 2020, ongedateerd.
- ⁵⁹ Stuurgroep Open Amsterdam, Programma Open Amsterdam, 11 oktober 2021.
- ⁶⁰ Interview, 11 oktober 2021.
- ⁶¹ Interview, 11 oktober 2021.
- ⁶² Gemeente Amsterdam, Actief openbaar maken documenten vernieuwing erfpachtstelsel (2014-2018), 1 april 2021.
- ⁶³ Feitelijke reactie op de nota van bevindingen, 18 januari 2022.
- ⁶⁴ Interview, 11 oktober 2021.
- ⁶⁵ Mail aan Rekenkamer Metropool Amsterdam, 2 december 2021.
- ⁶⁶ Werkinstructie voor het openbaar maken van informatie van Shell, 15 september 2020.
- ⁶⁷ Gespreksverslag 11 oktober 2021.
- ⁶⁸ Pro Facto, Factsheet operationalisering begrippen, 29 september 2021.
- ⁶⁹ Artikel 3 eerste lid Wob.
- ⁷⁰ Uitspraak rechtbank van Amsterdam, 19 februari 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1062; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3562; Uitspraak AB RvS, 17 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:556.
- ⁷¹ Zie uitspraken AB RvS, 27 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:157; AB RvS, 5 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3985 en AB RvS, 27 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4256.
- ⁷² Uitspraak rechtbank van Amsterdam, 13 juni 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:4194.
- ⁷³ Uitspraak AB RvS, 9 september 2019, ECLI:NL:RVS:2020:2163.
- ⁷⁴ Zie uitspraak AB RvS, 19 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4129.
- ⁷⁵ Zie uitspraak Rechtbank Gelderland, 9 december 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:5701, r.o. 1.6.
- ⁷⁶ ABRvS 8 decemeber 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AR7115, r.o. 2.1.
- ⁷⁷ [https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-\(her\)ontwikkeling-boerenerf](https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-(her)ontwikkeling-boerenerf)
- ⁷⁸ <https://archieff.amsterdam/inventarissen/details/31245/key-words/wob/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- ⁵⁷ Wob-besluit inzake verzoek om informatie over het adviesrapport Genereus verbonden - Een concept inrichtingsplan voor het IJ in Amsterdam als robuust en toekomstvast waterkruispunt (04-03-2021).
- ⁷⁹ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1054.
- ⁸⁰ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3399.
- ⁸¹ Zie Uitspraak AB RvS, 20 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:899.
- ⁸² Uitspraak rechtbank Amsterdam, 20 december 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:9937.

- ⁸³ Uitspraak AB RvS, 17 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:556.
- ⁸⁴ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 10 maart 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1553.
- ⁸⁵ Zie bijvoorbeeld uitspraak AB RvS, 1 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2060.
- ⁸⁶ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 20 december 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:9937; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1054; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3399; Uitspraak AB RvS, 17 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:556.
- ⁸⁷ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3562.
- ⁸⁸ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3562; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 20 december 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:9937.
- ⁸⁹ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-aangaande-overamstel-29-11/>
- ⁹⁰ <https://archieff.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5> 30 Wob-besluit betreffende een advies van de advocaat van de gemeente van Amsterdam betreffende het bezwaar (18-03-2021).
- ⁹¹ <https://wob.amsterdam.nl/2019/juli/wob-besluit-privacy-documenten-16-07/>
- ⁹² <https://archieff.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- 219 Wob-besluit inzake handhavingsprocedure Damrak (10-03-2020).
- ⁹³ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-informatieverzoek-inzake/>
- ⁹⁴ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-woningdelen-28-11-2018/>
- ⁹⁵ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-woningdelen-28-11-2018/>
- ⁹⁶ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-woningdelen-28-11-2018/>
- ⁹⁷ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1054; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3399; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3562; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1251; Uitspraak AB RvS, 4 augustus 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1642; Uitspraak AB RvS, 2 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1158.
- ⁹⁸ Zie uitspraak AB RvS, 28 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:715
- ⁹⁹ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1054; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3399; Uitspraak AB RvS, 2 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1158.
- ¹⁰⁰ <https://wob.amsterdam.nl/2020/april/wob-besluit-wooncomplex-02-04-2020>
- ¹⁰¹ <https://wob.amsterdam.nl/2018/wob-besluit-informatieverzoek-inzake/>
- ¹⁰² ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2348, ro. 12.1.
- ¹⁰³ ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2348, ro. 12.2.
- ¹⁰⁴ ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2348, ro. 12.2.
- ¹⁰⁵ ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2348, ro. 12.3.
- ¹⁰⁶ ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2348, ro. 12.3.
- ¹⁰⁷ Uitspraak rechtbank Amsterdam, 13 juni 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:4194; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 20 december 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:9937; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 17 mei 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:2536; Uitspraak rechtbank Amsterdam, 4 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1251.
- ¹⁰⁸ <https://archieff.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- 87 Wob-besluit inzake een verzoek om informatie over de nieuwbouw van de Meervaart en de status van het huidige gebouw (21-05-2021).
- ¹⁰⁹ <https://wob.amsterdam.nl/2020/november/wob-besluit-'plaagdierbestrijding'-19-11/>
- ¹¹⁰ <https://wob.amsterdam.nl/2020/september/wob-besluit-'deelgebied-gershwin/>
- ¹¹¹ <https://wob.amsterdam.nl/2020/december/wob-besluit-luchtkwaliteitsrapportages/>
- ¹¹² <https://wob.amsterdam.nl/2019/september/wob-besluit-risico-overkreditering-25-09/>
- ¹¹³ <https://archieff.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- 45 Wob-besluit inzake het verzoek om informatie over openbaarmaking van informatie over Cafe P96 (01-04-2021).

¹¹⁴ <https://archief.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>

50 WOB besluit JP Heijestraat Borgerstraat (18-02-2021).

¹¹⁵ <https://wob.amsterdam.nl/2020/juli/wob-besluit-herinrichting-europaplein-oo/>

¹¹⁶ <https://archief.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>

110 Wob-besluit inzake exploitatie van de Lidl op de Hemonylaan 25 A (07-06-2021).

¹¹⁷ <https://wob.amsterdam.nl/2020/september/wob-besluit-'uitgifte-parkeerplaatsen/>

¹¹⁸ <https://wob.amsterdam.nl/2020/oktober/wob-besluit-'pride-amsterdam-proud-faces/>

¹¹⁹ <https://archief.amsterdam/inventarissen/details/31245/keywords/wob/with-scans/0/start/0/limit/10/flimit/5>

200 Wob-besluit inzake informatie ten aanzien van de berekeningswijze van de onbezwaarde waarde en van de buurtstraatquote (BSQ) inzake een specifiek adres (Wob21.06) (24-08-2021).

¹²⁰ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²¹ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²² Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²³ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁴ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁵ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁶ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁷ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁸ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹²⁹ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³⁰ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³¹ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³² Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³³ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³⁴ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³⁵ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹³⁶ Mails Rekenkamer aan CIO-office voorzien van scan eerste pagina's besluiten, 3 en 23 november 2021.

¹³⁷ <https://wob.amsterdam.nl/wob-besluiten/> (607 Afgehandelde Wob-verzoeken) en archief.amsterdam/inventarissen (330 afgehandelde Wob-verzoeken), laatst geraadpleegd op 14 december 2021.

¹³⁸ <https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/openbaarmakingen/ingediende-lopende-wob-verzoeken/>, laatste geraadpleegd op 14 december 2021.

¹³⁹ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.

¹⁴⁰ Analyse open antwoorden enquête Wob-verzoekers.